



PAMIATKOVÝ ÚRAD  
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

## **Správa o činnosti a hospodárení za rok 2020**

**Predkladá : PhDr. Radoslav Ragač, PhD.  
generálny riaditeľ  
dočasne vymenovaný**

**Bratislava, február 2020**

1.	Identifikácia organizácie	3 - 4
2.	Zhodnotenie činnosti organizácie za rok 2020	5 - 18
3.	Kontrakt organizácie so zriaďovateľom a jeho plnenie za rok 2020	19 - 91
4.	Rozpočet organizácie	92 - 105
5.	Personálne otázky	105 - 107
6.	Záver	108 - 114
	Prílohu tvoria tabuľky č. 1 až 13	

## 1. Identifikácia organizácie

**Názov:** Pamiatkový úrad Slovenskej republiky

**Sídlo:** Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava

**Rezort:** Ministerstvo kultúry SR

**Forma hospodárenia:** rozpočtová organizácia

**Generálny riaditeľ:** PhDr. Radoslav Ragač, PhD.

**Členovia vedenia:** Mgr. Slavomír Katkin – vedúci úseku výkonu štátnej správy a odborných činností

Ing. Juraj Liskay – ekonomicko-prevádzkový námestník

JUDr. Dagmar Kovalovská – vedúca osobného úradu

### Poradné orgány:

Riaditeľská rada

Operatívna porada

Vedecká rada

Odborno-metodická komisia

Komisia pre posudzovanie evidencie pamiatkového fondu

Reštaurátorská komisia

Zákomom NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a Rozhodnutím Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 1. apríla 2002 číslo: MK 572/2002-1 o vydaní zriaďovacej listiny Pamiatkového úradu Slovenskej republiky bol zriadený od 1. 4. 2002 Pamiatkový úrad Slovenskej republiky a krajské pamiatkové úrady.

### Pamiatkový úrad Slovenskej republiky

Pamiatkový úrad SR je právnickou osobou a je špecializovaným orgánom štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu. Pamiatkový úrad SR vykonáva štátnu správu s celoslovenskou pôsobnosťou v rozsahu § 10 pamiatkového zákona. Sídлом Pamiatkového úradu je Bratislava, jeho pôsobnosťou je územie Slovenskej republiky.

Pamiatkový úrad SR je štátna rozpočtová organizácia napojená finančnými vzťahmi na rozpočet rozpočtovej kapitoly Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej len "MK SR"), ktorá na základe Splnomocnenia č. MK-1345/2004-1 riadi a zabezpečuje financovanie a vecné prostriedky krajským pamiatkovým úradom ako aj oblastným reštaurátorským ateliérom. Pamiatkový úrad SR je zamestnávateľom aj tých zamestnancov, ktorí pracujú v krajských pamiatkových úradoch a oblastných reštaurátorských ateliéroch.

### Krajské pamiatkové úrady

Krajské pamiatkové úrady sú preddavkovými organizáciami Pamiatkového úradu Slovenskej republiky bez právnej subjektivity. Vykonávajú štátnu správu na úseku ochrany pamiatkového fondu v rozsahu § 11 pamiatkového fondu vo svojom územnom obvode, ktorým je územný obvod kraja.

Krajské pamiatkové úrady (ďalej len „KPÚ“) konajú a rozhodujú v administratívno-právnych veciach samostatne. Sídlami jednotlivých KPÚ sú: Banská Bystrica,

Bratislava, Košice, Nitra, Prešov, Trenčín, Trnava a Žilina. Jednotlivé úrady majú zriadené svoje pracoviská.

### **Oblasťné reštaurátorské ateliéry**

Oblasťné reštaurátorské ateliéry (ďalej len „ORA“) sú preddavkovými organizáciami Pamiatkového úradu SR (ďalej len „PÚ SR“) bez právnej subjektivity, zabezpečujú výskumné a reštaurátorské práce ako účelovú pomoc štátu na ohrozených kultúrnych pamiatkach. Sídlami jednotlivých oblasťných reštaurátorských ateliérov sú: Bratislava a Levoča.

**Telefón:** 02/20 464 111

**Fax:** 02/54 77 58 44

**e-mail:** [podatelna.pusr@pamiatky.gov.sk](mailto:podatelna.pusr@pamiatky.gov.sk)

**adresa internetovej stránky organizácie:** [www.pamiatky.sk](http://www.pamiatky.sk)

## **2. Zhodnotenie činnosti organizácie.**

V roku 2020 vykonával PÚ SR a jednotlivé KPÚ svoje základné úlohy v zmysle pamiatkového zákona a v zmysle Plánu hlavných úloh PÚ SR na rok 2020, ktorý bol zaslaný sekcii kultúrneho dedičstva MK SR. Následne bol PHÚ rozpracovaný pre jednotlivé úseky a odbory PÚ SR, ako aj pre krajské pamiatkové úrady a ich pracoviská.

Verejný odpočet činnosti PÚ SR za rok 2019 sa uskutočnil 23. júla 2020 v zasadačke úradu.

Rok 2020 poznamenali opatrenia prevencie proti šíreniu pandémie COVID-19. Po operatívnom zabezpečení možnosti pripájať sa všetkým zamestnancom na služobnú mailovú adresu sa rozbehla práca v režime „home office“. V tomto období bolo obmedzené vykonávanie služobných ciest na území Slovenska ako aj v zahraničí, no najmä priamy kontakt so stránkami. Aktivity úradu sa sústredili aj na prezentáciu pamiatkového fondu na webstránke úradu a Facebooku.

Prioritou v činnosti od začiatku roka bol výkon štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu v zmysle platných zákonov. Pokračovala realizácia dlhodobých úloh PÚ SR, najmä Revízia ÚZPF SR a príprava Súpisu NKP SR, ako aj revízia pamiatkových území. PÚ SR aktívne pracoval na realizácii dlhodobého projektu Digitálny pamiatkový fond. V priebehu sledovaného obdobia PÚ SR pokračoval v realizácii projektu Pro Monumenta - prevencia údržbou.

Projekt Pamiatkového informačného systému (PAMIS), pripravovaný v rámci možnosti čerpania prostriedkov z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra - OPII, na obdobie rokov 2014-2020, bol schválený vo februári 2019. Jeho realizácia začala 1. 6. 2019 a pokračoval aj v roku 2020.

Ťažisko prác v roku 2020 sa sústredilo predovšetkým na **zabezpečenie výkonu štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu** v zmysle pamiatkového zákona, vydávaním rozhodnutí, záväzných stanovísk a odborných vyjadrení a stanovísk k jednotlivým požiadavkám oprávnených osôb. V sledovanom období vydal PÚ SR vrátane KPÚ celkovo 4657 rozhodnutí v 1. a 2. stupni výkonu štátnej správy, 11 987 záväzných stanovísk, 9022 vyjadrení a stanovísk.

V rámci plnenia PHÚ na rok 2020 naďalej zostáva ťažiskovou úlohou **revízia ÚZPF SR**. V roku 2020 bola spracovaná revízia 242 nehnuteľných NKP a 171 hnutel'ných NKP. V roku 2020 autorské kolektívy pokračovali na príprave ďalších dielov súpisu - okresy Trenčín, Hlohovec. Miera rozpracovania jednotlivých dielov je rôzna. Súpis NKP okr. Hlohovec je vo vysokej miere rozpracovanosti, podstatná časť textov hesiel a kapitol je spracovaných. Všeobecným problémom, na ktorý sme sa aj v roku 2020 sústredili, aj po skúsenosti s prípravou predchádzajúcich dielov je ukončenie Revízie ÚZPF v zmysle spracovania podnetov a podkladov na vyhlásenie, zrušenie, prípadne zmenu vyhlásenia vecí za NKP a najmä začatie a ukončenie správnych konaní (Trenčín, Hlohovec). Pokračovali sme v spracovaní textov hesiel jednotlivých pamiatok, ako aj textov stavebného vývoja, urbanizmu a histórie obcí (Hlohovec). Z externými spolupracovníkmi uzavrel PÚ SR licenčné zmluvy na spracovanie častí textov a hesiel, na ktoré nemá interné kapacity.

Dôležitou úlohou PÚ SR v roku 2020 je revízia pamiatkových území, zameraná v tejto etape najmä na realizáciu výsledkov revízie pamiatkových zón, vypracovanie návrhov a začatie konaní o vyhlásení ochranných pásiem nehnuteľných NKP a vytypovaných pamiatkových území, ako aj spracovávanie zásad ochrany pamiatkových území.

### **Revízia pamiatkových území PZ:**

- Spracovanie návrhu na vyhlásenie Pamiatkovej zóny (PZ) Pukanec: návrh na vyhlásenie PZ Pukanec bol dokončený a prerokovaný v OMK, úpravy návrhu po posúdení v OMK neboli dokončené, pretože potrebné prerokovanie niektorých pripomienok komisie priamo na mieste s KPÚ Nitra sa pre objektívne dôvody nemohlo uskutočniť, je to v pláne na rok 2021.

- Návrhy na vyhlásenie pamiatkových zón, ktoré boli postúpené na konanie na MK SR: Čachtice (4. 7. 2019), Jabloňovce (31. 5. 2019), Žilina – Bulvár (8. 7. 2019) - na základe vyžiadania MK SR (11/20) sme opätovne zaslali požadované podklady k vyhláseniu (kópie návrhov na vyhlásenie všetkých navrhovaných území) k príprave správneho konania na ministerstvo.
- Návrh na zrušenie PZ Východná: bol postúpený na MK SR 24. 7. 2018 - PÚ SR zaslal MK SR opätovne všetky požadované podklady k zrušeniu (kópie návrhu na zrušenie).

### **Spracovávanie zásad ochrany pamiatkových území:**

#### **KPÚ Bratislava**

- za uvedené obdobie spracoval Zásady ochrany pamiatkového územia Pamiatková zóna Pezinok, 2020 – 2021, (spolupráca Miroslav Hrdina, Eva Falbová, Marta Belohorcová a Alexandra Vávrová). Uvedené zásady sú v súčasnosti v štádiu dokončovania – grafické doplnenia a dokončovacie korektúrne práce.

#### **KPÚ Nitra:**

- Zlaté Moravce, Zásady ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt pamiatkového územia, aktualizácia, Ulrychová, Gažiová, Jurišová, Pročka, Gróf.

#### **KPÚ Žilina:**

- Manuál reklamy Mestskej pamiatkovej rezervácie Žilina – doplnok Zásad pamiatkovej starostlivosti pre Mestskú pamiatkovú rezerváciu Žilina. Pamiatkový úrad SR – Krajský pamiatkový úrad Žilina – Mesto Žilina, 2019 (L. Stred'anská a spolupráca M. Dudáš a M. Magová).
- Vypracovaná časť odborného-metodického dokumentu: Pamiatková zóna Ľubochňa – kúpele Zásady ochrany pamiatkového územia – analytická časť, body A. až G. a bod J. v zmysle platnej metodiky Pamiatkového úradu SR (P. Kulašík).
- M. Dudáš a P. Pleváková – spolupráca pri tvorbe Manuálu ochrany a prezentácie Pamiatkovej zóny Nižná Boca s externým prostredím. Doplnenie manuálu a príprava pre tlač; tlač je naplánovaná na 1. kvartál 2021.

#### **KPÚ Prešov:**

- spracovanie Aktualizácie Zásad ochrany pamiatkového územia PR Spišská Sobota – terénna časť – spracovaný podklad pre výkres, fotodokumentácia a textová časť – rozpracovaná;
- aktualizácia Zásad ochrany pamiatkového územia PR Prešov – terénna časť – podklad pre výkres a fotodokumentácia – rozpracovaná na 80 %;
- spracovanie Aktualizácie Zásad ochrany pamiatkového územia PZ Spišské Podhradie – terénna časť, fotodokumentácia – pred ukončením

PÚ SR - OŠIS pracoval na spracovaní návrhov na vyhlásenie vecí za NKP, viedol správne konania o vyhlásení vecí za NKP, o zmene a o zrušení vyhlásenia vecí za NKP (**celkovo 106 správnych konaní**). Spracovával a vkladal výsledky revízie ÚZPF SR do databáz SQL, vypracovával štatistické údaje o NKP. Veľa času venovali zamestnanci odboru sprístupňovaniu informácií o NKP odbornej i laickej verejnosti prostredníctvom internetovej stránky [www.pamiatky.sk](http://www.pamiatky.sk), ale aj prostredníctvom elektronickej a klasickej korešpondencie a osobných konzultácií. PÚ SR - ODGD riešil digitalizačné a prezentačné projekty na národnej a medzinárodnej úrovni (najmä OPIS 2).

**V oblasti ochrany lokalít Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO**, konkrétne v oblasti prípravy nominačných projektov na ďalšie slovenské lokality, sa PÚ SR zamerl najmä na dokončenie nominačného projektu *Frontiers of the Roman Empire - The Danube Limes (Hranice Rímskej ríše – Dunajský Limes)* - nominačný projekt na zápis do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Po minuloročnom rozhodnutí Výboru svetového dedičstva o odložení nominácie o 1 –

3 roky, tzv. referral, v dôsledku rozhodnutia maďarskej vlády vyňať z nominácie archeologickú lokalitu Aquincum, sa v novembri 2019 uskutočnila Výborom predpísaná poradná misia ICOMOS v Budapešti. Na základe výsledkov misie a dodatočných odporúčaní ICOMOS štyri nominujúce krajiny spracovali revíziu nominácie a opravu faktických / formálnych nezrovnalostí v nominačnej dokumentácii. Vo vzťahu k slovenským častiam nominácie (rímske vojenské tábory v Iži a Rusovciach) boli upravené mapové podklady, doplnené identifikačné údaje a odôvodnenie hodnôt k rozšírenému nominovanému územiu. Rozšírenie sa dotýka objektu domu s hypocaustom a archeologizovaného areálu vicusu v Rusovciach, v ižianskej časti bola nominácia na odporúčanie ICOMOS rozšírená o doklady pochodových táborov v susedstve pevnosti Kelemantia. Doplnená a revidovaná nominácia bola k 29. 1. 2020 predložená Centru svetového dedičstva. Výbor svetového dedičstva by mal o jej zápise rozhodovať na svojom najbližšom zasadnutí, ktorého pôvodný termín (začiatok júla 2020) však musel byť zrušený v dôsledku opatrení proti šíreniu korónového vírusu.

#### **V rámci spolupráce PÚ SR s krajinami V4:**

- Organizovanie letnej školy: 11. ročník Akadémie dedičstva krajín V4: Manažment SKD v krajinách V4, 15. - 21. júna 2020 v Krakove, Spišskom Podhradí - Spišskej Kapitule a v Levoči:

Cieľom podujatia, ktoré je každoročne - už po 11-krát, organizované *Pracovnou skupinou expertov kultúrneho dedičstva V4*, pod záštitou ministrov kultúry V4, je aktívne prispievať k rozvoju odborných kapacít prostredníctvom medzinárodnej výmeny skúseností odborníkov z krajín V4 pri riešení širokospektrálnych problémov dotýkajúcich sa zabezpečenia ochrany a zlepšenia stavu zachovania lokalít svetového kultúrneho dedičstva, v intenciách implementácie *Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva*. Osobitne 11. ročník podujatia sa má venovať porozumeniu hodnotám svetového kultúrneho dedičstva, ktoré predstavuje základ dobrého stavu jeho zachovania, a budovaniu povedomia o týchto hodnotách, priority lokality *Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia*.

PÚ SR v kooperácii s partnermi V4 a KPÚ Prešov a KPÚ Košice pripravil návrh programu podujatia, ktorý bol predložený a prerokovaný na stretnutí Pracovnej skupiny expertov kultúrneho dedičstva krajín V4 v MCK v Krakove dňa 10. 3. 2020. Program bol, až na malé zapracované pripomienky, na rokovaní schválený. Následne bol zaslaný KPÚ Prešov, KPÚ Košice, mestu Levoča, Spišské Podhradie a Spišskému múzeu s tým, že k jeho realizácii bude zvolané pracovné stretnutie. Toto sa však, kvôli epidemiologickej situácii, neuskutočnilo. Konanie Letnej školy manažmentu svetového dedičstva krajín V4 - 11. ročníka - Akadémie dedičstva krajín V4, ktorý sa mal konať v dňoch 15. - 21. júna 2020 v Krakove, Spišskom Podhradí - Spišskej kapitule a Levoči sa pre mimoriadnu situáciu vo vzťahu ku koronavírusu (ochoreniu COVID - 19), po dohode s partnermi V4 a slovenskými spoluorganizátormi, odkladá a bude sa konať v obdobnom termíne tento rok. Zúčastnené strany sa aj súčasne dohodli, že vyhodnotia 30. výročie spolupráce krajín V4, ktoré bude v budúcom roku. Pracovná skupina krajín V4 pripraví spoločnú správu, sumarizujúcu 30 rokov spolupráce v oblasti manažmentu a ochrany kultúrneho dedičstva.

Súčasťou PÚ SR je špecializovaný verejný archív, ktorého poslaním je všestranná starostlivosť o archívne dokumenty, ich zhromažďovanie, preberanie od pôvodcov, evidovanie, bezpečné uschovanie a ochrana, odborné spracovanie a sprístupňovanie. Toto poslanie sa premieta do jednotlivých odborných činností, z ktorých niektoré sú aj súčasťou plánu hlavných úloh PÚ SR v roku 2020.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa pamiatok a historických sídiel (18. apríl) sa po trinásty raz malo uskutočniť v priestoroch NKP Červený Kláštor - Kláštor kartuziánov slávnostné odovzdávanie Ceny Alžbety Güntherovej - Mayerovej za celoživotné dielo a mimoriadny prínos v oblasti ochrany pamiatkového fondu Slovenskej republiky. Cena bola v roku 2020 udelená:

Akad. soch. Juraj Maták, Doc. PhDr. Michal Slivka, CSc. a JUDr. František Kutlík *in memoriam*.  
Podujatie bolo preložené na r. 2021.

**V rámci správy hnuiteľných archeologických nálezov, ich ochrany a evidencie:**

- výber nálezov zo železa, uložených v depozitároch Pamiatkového úradu SR, na konzerváciu, ich evidencia a dokumentácia pred konzerváciou a po konzervácii –196 nálezov z depozitárov Pamiatkového úradu SR,
- prevody vlastníctva archeologických nálezov na samosprávne kraje, obce alebo prevody ich správy na múzeá zriadené ústrednými orgánmi štátnej správy:

1. Banskobystrický samosprávny kraj:

- do správy Gemersko-malohontského múzea – archeologické nálezy z 5 archeologických výskumov,
- do správy Gemersko-malohontského múzea a Pohronského múzea v Novej Bani – archeologické nálezy zo 4 archeologických výskumov a 1 celok z trestnej činnosti zaistený Políciou SR,

2. Hlavné mesto SR Bratislava – do správy Múzea mesta Bratislavy - archeologické nálezy z 1 archeologického výskumu,

3. Košický samosprávny kraj:

- do správy Východoslovenského múzea v Košiciach – archeologické nálezy z 5 archeologických výskumov a 1 náhodný nález (prevod dokončený v roku 2020),
- do správy Múzea Spiša Spišská Nová Ves – archeologické nálezy z 5 archeologických výskumov,

4. Mesto Filákov:

- do správy Hradného múzea vo Filákovke – archeologické nálezy z 1 archeologického výskumu,
- do správy Hradného múzea vo Filákovke – archeologické nálezy odovzdané Krajskému pamiatkovému úradu Banská Bystrica,

5. Mesto Lučenec – do správy Rozpočtovej organizácie LUKUS/Mestského múzea Lučenec – 1 náhodný nález,

6. Múzeum Slovenského národného povstania – 5 náhodných nálezov a 3 celky z trestnej činnosti zaistené Políciou SR,

7. Nitriansky samosprávny kraj:

- do správy Tekovského múzea v Leviciach – náhodný nález depotu mincí v Pukanci (prevod dokončený v roku 2020),

8. Obec Divín – do správy Zichyho kaštieľa – Múzea histórie obce Divín - archeologické nálezy z 1 archeologického výskumu a 1 jaskyniarskeho prieskumu,

9. Prešovský samosprávny kraj – do správy Krajského múzea v Prešove, Krajského múzea v Prešove – Kaštieľa a archeoparku Hanušovce nad Topľou, Múzea v Kežmarku a Ľubovnianskeho múzea – hradu v Starej Ľubovni – archeologické nálezy z 13 archeologických výskumov a 4 náhodné nálezy (prevod začatý v roku 2020),

10. Slovenské banské múzeum – archeologické nálezy z trestnej činnosti zaistené Políciou SR (1 „celok“),

11. Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva – archeologické nálezy objavené počas jaskyniarskych prác na 1 nálezisku,

12. Slovenské národné múzeum-Archeologické múzeum – archeologické nálezy z 1 archeologického výskumu,

13. Slovenské národné múzeum-Historické múzeum:

14. náhodný nález depotu mincí v Kostolných Kračanoch, k. ú. Pinkove Kračany

15. náhodný nález depotu mincí v Likavke (prevod začatý koncom roku 2020)



16. Slovenské národné múzeum-Múzeá v Martine – archeologické nálezy zo 6 archeologických výskumov a zo 6 aktivít Krajského pamiatkového úradu Žilina (prevod začatý v poslednej štvrtine roku 2020)
17. Slovenské národné múzeum-Múzeum bábkarských kultúr a hračiek, hrad Modrý Kameň – archeologické nálezy odovzdané Krajskému pamiatkovému úradu Banská Bystrica,
18. Žilinský samosprávny kraj – do správy Kysuckého múzea, Liptovského múzea, Oravského múzea P. O. Hviezdoslava a Považského múzea – archeologické nálezy zo 17 archeologických výskumov, 2 náhodných nálezov, zo 41 aktivít Krajského pamiatkového úradu Žilina a 10 odovzdaných súborov nálezov Krajskému Pamiatkovému úradu Žilina (prevod začatý koncom roku 2020),
  - výpožičky archeologických nálezov – zmluvy o výpožičke (2), kontrola a vydanie nálezov do výpožičky,
  - evidencia výskumov, z ktorých nálezy sú v správe Pamiatkového úradu SR, kvôli spracovaniu postupu ich odovzdávania do Depozitára archeologických nálezov
  - Depozitárny poriadok Depozitára archeologických nálezov – smernica č. 5/2020 (Peter Bisták, Juraj Liszkay, Petra Kmeťová),
    - účelom smernice je stanoviť prevádzkové postupy a upraviť metodiku prijímania, skladovania, ošetrovania a inventarizácie archeologických nálezov v priestoroch Depozitára archeologických nálezov, ktorý je v správe Pamiatkového úradu SR,
  - Inštrukcie k odovzdávaniu archeologických nálezov do Depozitára archeologických nálezov Pamiatkového úradu SR:
    - pre nálezy pochádzajúce z výskumov ukončených do 31. 12. 2020,
    - pre nálezy pochádzajúce z výskumov ukončených od 01. 01. 2021,
    - inštrukcie upravujú spôsob a podmienky odovzdania archeologických nálezov z archeologických výskumov oprávnených osôb v správe Pamiatkového úradu SR, a to z výskumov realizovaných pred vydaním inštrukcie a z výskumov realizovaných po vydaní inštrukcie, ako aj spôsob a podmienky prijímania týchto nálezov do Depozitára archeologických nálezov Pamiatkového úradu SR; súčasťou dokumentov sú ďalšie dokumenty súvisiace s nálezmi a ich odovzdávaním (*Petra Kmeťová, pripomienkovali pracovníci OAG*),

#### **Pripravované odborné konferencie a podujatia:**

- 52. medzinárodná konferencia archeológie stredoveku na Zemplínskej Šírave. Pamiatkový úrad SR v spolupráci s Katedrou archeológie a Katedrou muzeológie FF UKF v Nitre a NPU v dňoch 21. - 25. septembra 2020. Nosnou témou konferencie, prelozenej na r. 2021, bude „ČLOVEK A JEHO ŽIVOTNÝ PRIESTOR“.
- PÚ SR v spolupráci s Národným pamiatkovým ústavom pripravuje spoločný metodický deň na tému „Konverzia pamiatkových objektov, areálov a krajiny“, ktorý sa mal uskutočniť 7.-9. 10. 2020 v Ostrave.
- Konferencia „Pálffyovci v Smoleniciach“. Bola nadviazaná spolupráca so spoluorganizátormi podujatia - Archívom Slovenskej akadémie vied (vedúca Jana Gubášová Baherníková) a občianskym združením Červenokamenské panstvo (Daniel Hupko). Bola spracovaná výzva pre prednášajúcich a zaslaná na adresu odborných a vedeckých pracovníkov a inštitúcií. Na konferenciu sa prihlásilo 12 prednášajúcich (Mgr. Branislav Geschwandtner, Mgr. Peter Buday, PhD., Mgr. Tomáš Kowalski, PhDr. Klaudia Baganová, Mgr. Zuzana Ludíková, Mgr. Jozef Tihányi, doc. Mgr. Ingrid Halászová, PhD., doc. PhDr. Zuzana Lopatková, PhD., Mgr. Marek Gilányi, PhDr. Daniel Hupko, PhD., Mgr. Jozef Hudec, PhD., PhDr. Martin Chmelík), z ktorých príspevkov bol zostavený program. Konferencia Pálffyovci v Smoleniciach sa mala konať dňa 25. júna 2020 na Smolenickom

hrade. Z dôvodu bezpečnostných opatrení proti pandémie koronavírusu bolo konanie konferencie presunuté na budúci rok.

- Spoluorganizácia 5. ročníka Festivalu architektúry a dizajnu 2020 (FEAD) s ARCHIMA, s.r.o. a mestom Prešov:
  - účasť na pracovných stretnutiach – príprava programu a priebehu podujatia (Ing. E. Semanová, Ing. arch. J. Onufráková)
  - článok zverejnený v septembrovom čísle Prešovského magazínu „70. výročie vyhlásenia Pamiatkovej rezervácie Prešov“ a príhovor na slávnostnom otvorení FEAD-u 23. 09. 2020 (Ing. arch. J. Onufráková)
- Organizácia odbornej konferencie v rámci FEAD-u s témou „70. výročie vyhlásenia Pamiatkovej rezervácie Prešov“ konanej 25. 09. 2020 v sídle Krajského pamiatkového úradu Prešov, moderátorka: Ing. arch. L. Halčáková
- Spoluorganizácia XXVIII. ročníka konferencie Bardkontakt 2020 s témou „Ochrana pamiatok na križovatke perspektív – kontexty, perspektívy, limity ochrany pamiatok v zrkadle skúseností lokalít Svetového dedičstva UNESCO“ (odborný garant KPÚ Prešov, člen vedeckého výboru konferencie Ing. E. Semanová) – konaná 13. 11. 2020 formou videokonferencie.
- Seminár „Pamiatky Trnavy a Trnavského kraja“. Seminár, ktorého termín býva v decembri príslušného roka, sa pre pandemickú situáciu na území Slovenskej republiky nekonal.
- Seminár „Monitoring a manažment svetového dedičstva“. Podujatie plánované na november 2020 bolo v aktuálnom ročníku zrušené a v závislosti na uvoľnení opatrení proti šíreniu ochorenia Covid-19 sa uskutoční v najbližšom možnom náhradnom termíne v roku 2021.
- Príprava konferencie „Najnovšie poznatky z výskumov stredovekých pamiatok na Gotickej ceste, IV.“ IV. ročník. Spolupráca PÚ SR s OZ Gotická Cesta. Dátum: 27. – 28. 8. 2020, miesto: Rožňava. Konferencia bola pripravovaná v odbornej spolupráci Pamiatkového úradu SR s Občianskym združením Gotická cesta. Dvojdnňové podujatie sa konalo v rámci pravidelnej dvojročnej periodicity v Rožňave. Zameriava sa predovšetkým na stredoveké sakrálne pamiatky Gemera, Spiša a Malohontu, ktoré prepája najstaršia novodobá kultúrna trasa Slovenska. Cieľom podujatia bola snaha priblížiť odbornej i širokej verejnosti aktuálne výsledky rôznych pamiatkových výskumov národných kultúrnych pamiatok – archeologických, architektonicko-historických, archívno-historických, umelecko-historických, reštaurátorských a pod., s dôrazom na interdisciplinárne prepájanie nových poznatkov. Súčasťou podujatia bola aj exkurzia po stredovekých kostoloch s reštaurátorským výkladom.
- Podiel: Konferencia bola realizovaná v plánovanom termíne a rozsahu. Organizačne sme sa podieľali na zostavení programu, tvoreného 17 príspevkami, ktoré boli všetky aj prednesené. Konferencie sa aktívne zúčastnila M. Kalinová a to moderovaním jej priebehu počas prednáškového dňa a prednesením príspevku spracovaného v spolupráci s K. Ďurianom, J. Pieckovou a V. Majtanom. Následne bola spoluorganizovaná aj exkurzia konferencie a nadväzujúce podujatie Gotická cesta otvorená. Počas exkurzie boli navštívené kostoly v Šiveticiach, Kameňanoch, Rákoši a v Chyžnom, s výkladom reštaurátorov o histórii objektov ako aj o priebehu reštaurovania tunajších nástenných malieb.

Vyhodnotenie: Konferencia bola podrobne vyhodnotená v príspevku publikovanom 25. 9. 2020 na internetovej stránke PÚ SR: KALINOVÁ, Michaela. Správa z podujatia: IV. ročník konferencie Najnovšie poznatky z výskumov stredovekých pamiatok na Gotickej ceste, Rožňava 2020.

O programe konferencie bolo podané aj malé informačné interview v rámci televízneho spravodajského vysielania. Konferencia mala pomerne slušný ohlas, prítomných bolo okolo 150 účastníkov.

Počas priebehu konferencie sa uskutočnilo aj podpísanie memoranda o spoločnom postupe pri nominácii „Stredovekých nástenných malieb v Gemeri a Malohonte na značku Európske dedičstvo“, ktorého signatármi boli zástupcovia dotknutých žúp, predseda Banskobystrického samosprávneho kraja Ján Lunter, predseda Košického samosprávneho kraja Rastislav Trnka, ďalej predseda OZ Gotická cesta Miroslav Boldiš, zborová farárka Janka Miháliková a zborová dozorkyňa Eva Pačmárová z cirkevného zboru Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku v Rimavskom Brezove, ako zástupkyne vlastníkov dotknutých pamiatok a predseda predstavenstva Oblastnej organizácie cestovného ruchu Gemer a zároveň primátor mesta Rožňava Michal Dominik.

- Plánovaný Odborno-metodický deň OPVŠS sa napriek spracovanej príprave neuskutočnil z dôvodu COVID-ovej situácii na Slovensku.

#### **V rámci edičnej, vydavateľskej a propagačnej činnosti úrad pripravoval niekoľko publikácií, zborníkov, najmä:**

- zborníky „ Monumentorum tutela - ochrana pamiatok č. 30 - č. 33“
- zborník: Najnovšie poznatky z výskumov stredovekých pamiatok na Gotickej ceste III., Zborník Gotická cesta 2020, zost.: Michaela Kalinová, Občianske združenie Gotická cesta - Pamiatkový úrad Slovenskej republiky.
- publikáciu „Pramene archívu PÚ SR“
- publikáciu Václav Mencl: „ Dejiny európskej architektúry II.“
- publikáciu SPIRITZA, Juraj. „Pôvodcovia zvonov na Slovensku“.
- publikáciu „ Svetové kultúrne dedičstvo na Slovensku“.
- zborník „Pamiatky Trnavy a Trnavského kraja“.

#### **PÚ SR pripomienkoval na základe žiadosti MK SR a MZVaEZ SR:**

- Konceptia ochrany pamiatkového fondu - stav plnenia úloh
- Akčný plán k Stratégii ochrany pamiatkového fondu - stav plnenia úloh
- pracovnú verziu Záverečnej správy revízie výdavkov na kultúru - politika ochrany pamiatkového fondu, spracoval Inštitút kultúrnej politiky
- Podklad k možnostiam alternatívneho financovania kultúrneho dedičstva – pripravovaný seminár Európskou komisiou v r.2021. Spracovanie podkladu pre Stále zastúpenie SR pri EÚ.
- materiál „ Rámcové priority prezentácie slovenského umenia a kultúry v zahraničí na r. 2020-2022“
- prehľad kultúrnych aktivít s českými partnermi v r. 2018-2020 a do budúca
- MZVaEZ SR - Pracovná skupina pre koordinovanú prezentáciu SR v zahraničí – výber najhodnotnejších a najlepšie zachovaných objektov a lokalít

#### **Ďalšie pripomienkované materiály:**

- Príprava odôvodnenia na udelenie Vyšehradskej ceny pamiatkovým inštitúciám z krajín V4 za dlhodobú realizáciu projektu Akadémia dedičstva V4 – letná škola manažmentu svetového kultúrneho dedičstva (podklad pre MK SR)
- Spracovanie informácie o všeobecných princípoch financovania a poskytovania finančnej podpory v oblasti ochrany pamiatok v SR pre dotazníkový prieskum HEREIN
- Aktualizácia informácií o Sekcii kultúry a kultúrnych dohovoroch UNESCO pre webovú stránku Slovenskej komisie pre UNESCO
- Spracovanie pripomienok k oznámeniu o príprave Stratégie udržateľného cestovného ruchu SR do roku 2030
- Príprava slovenskej verzie súhrnnej správy o výsledkoch projektu ESPON: mapovanie ekonomického prínosu hmotného kultúrneho dedičstva

- Sumarizácia podkladov pre Radu Európy o potenciálnom pozitívnom vplyve opatrení prijatých v súvislosti s Covid-19 na kultúrne dedičstvo

#### **Pamiatkový úrad SR spolupracoval na niekoľkých výstavách:**

- Prezentácia PÚ SR na veľtrhu ochrany kultúrneho dedičstva Monumento Salzburg 2020: Pamiatkový úrad SR sa po štvrtýkrát zúčastnil medzinárodného odborného veľtrhu kultúrneho dedičstva a ochrany pamiatok Monumento 2020 v Salzburgu. Podujatie, usporiadané v hale 10 salzburského výstavniska, sa konalo v dňoch 5. – 7. marca 2020.
- Výstavná expozícia bola zameraná na prezentáciu mestských pamiatkových rezervácií na Slovensku, ktorých ochrana v tomto roku slávi 70. výročie. Vlastné výstavné prostriedky utvorili veľkoplošné snímky pamiatkových rezervácií Bratislava, Trenčín, Kremnica, Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Spišská Kapitula (so Spišským Podhradím a Spišským hradom), Spišská Sobota, Kežmarok, Levoča, Bardejov, Košice a Prešov; ich video-prezentácia a aj ukážka kompletnej dokumentácie Zásad ochrany Pamiatkovej rezervácie Levoča. Súčasť expozície tvoril taktiež výber z odborných publikácií, ktoré vydal Pamiatkový úrad SR. Doplnili ich propagačné materiály s dôrazom na kultúrne dedičstvo, vyžiadané od viacerých poskytovateľov (Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Prešovský samosprávny kraj, Košický samosprávny kraj, vybrané regióny a mestá).
- Odborní a laickí návštevníci veľtrhu prejavovali záujem o obsah expozície Pamiatkového úradu SR. Expozíciu navštívili aj viacerí významní a oficiálni hostia, patrili k nim Mag. Ulrike Lunacek, štátna tajomníčka rakúskeho ministerstva umenia, kultúry, verejnej služby a športu, predtým podpredsedníčka Európskeho parlamentu; Dr. Christoph Bazil, prezident Spolkového pamiatkového úradu (BDA); Dipl.-Ing. Eva Hody, krajinská konzervátorka pre Salzbursko; jej predchodca a odborný konzultant veľtrhu Dr. Ronald Gobiet, alebo v neposlednom rade prof. Dr. Thomas Drachenberg, krajinský konzervátor a zástupca riaditeľa Pamiatkového úradu v Brandenbursku (SRN). Účasť na podujatí sa popri odbornoprezentáčnej úlohe využila aj na otváranie nových kontaktov s pracovníkmi pôsobiacimi v oblasti ochrany pamiatok. Odborný rámec veľtrhu zvýraznili taktiež viaceré sprievodné podujatia, panelové diskusie (Forum “Sharing Heritage”) a takisto výročné zhromaždenie Združenia rakúskeho reštaurátorov a iné.
- PÚ SR - OOA:
- Poskytnutie reprodukcí archívnych dokumentov z Archívu Pamiatkového úradu SR (Zbierka pohľadníc, inv. č. 1913, Ruskinovce, Zbierka negatívov, inv. č. 7352/13, Ruskinovce, 1957, Rudolf Kedro) v interaktívnom exponáte Ruskinovskej madony, spracovaný do interaktívnej aplikácie prístupnej na webových stránkach Východoslovenskej galérie a Slovenskej národnej galérie.
- Poskytnutie reprodukcí archívnych dokumentov z Archívu Pamiatkového úradu SR na výstave Františkánske dvere dokorán – Spomienka na 70. výročie akcie K, Trnava, 20. 6. 2020, Štátny archív v Trnave, Ústav pamäti národa, Františkáni Trnava.
- 70. výročie vyhlásenia Pamiatkovej rezervácie Prešov, od minulosti k súčasnosti... (v rámci FEAD) – 23. - 25. 09. 2020, Prešov, Hlavná ulica, pešia zóna - príprava a finálne spracovanie vystavovaných posterov (Ing. arch. L. Halčáková, KPÚ Prešov)
- Prešov na starých fotografiách (v rámci FEAD), 18. - 30. 09. 2020, OC Eperia shopping mall - účasť na otvorení výstavy a sprievodný text (Ing. arch. J. Onufráková, Ing. arch. L. Halčáková, KPÚ Prešov)

#### **Pamiatkový úrad SR v rámci medzinárodnej spolupráce:**

- Videokonferencia riaditeľov európskych pamiatkových inštitúcií:  
Koronavírus je výzvou pre celý svet, všetky sféry spoločnosti hľadajú spôsoby ako sa vysporiadať s nezvyklou situáciou a ochrana pamiatok nie je výnimkou. Reflexia dopadov

pandémie Covid-19 na prácu pamiatkarov, ochranu pamiatok a manažment kultúrneho dedičstva preto rezonovala aj ako nosná téma neformálnej videokonferencie, na ktorej sa 5. júna 2020 stretli riaditelia európskych pamiatkových inštitúcií združení v European Heritage Heads Forum (EHHF). Videokonferencia sa konala v reakcii na zrušené výročné zasadnutie EHHF, ktoré sa nemohlo uskutočniť z dôvodu bezpečnostných opatrení proti šíreniu Covid-19. Na pozvanie estónskeho Muinsuskaiteamet sa jej zúčastnilo 17 členov EHHF a k ďalším diskutovaným témam patrila potreba digitálnych inovácií, rozpočtové alternatívy a pripravované aktivity EHHF na obdobie 2020 – 2021.

Generálna riaditeľka Pamiatkového úradu Slovenskej republiky PhDr. Katarína Kosová vo svojom vystúpení priblížila celkovú situáciu na Slovensku, ktorá je zo zdravotného hľadiska relatívne priaznivá, no negatívne sa podpisuje na ekonomickej kondícii krajiny. Následne prezentovala aktuálny stav v oblasti ochrany pamiatok. Spoločne s ostatnými kolegami z EHHF konštatovala, že pamiatkové inštitúcie neboli natoľko zasiahnuté prepadosť finančných zdrojov ako napr. múzeá, galérie alebo divadlá čeliace výpadkom príjmov zo vstupného, v nevyhnutných prípadoch sa pri dodržaní prísnych hygienických opatrení mohli realizovať práce v teréne a postupne pokračovali aj výskumy a práce na obnovách. Negatívne boli ovplyvnené najmä vzdelávacie a prezentačné aktivity, ktoré sme sa však usilovali nerušiť, ale presunúť ich konanie na neskorší termín. Za pozitívne vplyvy korona krízy možno považovať zmiernenie náporu urgentných úloh umožňujúce venovať viac pozornosti dlhodobým plánom a zámerom, a predovšetkým impulz, ktorý obmedzenie cestovania a osobných kontaktov znamenali pre rozvoj digitálnych inovácií a virtuálnych nástrojov komunikácie, dokumentácie a sprostredkovania kultúrneho dedičstva. Ako príklad ambície naplniť tieto ciele v slovenskom prostredí generálna riaditeľka priblížila projekt Pamiatkový informačný systém, ktorý realizuje Pamiatkový úrad SR od júna 2019 a zameriava sa na elektronizáciu a zefektívnenie služieb pre občanov a na zlepšenie dostupnosti informácií o pamiatkovom fonde.

Účastníci videokonferencie EHHF sa zhodli v názore, že medzi priority na najbližšie obdobie by mali patriť otázky týkajúce sa intenzívnejšieho uplatňovania digitálnych technológií v ochrane kultúrneho dedičstva, dopadov korona krízy na stavebný sektor a masový cestovný ruch, a tiež postupného obnovovania dôvery ľudí v bezpečnosť navštevovania pamiatok, múzeí a ďalších objektov kultúrneho dedičstva.

- Medzinárodná spolupráca s National Institute for Preventive Archaeological Research, (INRAP), Francúzsko, na príprave a koordinácii Medzinárodných dní archeológie 2020 na Slovensku 19.-21.6.2020
- HEREIN:
  - spracovanie informácie pre medzinárodný prieskum o všeobecných princípoch financovania a poskytovania finančnej podpory v systéme ochrany pamiatok na Slovensku
  - spolupráca na správe o opatreniach na národnej úrovni vo vzťahu k ochrane kultúrneho dedičstva pred dopadmi zmeny klímy
- Európska komisia: spracovanie podkladu pre Stále zastúpenie SR pri EÚ o alternatívnych spôsoboch financovania ochrany a obnovy kultúrneho dedičstva v SR
- Rada Európy: spracovanie správy pre iniciatívu „Kultúra v časoch Covid-19“ prezentujúcej postrehy a skúsenosti s dopadmi pandémie Covid-19 z perspektívy ochrany pamiatok na Slovensku
- Visegrádska skupina: príprava kapitol mapujúcich manažment lokalít svetového kultúrneho dedičstva UNESCO na Slovensku (bilaterálna spolupráca, multilaterálna medzinárodná spolupráca, kľúčové medzinárodné projekty, kompetencie samosprávy, mimovládne organizácie) do medzinárodnej publikácie k 30. výročiu spolupráce krajín pripravovanej pod koordinačnou záštitou Medzinárodného centra kultúry Krakov

## Vyhodnotenie činnosti múzea Červený Kláštor v roku 2020:

Prevádzkovateľ: CYPRIAN, n.o., Pod lipami 20, 059 06 Červený Kláštor

Rok 2020 bol pre Múzeum Červený Kláštor mimoriadne náročný. Na začiatku roka sme síce zaznamenali mimoriadny nárast návštevníkov oproti minulému roku, keď v januári 2019 sme evidovali 453 návštevníkov, o rok neskôr v januári 2020 to bolo 1117 návštevníkov. Avšak súvislosti s celosvetovou pandémiou Covid 19 negatívne dopadli aj na ďalšiu návštevnosť a celkovú činnosť múzea v jednotlivých oblastiach jeho pôsobenia. Na základe rozhodnutia vlády múzeum v časovom období od 12. marca 2020

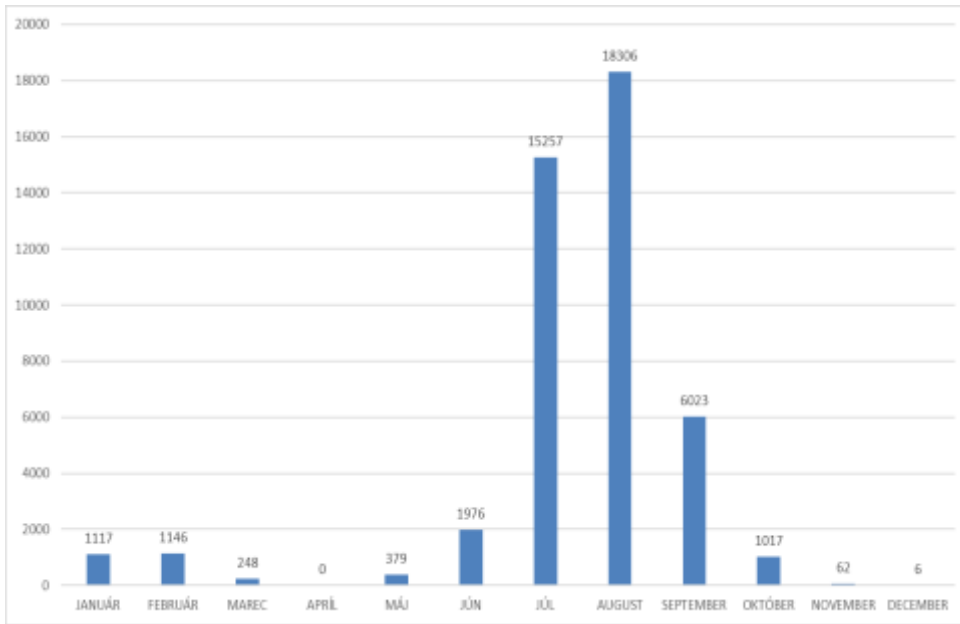
Do 7. mája 2020 boli expozície múzea zatvorené. Počas tejto doby zamestnanci CYPRIAN, n. o., prevádzkovateľa múzea, vykonávali práce spojené s údržbou, čistením a dezinfekciou priestorov. Zároveň vyrábali predmety a suveníry s cieľom neskoršieho predaja v múzeu a predajni suvenírov. Maľovali sa magnetky, šili rúška, plietli koberce, šili tašky, vyrábali upomienkové predmety, mydlá a rôzne iné spomienkové suveníry. 8. mája bolo Múzeum Červený Kláštor opätovne otvorené a návštevnosť nabiehala len postupne. Dôvodom bolo aj pretrvávajúce zatvorenie hraníc s Poľskou republikou, keďže Poliaci tvorili a tvoria takmer polovicu návštevníkov múzea. Pre porovnanie kým v máji 2019 prekročilo brány múzea 7627 návštevníkov, v máji 2020 to bolo len 379 návštevníkov, čo je priepastný rozdiel. V júni začalo do múzea prichádzať väčšie množstvo turistov, aj keď sme opätovne zaznamenali pokles. V júni 2019 si múzeum prezrelo 9604 hostí, v júni 2020 to bolo 1976 hostí.

Po prajnom návštevníckom lete a začiatku jesene prišla druhá vlna pandémie, ktorá sa zákonite odrazila aj v počtoch návštevníkov. Vzhľadom na celkovú situáciu bolo múzeum od konca októbra do konca roka pre verejnosť uzatvorené a zamestnanci vykonávali obdobné činnosti ako v prvej pandemickej vlne.

Nižšiu návštevnosť v návštevníckej sezóne pripisujeme aj školským výletom, ktoré absentovali. To sa odrazilo nielen na návštevnosti múzea, ale aj na množstve prijatých kultúrnych poukazov. V roku 2019 múzeum prijalo 1984 poukazov, v roku 2020 to bolo iba 385 poukazov. Návštevnosť detí a rodín sme sa pokúsili podporiť opätovným zapojením sa do súťaže Legendarium.

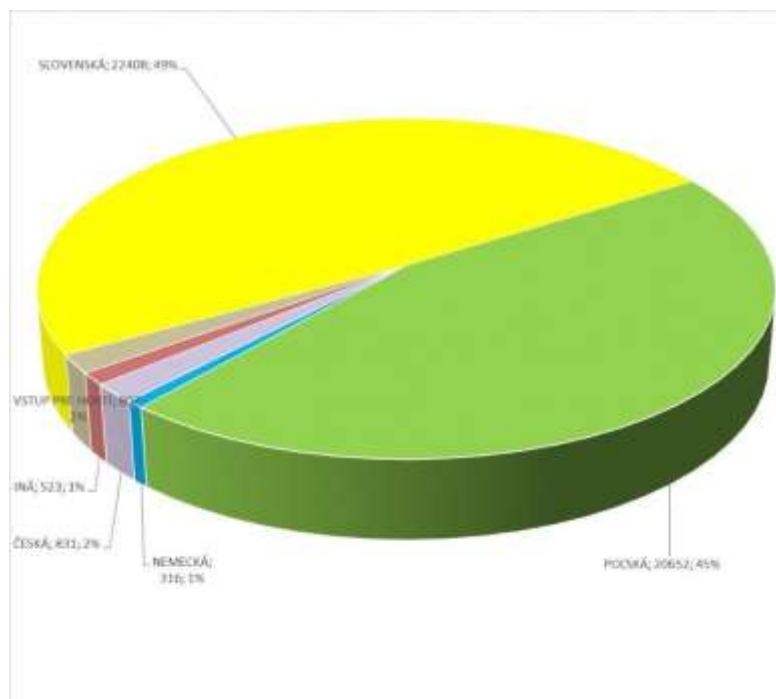
Tabuľka č. 1 a graf č.1 ponúkajú celkový prehľad počtu návštevníkov za uplynulý rok 2020.

PREHLAD CELKOVEJ NÁVŠTEVNOSTI ZA ROK 2020																								
Mesiac	SLOVENSKÁ				POĽSKÁ			NEMECKÁ			ČESKÁ			INÁ			VSTUP PRE HOSTÍ		Vstup ľavami	SPOLU				
	Dospelí	Seniory	Deti, št.	KP	Dospelí	Seniory	Deti, št.	Dospelí	Seniory	Deti, št.	Dospelí	Seniory	Deti, št.	Dospelí	Seniory	Deti, št.	Neplatiaci do múzea	Podujatia		Mesačná návštevnosť	SVADBY	TUDB.		
JANUÁR	126	14	36		388	102	235							12		4						1117		
FEBRUÁR	176	10	75		512	115	242				4						12					1246		
MAREC	79	6	36		74	36	8	1			5	1		2								248		
APRÍL																						0	1	
MÁJ	249	36	84														10					379		
JÚN	763	190	247		470	136	140	5	2	2	11	1	2	5	1	1						1976		
JÚL	4246	698	2390	225	4175	647	1927	18	48	10	182	64	68	85	71	39	97	267	0			15257		
AUGUST	5861	895	2994	70	4875	748	2023	31	11	8	223	103	60	179	32	58	135					18306		
SEPTEMBER	1372	315	509	90	1853	773	329	30	140	2	61	36	4	24	3	1	281					6023		
OKTÓBER	239	63	46		448	132	64	5	1	2	5	1		3	2		5					1017		
NOVEMBER	41	6	15																			62	1	1
DECEMBER	6																					6		
SPOLU vek. kateg.	13158	2433	6432	385	12995	2689	4968	90	202	24	491	206	194	310	110	103	540	267	0			45537	2	1
ROČNE	22408				20652			316			831			523			807		0			45537	2	1

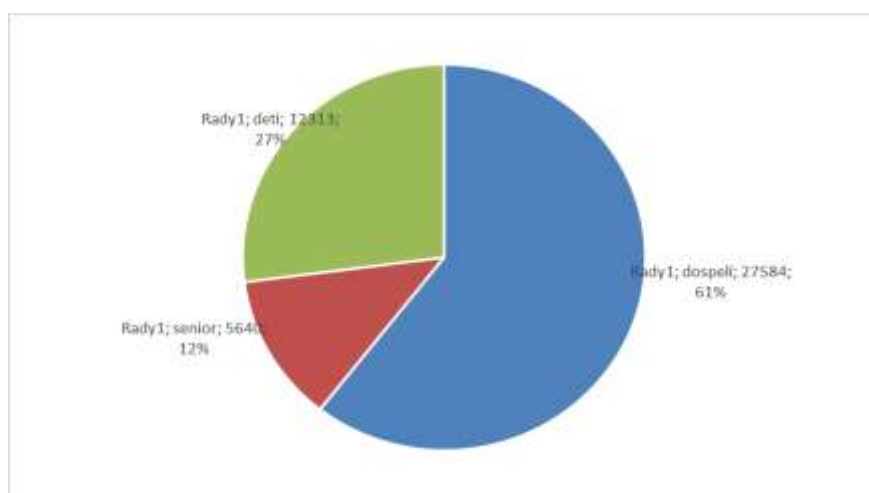


Segmentáciu návštevníkov z hľadiska národnosti sleduje graf č. 2, ten, o.i. odráža aj vplyv COVID-19 na výber dovoleniek. Slováci tak prvýkrát dosiahli 49 % podiel na návštevnosti múzea, čím prekonalí poľských návštevníkov so 45%. Nemecká, česká, a iné národnosti dosiahli od 1% - 2% rovnako ako ubytovaní hostia v múzeu. Je dôležité spomenúť, že vyššiu návštevnosť Slovákov ako v roku 2020 sme nezaznamenali ani jedenkrát od roku 2008.

Výrazný pokles dlhodobo sledujeme pri nemecky hovoriacich turistoch. Pokles fakultatívnych výletov nemeckých dôchodcov rovnako značne ovplyvnil návštevnosť múzea.



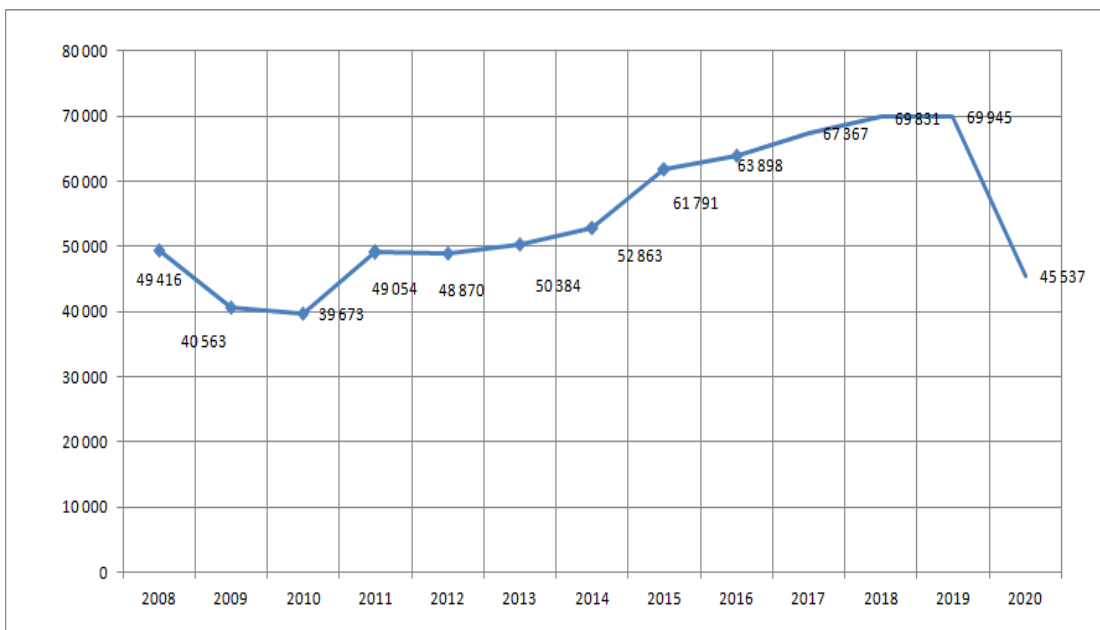
Samotné vekové zloženie návštevníkov ponúka graf č. 3, kde ako vidíme z celkového počtu turistov tvoria 61 % podiel dospelí v počte 27 584 osôb; 27 % podiel má zastúpenie detí, študentov a držiteľov ZŤP, ZŤPS kariet s údajom 12 313 osôb a 12 % podiel návštevnosti uzatvára skupina dôchodcov s počtom 5 640 osôb .



Z dlhodobého zisťovania a vyhodnocovania návštevnosti sme zostavili graf č.4, v ktorom sme spracovali prehľad o vývoji návštevnosti za posledných desať rokov. Tu



zreteľne vidieť negatívny dopad pandémie na vývoj cestovného ruchu, ktorý mal donedávna pozitívne stúpajúcu krivku.



Okrem návštevnosti klesol taktiež počet sobášov uzatvorených v areáli kláštora. Kým v roku 2019 to bolo 10 sobášov, v roku 2020 iba 2. Pokles sme zaznamenali aj v počte ubytovaných hostí. V roku 2020 strávilo noc v kartuziánskom kláštore 710 hostí, čo je o 47 ľudí menej, ako v roku 2019. Aj keď kultúrno - spoločenské podujatia a hromadné akcie boli z dôvodu prevencie pred šírením ochorenia zrušené, Kláštorné kultúrne leto v spolupráci s Divadlom Ramagu ostalo zachované. Vďaka tomu sme počas letných prázdnin mohli opäť zažiť čaro koncertov v kostole sv. Antona pustovníka i divadelné predstavenia, či cestovateľský večer. Na nádvorí kláštora sa predstavili divadlá *RAMAGU*, *Cililing* a *TUŠ*. V kostole sv. Antona Pustovníka sme si vypočuli *Recitál Lívie Frankovskej*, komorný netradičný folklórny koncert *Simony Marhefkovej a Martina Škáru* i *multizánrový koncert Johanni Buddies Jána Jendrichovského i jeho priateľov*. Životom v Laose a Thajsku nás vďaka fotografiám previedol *fotograf a cestovateľ Robo Kočan* za účasti príjemných zvukov klavíra *Eubomíra Škantára*. Kláštorné kultúrne leto sme zavŕšili *koncertom miestneho rodáka Dávida Pieninského*. Celkovo sa na organizovaných kultúrno - spoločenských podujatiach zúčastnilo takmer 758 návštevníkov.

Ostatné podujatia a hromadné akcie ako *Otvorenie letnej turistickej sezóny a Medzinárodný deň pamiatok a historických sídiel* spojený s odovzdaním ceny Alžbety Güntherovej-Mayerovej za celoživotné dielo a mimoriadny prínos v oblasti ochrany pamiatkového fondu Slovenskej republiky, *Noc netopierov*, *vystúpenia Sokoliarov kráľa Svätopluka* či mimoriadne obľúbené slávnosti *Kláštorných dní* boli z dôvodu prevencie pred šírením ochorenia zrušené.

V rámci vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti bola v predošlých rokoch riešená úloha architektonicko-historického výskumu v súčinnosti s KPÚ Prešov. Archívny výskum prebiehal v Maďarskom národnom archíve, v Archíve gréckokatolíckeho biskupstva v Prešove, v Štátnom archíve v Prešove, Špecializované pracovisko Spišský archív v Levoči a v Univerzitnej knižnici v Bratislave. Výstup z AHV nebol publikovaný, je súčasťou agendy KPÚ Prešov. Čiastkové výsledky budú postupne vychádzať tlačou, príp. v online zborníkoch. Príspevok venujúci sa nápisovým pamiatkam v kláštore vyšiel online:

[https://www.pulib.sk/web/pdf/web/viewer.html?file=/web/kniznica/elpub/dokument/Domeno va10/subor/9788055526256.pdf](https://www.pulib.sk/web/pdf/web/viewer.html?file=/web/kniznica/elpub/dokument/Domeno%20va10/subor/9788055526256.pdf)

Propagačná oblasť bola okrem plagátov, miestneho rozhlasu, obecných novín a sociálnych sietí zastúpená aj viacerými reportážami do televíznych novín. Vďaka spolupráci s poľským partnerom Ekomuzeum Dziedziny Dunajca boli v kláštore točené 2 reklamné spoty do poľskej televízie. Kartuziánsky kláštor bol propagovaný aj v novinách s celoslovenskou pôsobnosťou medzi typmi na výlet, rovnako ako aj na viacerých webových stránkach určených pre tento účel.

Zviditeľniť kláštor vo veľkej miere pomohla aj úspešnosť 2 projektov, ktoré predkladal Pamiatkový úrad Slovenskej republiky s realizáciou v rokoch 2020 - 2022/2023. V rámci programu INTERREG Poľsko -Slovensko to bol projekt „V údolí Dunajca – ochrana a obnova pamiatok poľsko – slovenského pohraničia : dvora v Tylmanovej a kláštora v Červenom Kláštore" a v rámci programu EEA Grants (Nórsky finančný mechanizmus) projekt "Červený Kláštor znovuzrodený".

Do knižnice pribudlo v roku 2020 šesť nových kníh, ktoré múzeum získalo darom.

### **3. Kontrakt Pamiatkového úradu SR so zriaďovateľom a jeho plnenie v r. 2020 :**

#### ***Vyhodnotenie Kontraktov Pamiatkového úradu SR:***

- A. Špecifická činnosť*
- B. Zabezpečenie centrálnej evidencie a informačných systémov*
- C. Kultúrne aktivity*
- D. Archívna a knižničná činnosť*
- E. Reštaurovanie*
- F. Zahraničná spolupráca a medzinárodné vzťahy*
- G. Digitalizácia pamiatkového fondu*
- H. Pro Monumenta - prevencia údržbou*
- I. Správa a prevádzka*

#### **A/ Kontrakt : Špecifická činnosť**

##### **Úlohy:**

- 1) *Výkon špecializovanej štátnej správy:*
  - a) *Vydávanie rozhodnutí, odborných vyjadrení a stanovísk v prvom a druhom stupni výkonu štátnej správy v oblasti ochrany pamiatkového fondu.*
  - b) *Príprava a realizácia správnych konaní vo veci vyhlasovania objektov a predmetov za NKP, zmenu a zrušenie vyhlásenia NKP, podľa harmonogramu a aktuálnych podaní oprávnených účastníkov konania.*
  - c) *Vydávanie vyjadrení k dočasnému vývozu NKP z územia SR do zahraničia, overovanie zhody a posúdenia celkového stavu po ich vrátení. Vydávanie stanovísk k vývozu predmetov kultúrnej hodnoty do zahraničia.*
- 2) *Vypracovávanie návrhov na ochranné pásma a správne konania vo veci vyhlásenia, zmien alebo zrušenia ochranných pásiem:*
  - *ochranné pásma NhNKP, PR a PZ podľa harmonogramu*
  - *ochranné pásma NhNKP, PR a PZ podľa aktuálnej potreby*
  - *príprava koncepcie vyhlasovania ochranných pásiem s dôrazom na implementáciu existujúcich údajov ochranných pásiem do aktuálnych katastrálnych máp.*
- 3) *Monitoring stavu zachovania jedinečných svetových hodnôt v územiach lokalít svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.*
- 4) *Monitoring stavu drevnej hmoty objektov lokality svetového kultúrneho dedičstva UNESCO Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka.*
- 5) *Koordinácia medzinárodného nominačného projektu „Dunajský Limes “ na zápis do Zoznamu svetového dedičstva.*
- 6) *Príprava nominácie na udelenie značky Európske dedičstvo.*
- 7) *Spracovanie podkladov návrhu na vyhlásenie (krajinnej) pamiatkovej zóny Kultúrna krajina Banskej Štiavnice a okolia - spracovanie podkladov a analýzy pamiatkových hodnôt a potenciálu územia s dôrazom na historický vodohospodársky systém a technické pamiatky.*
- 8) *Hodnotenie spôsobilosti PÚ SR na vykonávanie výskumu a vývoja.*

**Plnenie:****1) Výkon špecializovanej štátnej správy:****a) Vydávanie rozhodnutí, odborných vyjadrení a stanovísk v prvom a druhom stupni výkonu štátnej správy v oblasti ochrany pamiatkového fondu.**

Ťažisko prác PÚ SR sa v roku 2020 sústredilo predovšetkým na zabezpečenie výkonu štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu v zmysle pamiatkového zákona, vydávaním rozhodnutí, záväzných stanovísk, vyjadrení a stanovísk k jednotlivým požiadavkám oprávnených osôb. **V sledovanom období vydal PÚ SR vrátane KPÚ celkovo 4657 rozhodnutí v 1. a 2. stupni výkonu štátnej správy, 11 987 záväzných stanovísk, 9022 vyjadrení a stanovísk.**

V rámci Odborno-metodickej komisie bolo úradom v roku 2020 vydaných 592 stanovísk, z toho v rámci subkomisie pre archeológiu 518. PÚ SR - odbor preskúmania výkonu štátnej správy vydal 80 rozhodnutí a 23 záväzných stanovísk.

**Tab. výkon štátnej správy v roku 2020:**

	<i>Rozhodnutia v 1. a 2. stupni</i>	<i>Záväzné stanoviská</i>	<i>Odborné vyjadrenia, stanoviská a iné</i>	<i>Spolu</i>
PÚ SR	212	23	1025	1260
KPÚ Bratislava	757	1477	1008	3242
KPÚ Trnava	527	1045	1000	2572
KPÚ Trenčín	229	1829	629	2687
KPÚ Nitra	481	2411	625	3517
KPÚ Žilina	454	1008	861	2323
KPÚ B. Bystrica	672	1272	1347	3291
KPÚ Prešov	931	1942	1285	4158
KPÚ Košice	394	980	1242	2616
<b>SPOLU</b>	<b>4657</b>	<b>11987</b>	<b>9022</b>	<b>25 666</b>

**Tab. štatistický prehľad činnosti PÚ SR - odbor preskúmania výkonu ŠS:**

<b>Rozhodnutia</b>	<b>Záväzné stanoviská</b>	<b>Podnety</b>	<b>Vyjadrenia k žalobe</b>
<b>80</b>	<b>23</b>	<b>24</b>	<b>6</b>

**Rozhodnutia o odvolaní:****Celkový počet rozhodnutí: 80**

PÚ SR napadnuté rozhodnutia KPÚ:

<b>a.</b>	potvrdil	<b>29</b>
<b>b.</b>	zmenil	<b>13</b>
<b>c.</b>	zrušil a vrátil	<b>32</b>
<b>d.</b>	zrušil bez náhrady	<b>1</b>
<b>e.</b>	konanie zastavil	<b>1</b>
<b>f.</b>	konanie prerušil	<b>0</b>
<b>g.</b>	iné	<b>4</b>

**Závazné stanoviská:****Celkový počet záväzných stanovísk: 23**

PÚ SR napadnuté záväzné stanoviská KPÚ:

a.	potvrdil	9
b.	zmenil	14
c.	zrušil a vrátil	0
d.	iné	0

Súčasťou zabezpečenia výkonu štátnej správy bola na úrovni PÚ SR aj činnosť odborných komisií:

Odborno-metodická komisia	Celkový počet
Posudzované pamiatkové výskumy	70
Posudok o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu	0

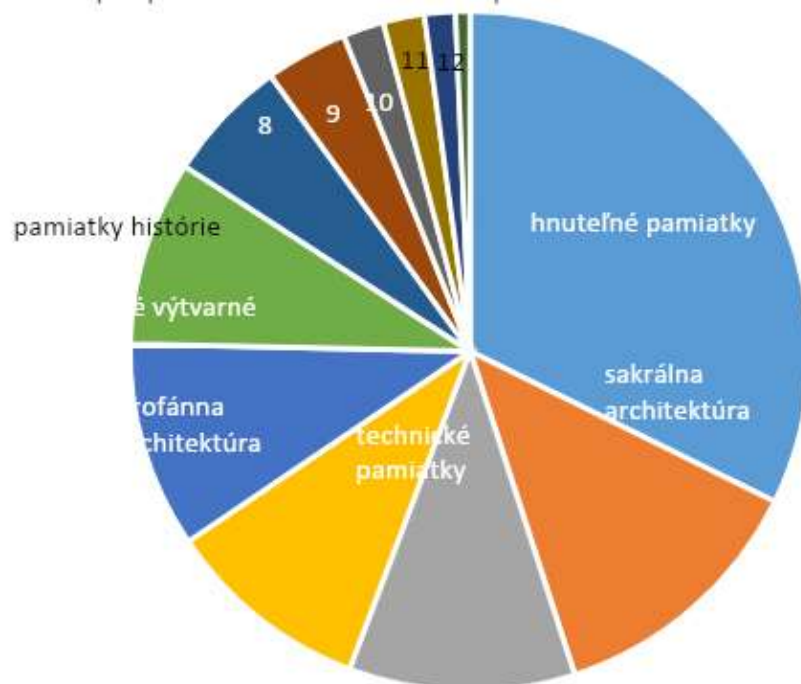
Subkomisia Odborno-metodickej komisie pre archeológiu	Celkový počet	Schválené	Neschválené
Posudzované archeologické výskumy	95 (+ mimo sbk. 422)	504	13
Posudok k udeleniu osvedčenia o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu	6	6	

Reštaurátorská komisia	Celkový počet	Schválené bez pripomienok	Schválené s pripomienkami	Neschválené
Posudzované reštaurátorské dokumentácie	7	1	6	0

Komisia pre posudzovanie pamiatkového fondu	Celkový počet	Počet odsúhlasených	Počet neodsúhlasených
Podnety a podklady na vyhlásenie veci za NKP	143	95	48
Podnety a podklady na zmenu vyhlásenia veci za NKP	22	19	3
Podnety a podklady na zrušenie vyhlásenia veci za NKP	18	7	11
Prerokované podnety a podklady spolu	183	121	62

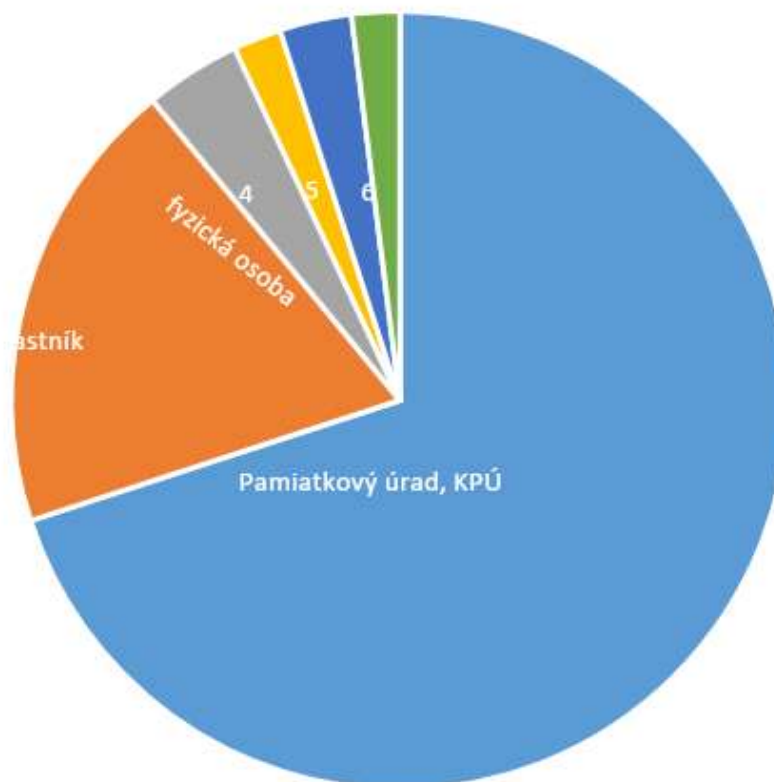
Posúdenie predmetov pamiatkovej hodnoty v zmysle § 2 ods. 4 a ods. 6 zákona č. 207/2009 Z. z. o podmienkach vývozu a dovozu predmetu kultúrnej hodnoty	-	-	-
--	---	---	---

Podnety a podklady na vyhlásenie veci za NKP prerokované Komisiou  
pre posudzovanie PF v r. 2020 podľa druhového určenia



1. hnutelné pamiatky	33%
2. sakrálna architektúra	13%
3. technické pamiatky	11%
4. profánna architektúra - prístav, nemocnica, kultúrne domy	10%
5. nehnuteľné výtvarné pamiatky	10%
6. pamiatky histórie	9%
7. profánna architektúra - bytový, meštiansky dom, vila	6%
8. ľudová architektúra	4%
9. archeologické pamiatky	2%
10. historická zeleň	2%
11. kaštiele a kúrie	1,5%
12. fortifikačná architektúra	0,7%

Vec na Komisii pre posudzovanie PF prerokovaná z podnetu:



1. Pamiatkový úrad SR, krajské pamiatkové úrady	70%
2. vlastník	19%
3. fyzická osoba	4%
4. obec	2%
5. občianske združenie, spolok	3%
6. odborná inštitúcia	2%

Rokovanie komisie sa v zmysle príkazu generálnej riaditeľky č. 1/2020, bod 1c, v nadväznosti na usmernenia vo veci hrozby šírenia koronavírusu COVID-19 na území Slovenskej republiky konalo podľa potreby prostredníctvom mailovej komunikácie, hlasovanie prebehlo per rollam.

Osobitým problémom bolo posúdenie v podmienkach Slovenska ojedinelého zbierkového fondu mimoriadnej umelecko-remeselnej a výtvarnej ako aj historickej hodnoty kaštieľa v Topoľčiankach, ktorý je sprístupnený verejnosti ako múzeum s celoročným vstupom avšak nie je zriadené v zmysle Zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a vlastníci ani nemá v súčasnosti záujem o jeho zriadenie v zmysle tohto zákona. Napriek tomu, že sa jedná o predmety najmä mimoriadnej muzeálnej a galerijnej hodnoty, v záujme ich ochrany v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov odporúčala komisia vyhlásiť všetky veci a predmety, t. j. celý zbierkový fond kaštieľa v Topoľčiankach za NKP. Aktuálne sú spracované evidenčné listy 858 vecí a predmetov z expozície múzea kaštieľa a kaplnky – teda priestorov prístupných verejnosti, ako aj časti depozitu. Zároveň odporúča komisia, aby bolo vlastníčkovi odporúčané zriadiť v budúcnosti múzeum v zmysle zákona č.

206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty, ako aj podať žiadosť na MK SR o vyhlásenie knižničného fondu, ktorý je súčasťou fondu kaštieľa v Topoľčiankach a má osobitú kultúrnu ahistorickú hodnotu za historický knižničný fond v zmysle § 21 zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach.

Komisia opätovne odporúča komplexne prehodnotiť problematiku vyhlasovania židovských cintorínov ako pamiatok histórie iba ako plochy, bez konkrétnych PO – náhrobníkov ako pamiatok na historicky významné osobnosti židovskej obce, prípadne PO s významnou výtvarnou a umeleckou hodnotou. Zároveň je v spolupráci s ÚZZNO potrebné aktualizovať kritériá pre vyhlasovanie tohto druhu pamiatok za NKP aj s ohľadom na charakteristickú povahu židovského pohrebného kultu a perspektívu ďalšej ochrany. V prípade potreby je možné v spolupráci s ÚZZNO vytypovať cintoríny v konkrétnych lokalitách na vyhlásenie za NKP.








**b) Príprava a realizácia správnych konaní vo veci vyhlasovania objektov a predmetov za NKP, zmenu a zrušenie vyhlásenia NKP, podľa harmonogramu a aktuálnych podaní oprávnených účastníkov konania.**


V priebehu roka 2020 bolo vedených 106 správnych konaní (ukončené a prebiehajúce) vo veci vyhlásenia, zmeny a zrušenia vyhlásenia veci za národnú kultúrnu pamiatku. V rámci týchto správnych konaní bolo pripravených 386 odborných materiálov a procesných podkladových dokladov.

	<b>nehnutel'né pamiatky</b>	<b>hnutel'né pamiatky</b>
Rozhodnutie o vyhlásení veci za NKP § 15 pamiatkového zákona	44	34
Rozhodnutie o zmene vyhlásenia - rozšírenie objektovej skladby § 15 pamiatkového zákona	10	
Rozhodnutie o zmene vyhlásenia - zúženie objektovej skladby NKP § 20 pamiatkového zákona	1	1
Rozhodnutie o zrušení vyhlásenia § 20 pamiatkového zákona	6	
Rozhodnutie o zamietnutí vyhlásenia	2	
Rozhodnutie o zamietnutí zrušenia vyhlásenia veci za NKP	7	
Prerušenie konania	1	
<b>spolu</b>	<b>71</b>	<b>35</b>

<b>Veci vyhlásené za nehnuteľné NKP v r. 2020</b>				
<b>OBEC</b>	<b>OKRES</b>	<b>UNIFIKOVANÝ NÁZOV NhNKP</b>	<b>Č. ÚZPF</b>	<b>IDENTIFIKAČNÁ FOTOGRAFIA</b>
<b>Blatné</b>	Senec	<b>KOSTOL A MÚR OHRADNÝ S BRÁNOU</b>	12 195/1- 2	
<b>Borčice</b>	Ilava	<b>KAPLNKA</b>	12 202/1	

<b>Bošany</b>	Partizánske	<b>KAPLNKA</b>	12 230/1	
<b>Čabiny</b>	Medzilaborce	<b>CINTORÍN VOJNOVÝ</b>	12 231/1	
<b>Dolné Trhovište</b>	Hlohovec	<b>KAŠTIEĽ A PARK</b>	12 200/1- 2	
<b>Dunajská Lužná</b>	Senec	<b>ZVONICA</b>	12 215/1	
<b>Hlohovec</b>	Hlohovec	<b>KALVÁRIA</b>	12 205/1- 33	

<p><b>Kostolná – Zárečie</b></p>	<p>Trenčín</p>	<p><b>SOCHA</b></p>	<p>12 217/1</p>	
<p><b>Kostolná – Zárečie</b></p>	<p>Trenčín</p>	<p><b>SOCHA</b></p>	<p>12 218/1</p>	
<p><b>Kráľová pri Senci</b></p>	<p>Senec</p>	<p><b>ZVONICA</b></p>	<p>12 226/1</p>	
<p><b>Lemešany</b></p>	<p>Prešov</p>	<p><b>KOSTOL A CINTORÍN PRÍKOSTOLNÝ</b></p>	<p>12 211/1-2</p>	

<b>Malá Hradná</b>	Bánovce nad Bebravou	<b>KOSTOL A CINTORÍN PRÍKOSTOLNÝ</b>	12 235/1-2	
<b>Malinovo</b>	Senec	<b>ZVONICA</b>	12 223/1	
<b>Merašice</b>	Hlohovec	<b>KRÍŽ S KORPUSOM NA PILIERI</b>	12 232/1-2	
<b>Myjava</b>	Myjava	<b>KOSTOL</b>	12 197/1	
<b>Myjava</b>	Myjava	<b>KOSTOL</b>	12 206/1	



<b>Nová Dedinka</b>	Senec	<b>ZVONICA</b>	12 227/1	
<b>Nová Kelča</b>	Vranov nad Topľou	<b>CINTORÍN VOJNOVÝ A KAPLNKA</b>	12 234/1-2	
<b>Nové Sady</b>	Nitra	<b>KOSTOL</b>	12 210/1	
<b>Oponice</b>	Topoľčany	<b>SÚSOŠIE NA PODSTAVCI</b>	12 220/1-2	
<b>Palota</b>	Medzilaborce	<b>CINTORÍN VOJNOVÝ</b>	12 228/1	
<b>Papín</b>	Humenné	<b>CINTORÍN VOJNOVÝ</b>	12 213/1	

<b>Piešťany</b>	Piešťany	<b>ŠKOLA A OPLOTENIE</b>	12 203/1	
<b>Piešťany</b>	Piešťany	<b>BUDOVA ADMINISTRATÍVNA</b>	12 209/1	
<b>Pobedim</b>	Nové Mesto nad Váhom	<b>SOCHA NA PODSTAVCI</b>	12194/1- 2	
<b>Pobedim</b>	Nové Mesto nad Váhom	<b>DVOR ROĽNÍCKY</b>	12 199/1- 5	
<b>Pozdišovce</b>	Michalovce	<b>KAPLNKA POHREBNÁ A HROB S NÁHROBKOM</b>	12 201/1- 2	
<b>Príslop</b>	Snina	<b>CINTORÍN VOJNOVÝ</b>	12 208/1	
<b>Sládkovičovo</b>	Galanta	<b>MAUZÓLEUM</b>	12 236/1	

<b>Spišská Belá</b>	Kežmarok	<b>DOM MEŠTIANSKY</b>	12 198/1	
<b>Spišská Belá</b>	Kežmarok	<b>DOM MEŠTIANSKY</b>	12 207/1	
<b>Spišské Podhradie</b>	Levoča	<b>DOM KULTÚRNY</b>	12 225/1	
<b>Stakčín</b>	Snina	<b>CINTORÍN VOJNOVÝ</b>	12 204/1	
<b>Stebník</b>	Bardejov	<b>CINTORÍN VOJNOVÝ</b>	12 222/1	
<b>Svidník</b>	Svidník	<b>CINTORÍN VOJNOVÝ</b>	12 229/1	

<p><b>Tekold'any</b></p>	<p>Hlohovec</p>	<p><b>KRÍŽ S KORPUSOM NA PILIERI</b></p>	<p>12 216/1- 2</p>	
<p><b>Tomášov</b></p>	<p>Senec</p>	<p><b>ZVONICA</b></p>	<p>12 219/1</p>	
<p><b>Trenčianske Teplice</b></p>	<p>Trenčín</p>	<p><b>VILA</b></p>	<p>12 212/1</p>	
<p><b>Tureň</b></p>	<p>Senec</p>	<p><b>ZVONICA</b></p>	<p>12 224/1</p>	



<b>Vlky</b>	Senec	<b>ZVONICA</b>	12 221/1	
<b>Vranov nad Topľou</b>	Vranov nad Topľou	<b>CINTORÍN VOJNOVÝ</b>	12 233/1	

<b>Veci vyhlásené za hnutel'né NKP v r. 2020</b>				
<b>obec</b>	<b>okres</b>	<b>názov nehnuteľnosti</b>	<b>unifikovaný názov HKP</b>	<b>Č. ÚZPF</b>
Hlohovec	Hlohovec	r.k. kost. sv. Michala	krstiteľnica stenová	12651/1-2
Hlohovec	Hlohovec	r.k. kost. sv. Michala	lavice kostolné	12652/1
Legnava	Stará Ľubovňa	gr.k. kost. sv. Jána Krst.	zvon	12653/1
Legnava	Stará Ľubovňa	gr.k. kost. sv. Jána Krst.	žertveník	12654/1-2
Vavrinec	Vranov n.Topľou	gr.k. kost. sv. Ducha	zvon	12655/1
Mokrá Lúka	Revúca	ev. a.v. kostol	empora	12656/1
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv.Jakuba frant.	obraz závesný sv. František z Assisi	12658/1
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv.Jakuba frant.	obraz závesný sv. František z Assisi	12659/1
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv.Jakuba frant.	doska náhrobná rod. Baranyai	12660/1
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv.Jakuba frant.	svietniky oltárne - súprava	12661/1-4
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv.Jakuba frant.	kríž procesiový	12662/1
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv.Jakuba frant.	kľakadlo	12663/1
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv.Jakuba frant.	lavice kostolné súprava 6 ks	12664/1-6

Trnava	Trnava	r.k. kost. sv. Jakuba frant.	mreža	12665/1
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv. Jakuba frant.	obraz závesný Čierna Madona	12666/1
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv. Jakuba frant.	socha sv. Dominik Guzmán	12667/1-3
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv. Jakuba frant.	sochy voľné - súbor 4 ks	12668/1-4
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv. Jakuba frant.	socha sv. František a podstavec	12669/1-3
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv. Jakuba frant.	socha sv. Bonaventura. a podstavec	12670/1-3
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv. Jakuba frant.	socha sv. Jozef a podstavec	12671/1-3
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv. Jakuba frant.	socha sv. František a podstavec	12672/1-2
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv. Jakuba frant.	obraz závesný sv. Matúš	12673/1
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv. Jakuba frant.	svietniky oltárne súprava 4 ks	12674/1-4
Trnava	Trnava	r.k. kost. sv. Jakuba frant.	doska náhrobná rod. Letanfalvai	12675/1
Veľké Leváre	Malacky	kaplnka v kaštieli	organ	12676/1-2
Trakovice	Hlohovec	r.k. kostol sv. Štefana Kráľa	obraz závesný sv. Alexeja z Edessy	12680/1
Tekold'any	Hlohovec	r.k. kostol PM Ružencovej	obraz závesný Posledná večera	12681/1
Tekold'any	Hlohovec	r.k. kostol PM Ružencovej	obraz závesný sv. Jána Nepomuckého	12682/1
Šivetice	Revúca	ev. a.v. kostol	kazateľnica	12683/1-6
Šivetice	Revúca	ev. a.v. kostol	obrazy Apoteózy cisárov-2ks	-
Šivetice	Revúca	ev. a.v. kostol	luster drevený	-
Šivetice	Revúca	ev. a.v. kostol	luster kovový	-
Krížová Ves	Kežmarok	.k. kost. Narodenia Pána	kalich neskorogotický	-
Topoľčianky	Zlaté Moravce	kaštieľ	Obrazy, grafiky, reliéfy a foto - súbor 135 ks	-

**Rozhodnutie o zmene vyhlásenia - § 20 pamiatkového zákona (rozšírenie objektovej skladby)**

OBEC	OKRES	UNIFIKOVANÝ NÁZOV NhNKP	Č. ÚZPF	UNIFIKOVANÝ NÁZOV/NÁZVY PO
<b>Banská Štiavnica</b>	Banská Štiavnica	Nádrž vodná	3260/1-5	1/ NÁDRŽ VODNÁ (rozšírenie ochrany vodnej plochy) 2/ HRÁDZA

				3/ PREPAD HRÁDZE 4/ KANÁL VODNÝ
<b>Banská Štiavnica</b>	Banská Štiavnica	Nádrž vodná	3263/1-3	1/ NÁDRŽ VODNÁ (rozšírenie ochrany vodnej plochy) 2/ HRÁDZA 3/ ZARIADENIE TECHNOLOGICKÉ
<b>Dlhé nad Cirochou</b>	Snina	Kostol a cintorín príkostolný	117/2	2/ CINTORÍN PRÍKOSTOLNÝ
<b>Hucín</b>	Revúca	Kostol s areálom	499/2-4	2/ MÚR OHRADNÝ 3/ CINTORÍN PRÍKOSTOLNÝ 4/ ÚPRAVA SADOVNÍCKA
<b>Most pri Bratislave/ Ivanka pri Dunaji</b>	Senec	Pamätník s areálom	2080/3	3/ ALEJA
<b>Jelšava</b>	Revúca	Fara a oplotenie	508/2	2/ OPLOTENIE S BRÁNOU
<b>Krompachy</b>	Spišská Nová Ves	Železiareň	2354/2	2/ DIELŇA
<b>Krompachy</b>	Spišská Nová Ves	Elektráreň	4439/3	3/KANÁL VODNÝ SO STAVIDLAMI
<b>Kyjatice</b>	Rimavská Sobota	Kostol s areálom	978/2-4	2/ KARNER ZÁKLADY 3/ MÚR OHRADNÝ 4/ CINTORÍN PRÍKOSTOLNÝ
<b>Odorín</b>	Spišská Nová Ves	Kostol s areálom	691/2-3	2/ MÚR OHRADNÝ 3/ CINTORÍN PRÍKOSTOLNÝ
<b>Tornaľa</b>	Revúca	Kaštieľ s areálom	10 833/3- 5	2/ PARK (rozšírenie ochrany parku) 3/ MÚR OPORNÝ 4/ BRÁNA 5/ ALEJA

**Rozhodnutie o zrušení vyhlásenia §20 pamiatkového zákona**

<b>OBEC</b>	<b>OKRES</b>	<b>UNIFIKOVANÝ NÁZOV NhNKP</b>	<b>Č. ÚZPF</b>
<b>Detvianska Huta</b>	Detva	<b>DOM ĽUDOVÝ</b>	1838/1
<b>Lučenec</b>	Lučenec	<b>KAŠTIEĽ A PARK</b>	471/1-2
<b>Partizánske</b>	Partizánske	<b>DOM PAMÄTNÝ A TABUĽA PAMÄTNÁ</b>	224/1-2
<b>Prešov</b>	Prešov	<b>DOM MEŠTIANSKY</b>	3311/1
<b>Špania Dolina</b>	Banská Bystrica	<b>DOM BANÍCKY</b>	1506/1

<b>Tvrdošín</b>	Tvrdošín	<b>DOM PAMÄTNÝ A TABUĽA PAMÄTNÁ</b>	275/1-2
-----------------	----------	---	---------

<b>Rozhodnutie o zrušení vyhlásenia §20 pamiatkového zákona</b>				
<b>obec</b>	<b>okres</b>	<b>adresa</b>	<b>unifikovaný názov HnNKP</b>	<b>Č. ÚZPF</b>
Oponice	Topoľčany	r.k.kostol sv.Petra a Pavla	lavice kostolné – súprava 2 ks	2159/1- 2

<b>Stav pamiatkového fondu v databázach centrálnej evidencie Ústredného zoznamu</b>		
<b>Národné kultúrne pamiatky</b>	<b>NKP</b>	<b>PO/PP</b>
<b>Hnuteľné NKP</b>	<b>15 308</b>	<b>36 260</b>
Vyhlásené hnuteľné NKP v r. 2020	36	81
Zrušené vyhlásenie hnuteľných NKP v r. 2020	1	2
<b>Nehnuteľné NKP</b>	<b>10 065</b>	<b>17 248</b>
Vyhlásené (zápis) nehnuteľné NKP v r. 2020	35	107
Zrušené vyhlásenie nehnuteľných NKP v r. 2020	6	9

<b>Stavebno-technický stav nehnuteľných NKP</b>	<b>PO</b>
Dobrý	5 300
Vyhovujúci	6 457
Narušený	3 438
Dezolátny	890
V obnove	712
Iné	451

<b>Vlastnícka forma nehnuteľností NKP</b>	<b>PO</b>
Štát	1 625
Samospráva obcí	4 733
Cirkvi	4 465
Právnické osoby	1 269
Fyzické osoby	4 716
Iné vlastnícke formy (nadácie, združenia)	294
Nevysporiadané vlastnícke vzťahy	146

<b>Pamiatkové rezervácie</b>	<b>28</b>
Mestské pamiatkové rezervácie (MPR)	17
Pamiatkové rezervácia technického dedičstva (PRTD)	1
Pamiatkové rezervácie ľudovej architektúry (PRLA)	10

<b>Pamiatkové zóny</b>	<b>82</b>
------------------------	-----------

- c) **Vydávanie vyjadrení k dočasnému vývozu NKP z územia SR do zahraničia, overovanie zhody a posúdenia celkového stavu po ich vrátení. Vydávanie stanovísk k vývozu predmetov kultúrnej hodnoty do zahraničia.**

Za hodnotené obdobie nebola doručená na KPÚ žiadna žiadosť, týkajúca sa vývozu NKP do zahraničia.

**2) Vypracovávanie návrhov na ochranné pásma a správne konania vo veci vyhlásenia, zmien alebo zrušenia ochranných pásiem:**

- **ochranné pásma NhNKP, PR a PZ podľa harmonogramu**
- **ochranné pásma NhNKP, PR a PZ podľa aktuálnej potreby**
- **príprava koncepcie vyhlasovania ochranných pásiem s dôrazom na implementáciu existujúcich údajov ochranných pásiem do aktuálnych katastrálnych máp.**

**Plnenie:**

**Ochranné pásma NhNKP, PR a PZ podľa harmonogramu**

- Návrh OP NKP „Prístav“ Bratislava (budova prečerpávacej stanice, Dom lodníkov, prístav – južný a severný bazén Zimného prístavu, lodný výťah a dielňa, sklad prístavný, prístavný sklad č. 14 a 17 a zahŕňajúci aj HnNKP prístavné žeriavy č. 15 a 16 – Mestská časť Bratislava - Ružinov) – návrh bol dopracovaný, prerokovaný v OMK, začalo správne konanie vo veci vyhlásenia ochranného pásma, verejné prerokovanie prebehlo 19. 11. 2020, pripravuje sa rozhodnutie o vyhlásení so zapracovaním došlých pripomienok od účastníkov konania po jeho prerokovaní, malo by byť vydané začiatkom roku 2021.
- OP NKP Klátová Nová Ves - kostol Sádok – Návrh predmetného OP bol predložený na rokovanie OMK 19. 2. 2020, následne bolo vydané stanovisko OMK. Materiál bol upravený v zmysle pripomienok stanoviska. Verejné prerokovanie prebehlo 5. 8. 2020. Rozhodnutie o vyhlásení bolo vydané 3. 9. 2020 aj s vyhláškou, ktorá bola vyvesená na príslušných úradných tabuliach. Nikto z účastníkov konania sa neodvolal, takže rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 8.10.2020 a následne 14. 10. 2020 bolo zaslané príslušným inštitúciám v zmysle správneho konania. Ochranné pásmo bolo právoplatne vyhlásené.
- OP PR Osturňa -návrh na vyhlásenie je v štádiu prípravy (zhromaždenie dostupných podkladov: zmena vyhlásenia PR, rešerš archívnych materiálov, staršie fotografie z archívu, ÚPD, aktuálny VKM mapový podklad) a pripravený koncept materiálu (osnova, obsah, základné údaje, literatúra, odôvodnenie účelu a cieľa OP a náčrt vymedzenia). KPÚ Prešov, pracovisko Poprad, bolo požiadané o odôvodnenie účelu a cieľa vymedzenia ochranného pásma. Problematické je vymedzenie OP vo VKM vo vzťahu k geodetickému vymedzeniu parciel v extraviláne obce. Na úlohe sa bude pokračovať v r.2021.

**Ochranné pásma NhNKP, PR a PZ podľa aktuálnej potreby**

- OP NKP Gbeľany kaštieľ - návrh na vyhlásenie ochranného pásma s návrhom vymedzenia jeho územia bol v rozpracovanom štádiu zaslaný na konzultáciu KPÚ Žilina. Dopracovanie návrhu, predloženie do OMK a správne konanie bude realizované v roku 2021.

## **Príprava koncepcie vyhlasovania ochranných pásiem s dôrazom na implementáciu existujúcich údajov ochranných pásiem do aktuálnych katastrálnych máp**

Zoznam skontrolovaných hraníc ochranných pásiem, implementovaných do aktuálnych katastrálnych máp, ktoré boli následne vytlačené a odoslané jednotlivým, územne príslušným, KPÚ:

**KPÚ Bratislava:** Ochranné pásmo NKP kostol Bratislava – Ružinov, Ochranné pásmo NKP kostol Dunajská Lužná;

**KPÚ Banská Bystrica:** Ochranné pásmo pamiatkovej rezervácie a NKP B. Bystrica, Ochranné pásmo NKP kostol Drienčany, Ochranné pásmo NKP kaštieľ a ďalšie Banská Bystrica – Radvaň, Ochranné pásmo Pamiatkovej rezervácie B. Štiavnica, Ochranné pásmo NKP kostol a ďalšie Hliník n. Hronom; - spolu:

**KPÚ Nitra:** Ochranné pásmo NKP Kastel Iža, Ochranné pásmo NKP kostol Jur n. Hronom, Ochranné pásmo NKP kostol Kuzmice, Ochranné pásmo NKP kostol a ďalšie Močenok, Ochranné pásmo NKP mlyn Mojmírovce, Ochranné pásmo pamiatkovej rezervácie Nitra, Ochranné pásmo NKP kostol a ďalšie Nitr. Blatnica, Ochranné pásmo NKP kalvária Nové Zámky, Ochranné pásmo NKP hrad Podhradie, Ochranné pásmo NKP kostol Sazdice, Ochranné pásmo pamiatkovej zóny historické jadro Topoľčany, Ochranné pásmo NKP kaštieľ Tovarníky, Ochranné pásmo kaštieľ Želiezovce, Ochranné pásmo NKP kostol Želiezovce;

**KPÚ Prešov:** Ochranné pásmo NKP hrad Brekov, Ochranné pásmo NKP kostol Brezovica n. Torysou, Ochranné pásmo NKP kostol Brežany, Ochranné pásmo NKP kláštor Červený Kláštor, Ochranné pásmo NKP kostol Frička, Ochranné pásmo NKP kaštieľ a ďalšie Fričovce, Ochranné pásmo NKP hrad Hanigovce, Ochranné pásmo NKP pamätník Haniska, Ochranné pásmo NKP kostol Hrabová Roztoka, Ochranné pásmo NKP kostol Hraničné, Ochranné pásmo NKP kostol Jedlinka, Ochranné pásmo NKP kostol Kalná Roztoka, Ochranné pásmo NKP hrad Kapušany, Ochranné pásmo NKP kostol Korejovce, Ochranné pásmo NKP kostol Kožany, Ochranné pásmo NKP kostol Krivé, Ochranné pásmo NKP kostol – drevený Lodomirová, Ochranné pásmo NKP kostol Lodomirová, Ochranné pásmo Pamiatkovej rezervácie Levoča, Ochranné pásmo NKP kostol Lipany, Ochranné pásmo NKP kostol Lukov, Ochranné pásmo NKP kaštieľ Marhaň, Ochranné pásmo NKP kaštieľ Pečovská N. Ves (2x), Ochranné pásmo NKP hrad Plaveč, Ochranné pásmo NKP Solivar Prešov, Ochranné pásmo NKP kostol Príkra, Ochranné pásmo NKP kostol Ruský Potok, Ochranné pásmo NKP hrad Sedliská, Ochranné pásmo NKP kaštieľ Snina, Ochranné pásmo NKP kaštieľ Spišská Belá – Strážky, Ochranné pásmo NKP kláštor a ďalšie Spišský Štvrtok, Ochranné pásmo Pamiatkovej zóny Stará Ľubovňa, Ochranné pásmo NKP kaštieľ Šarišské Dravce, Ochranné pásmo NKP kostol Topoľa, Ochranné pásmo NKP kostol Tročany, Ochranné pásmo NKP kostol Uličské Krivé;

**KPÚ Trenčín:** Ochranné pásmo NKP hrad Beckov, Ochranné pásmo NKP kostol Beluša, Ochranné pásmo NKP Mohyla M. R. Štefánika Brezová p. Bradlom;

**KPÚ Trnava:** Ochranné pásmo NKP arch. lokalita Ducové, Ochranné pásmo NKP kaštieľ Holíč, Ochranné pásmo NKP žrebčín Kopčany, Ochranné pásmo NKP kláštor Šaštín – Stráže, Ochranné pásmo NKP mlyn Tomášikovo, Ochranné pásmo Pamiatkovej rezervácie Trnava, Ochranné pásmo NKP kaštieľ a ďalšie Trnava, Ochranné pásmo NKP kalvária Veľké Úľany;

**KPÚ Žilina:** Ochranné pásmo NKP kostol Leštiny, Ochranné pásmo NKP kostol Lipt. Sliache, Ochranné pásmo NKP hrad Liptovský Hrádok, Ochranné pásmo NKP kostol Liptovský Ondrej, Ochranné pásmo NKP hrad Sklabinský Podzámok, Ochranné pásmo NKP kostol Smrečany, Ochranné pásmo NKP kostol Tvrdošín

Spolu bolo, z celkového počtu 185 ochranných pásiem, implementovaných do aktuálnych katastrálnych máp 183 vymedzení hraníc, v dvoch prípadoch sme, zatiaľ (z objektívnych dôvodov), kontrolu hranice a následnú implementáciu museli odsunúť na neskôr. Podstatnou súčasťou koncepcie OP bude mapa Slovenska, v ktorej budú vyznačené (vo viacerých stupňoch podrobnosti) právoplatne vyhlásené pamiatkové územia a ich ochranné pásma a tiež národné kultúrne pamiatky a ich ochranné pásma. Všetky pamiatkové územia sú už takto vyznačené a v rámci implementácie hraníc ochranných pásiem pamiatkových území a NKP bolo v tomto roku dokončené (okrem 2) vymedzenie ochranných pásiem. Ku každej mape bol vypracovaný príslušný zápis s uvedením prípadných úprav a všetky mapy boli vytlačené a postúpené do OŠIS a na územne príslušné KPÚ, kópia ostáva v OPÚ. Úloha bude pokračovať v roku 2021 prípravou metodického usmernenia pre ochranu prostredia NKP solitérnych objektov resp. areálov v krajine.

### **3) Monitoring stavu zachovania jedinečných svetových hodnôt v územiach lokalít svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.**

- a) Spracovanie správ o stave zachovania jedinečných hodnôt území svetového kultúrneho dedičstva – pravidelný dvojročný cyklus monitoringu svetového kultúrneho dedičstva (SKD) pokračoval v roku 2020 realizáciou monitoringu území SKD na účely posúdenia stavu zachovania jedinečnej svetovej hodnoty a prijatia potrebných opatrení na skvalitnenie ochrany a prezentácie piatich slovenských lokalít SKD: Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia; Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia; Rezervácia ľudovej architektúry Vlkolínec; Historické jadro mesta Bardejov; a Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka. Spracovanie monitoringu za každú lokalitu SKD osobitne realizovali územne príslušné krajské pamiatkové úrady prostredníctvom priebežnej dokumentácie stavu zachovania lokalít a vyhodnocovania zmien vybraných faktorov ovplyvňujúcich ich jedinečnú svetovú hodnotu a na základe informácií získaných v súčinnosti so zainteresovanými inštitúciami verejnej správy a samosprávy podieľajúcimi sa na ochrane a prezentácii lokalít SKD.

Závery: stav zachovania jedinečnej svetovej hodnoty lokalít SKD, ich autenticity a integrity a uplatňovanie nástrojov ich ochrany a manažmentu je v súčasnosti primeraný a zodpovedá požiadavkám ich zápisu v Zozname svetového dedičstva UNESCO. Podpory obnov kultúrnych pamiatok z dotačného programu Ministerstva kultúry SR „Obnovme si svoj dom“ (OSSD) a existencia samostatného podprogramu 1.2 výhradne pre lokality SKD výrazne prispievajú k zlepšeniu stavebno-technického stavu NKP, avšak pre zlepšenie celkového stavu zachovania lokalít a skvalitnenie ich architektonicko-urbanistickej integrity by bolo žiaduce umožniť poskytnutie dotácií z OSSD 1.2 aj na obnovu a údržbu nepamiatkových objektov situovaných v lokalitách SKD.

Napriek tomu, že v sledovanom období rokov 2019 – 2020 nedošlo k výrazným zásahom do pamiatkových hodnôt lokalít, existuje viacero faktorov, ktoré pôsobia negatívne a môžu predstavovať potencionálne ohrozenie lokalít. Keďže ide o územia, ktoré sú živými organizmami a dotýkajú sa ich všetky vplyvy súčasnej doby, je potrebné nielen monitorovať a koordinovať aktivity na úrovni jednotlivých území, ale zároveň vhodnou formou reflektovať indikované problémy aj na národnej úrovni prostredníctvom medzirezortnej spolupráce (napr. obnovením činnosti medzirezortnej komisie pri MK SR) vo vybraných oblastiach:

- Životné prostredie: zmeny klimatických podmienok, ktoré sa v stále väčšej miere prejavujú aj v klimatickom pásme, v ktorom sa nachádza Slovensko, možno považovať za nový druh ohrozenia. Za hodnotené obdobie rokov 2019 až 2020 sa tieto dopady prejavili predovšetkým v oblasti zelene, a to vysychaním trávnatých plôch či

zvýšenými nárokmi na starostlivosť o drevinu. Rovnako bol zaznamenaný zvýšený výskyt privalových zrážok a rozvodňovanie miestnych vodných tokov, ktoré boli v minulosti nevhodným spôsobom regulované. Súčinnosť orgánov ochrany prírody je nezastupiteľnou podmienkou pre zachovanie hodnôt kultúrnej a prírodnej krajiny tvoriacej zázemie lokalít SKD.

- Ľudské zdroje: dlhodobý problém predstavujú ľudské zdroje, ktoré sa podieľajú na procese prípravy a realizácie obnovy NKP. Okrem realizácie pamiatkových výskumov a reštaurátorských prác nie sú v SR legislatívne upravené podmienky osobitnej spôsobilosti pre obnovu pamiatok, a tak do tohto procesu vstupujú ľudia bez základných znalostí a skúseností. To potom vedie k nedostatočnej kvalite prác a ohrozeniu autentických hodnôt použitím nesprávnych materiálov a technológií.
- Legislatíva: okrem potreby zohľadniť v procese verejného obstarávania špecifiká pamiatkovej obnovy, keď cena nemôže byť jediným a rozhodujúcim ukazovateľom, ale dôraz musí byť kladený na odbornosť a kvalitu, je v oblasti legislatívy žiaduce iniciovať prijatie samostatných zákonov, aké existujú pre Banskú Štiavnicu a Bardejov aj na ochranu ostatných slovenských lokalít SKD, posilniť pozíciu manažment plánov ako záväzných nástrojov riadenia, a ošetriť dočasnú správu objektov (prioritne NKP) s nevysporiadanými vlastníckymi vzťahmi, aby sa zabránilo ich chátraniu. Je potrebné zabezpečiť, aby pri zabezpečení, aby pri začínajúcich pozemkových úpravách (komasácii), boli lokality SKD (zvlášť Vlkolíncec), zaradené medzi prvé katastrálne územia, kde sa s úpravami začne.
- Rozvojové tlaky: stavebné úpravy, rekonštrukcie a výstavba nových objektov, inžinierske siete a ostatná infraštruktúra nemali všeobecne na lokality SKD v sledovanom období v zásade negatívny dopad, avšak problematický trend nevhodných úprav pamiatok na účely rekreačného ubytovania sa prejavuje v prípade Banskej Štiavnice a Vlkolínca nielen v dôsledku prirodzeného záujmu vlastníkov na zhodnotení svojich objektov, ale aj z dôvodu nedostatočnej súčinnosti zo strany príslušných stavebných úradov.
- Cestovný ruch: po miernej stagnácii v období hospodárskej krízy od roku 2008 má návštevnosť lokalít SKD znovu mierne stúpajúci trend, ktorý v súčasnosti neprekračuje mieru trvalej udržateľnosti a úroveň ochrany kultúrnych pamiatok a pamiatkových území. Dôsledky postupného rastu návštevnosti však zvyšujú tlak na potrebu riešenia statickej dopravy, či už osobnej (Vlkolíncec) alebo turistických autobusov (Bardejov).

#### b) Aktualizácia monitoringu lokalít svetového kultúrneho dedičstva

Pre hodnotiacu komisiu dotačného systému MK SR Obnovme si svoj dom, podprogram 1.2, bola spracovaná aktualizácia monitoringu stavebno-technického stavu a stavu zachovania k národným kultúrnym pamiatkam, ktorých vlastníci požiadali o poskytnutie dotácie z OSSD. Aktualizácia podrobne vyhodnocovala objekty s narušeným alebo dezolátnym stavom a poskytla prehľad o nedávnych akciách obnovy/údržby každej monitorovanej NKP. Kompletný materiál bol komisii poskytnutý k 15. 6. 2020.

#### c) Spracovanie periodických správ – 1. etapa

Spoločne s ostatnými členskými štátmi UNESCO z regiónu Európa a Severná Amerika sa aj Slovensko pripravuje na predkladanie pravidelných periodických správ, ktoré komplexne hodnotia stav zachovania lokalít svetového dedičstva za uplynulých šesť rokov. V rámci aktuálneho III. cyklu periodického reportingu bola do štruktúry správ zavedená nová povinná položka, ktorou je definícia atribútov jedinečnej svetovej hodnoty jednotlivých lokalít. Ref. SKD pripravil pre všetky slovenské lokality svetového



kultúrneho dedičstva návrh charakteristiky atribútov, v ktorých sa prejavuje jedinečná svetová hodnota lokalít, a ktoré by mali slúžiť ako základ pre ich ďalší monitoring. Finálne definície atribútov budú dopracované v súčinnosti s príslušnými KPÚ.

d) Stručná bibliografia kľúčových publikácií o lokalitách svetového kultúrneho dedičstva

#### ***Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia***

- Cengel, Peter, Balážfy, Karol : Železiarsky hámor v Štefultove Banská Štiavnica / Peter Cengel, Karol Balážfy. Košice: [Typopress], 2019. 86 s. ISBN 978-80-8129-103-6
- Čičo, Martin: Prínos Spoločnosti Ježišovej ku kultúrnej výmene na našom území v období ranného novoveku na príklade pátra Pergera. / Martin Čičo - In: „Kráľovstvo jedného jazyka a mravu je biedne a slabé.“ Prínos príslušníkov neslovenských etník a národností pre rozvoj Slovenska: zborník z medzinárodnej konferencie. Bratislava: VEDA, 2020. s.76 - 86. ISBN 978-80-224-1804-1. s. 87 – 109.
- mapy rády, Spoločnosť Ježišova, jezuitské provincie, dejiny, františkáni, kalvárie, Banská Štiavnica, Prešov, páter Perger
- Durbák, Milan a kolektív : Odkazy minulosti II : banské technické a kultúrne pamiatky lokality UNESCO - Banská Štiavnica a Štiavnické Bane / Milan Durbák a kolektív. Banská Štiavnica : Banskoštiavnicko-hodrušský banícky spolok, 2019. 191s. ISBN 978-80-973265-1-7 baníctvo, dejiny baníctva, technické pamiatky, kultúrne pamiatky, Banská Štiavnica, Štiavnické Bane
- Hanuliak, Milan: Záverečná etapa výskumu kláštora v Banskej Štiavnici / Milan Hanuliak. In: Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku 2014. Nitra: Archeologický ústav SAV, 2019, s. 62-63. ISSN 0231-925X. Banská Štiavnica, kláštory, archeologické výskumy.
- Chovanová, Iveta ; Labuda, Jozef: Slovenské banské múzeum a kultúrne dedičstvo Banskej Štiavnice / Iveta Chovanová ; Jozef Labuda. In: Pamiatky a múzea: Revue pre kultúrne dedičstvo. ISSN 1335-4353. Roč. 68, č. 3 (2019), s. 60-62. Banská Štiavnica, Slovenské banské múzeum, kultúrne dedičstvo, prezentácia, propagácia.
- Labuda, Jozef; Glejtek, Miroslav: Unikátny nález bronzového typária v Banskej Štiavnici. / Jozef Labuda, Miroslav Glejtek. In: Pamiatky a múzea: Revue pre kultúrne dedičstvo. ISSN 1335-4353. Roč. 69, č. 2 (2020), s. 2 –8. Banská Štiavnica, Glanzenberg - Staré mesto, archeologické výskumy, archeologické nálezy, bronzové pečatidlo
- Labuda, Jozef: Zrod baníctva na Slovensku: osídľovanie banských regiónov z pohľadu archeológie / Jozef Labuda. In: Historická revue. ISSN 1335-6550. Roč. 30, č. 9 (2019), s. 6-11. Baníctvo, Slovensko, dejiny, archeologické výskumy, Banská Štiavnica.
- Matejková, Adriana: Alma mater baníctva celej monarchie: histórie Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici / Adriana Matejková. In: Historická revue. ISSN 1335-6550. Roč. 30, č. 9 (2019), s. 50-57. Banská Štiavnica, dejiny, Banská a lesnícka akadémia v Banskej Štiavnici.
- Mudra, Aleš: Katarína Vošková (ed.) Kostol sv. Kataríny v Banskej Štiavnici – klenot neskorej gotiky na Slovensku./ Aleš Mudra. In: Umění: Časopis Ústavu dejin umění Akademie věd České republiky, 2019, roč. 67, č. 3, s. 243 –245. ISSN 0049-5123, recenzie, publikácie, Banská Štiavnica, Kostol sv. Kataríny, gotika
- Štefánik, Martin: „Strieborné“ 13. storočie / Martin Štefánik. In: Historická revue.- ISSN 1335-6550. Roč. 30, č. 9 (2019), s. 12-19. Stredovek, Slovensko, striebro, baníctvo, 13. storočie, banské mestá, Banská Štiavnica.

- Vošková, Katarína: Stredoveká Banská Štiavnica: výsledky prebiehajúceho výskumu podoby mesta. / Katarína Vošková. In: ALFA: Architektonické listy Fakulty architektúry STU. ISSN 1335-2679. Roč. 24, č. 2 (2019), s. 4 - 15. Banská Štiavnica, Kostol sv. Mikuláša, Kostol Panny Márie, architektonicko-historický výskum, architektonicko-urbanistický výskum, archeologické výskumy, pamiatkové výskumy
- Vošková, Katarína: Vzdelávacie a vedeckovýskumné centrum Fakulty architektúry STU v Banskej Štiavnici /Katarína Vošková. In: Pamiatky a múzeá: Revue pre kultúrne dedičstvo. ISSN 1335-4353. Roč. 68, č. 3 (2019), s. 63-66. Banská Štiavnica, vzdelávanie, Fakulta architektúry STU.

### ***Historické jadro mesta Bardejov***

- Marec, Anton : Bardejov 1320 - 2020 : 700. História, povesti a legendy mesta i okolia / Anton Marec. Bratislava: Pro Libris, 2019. 92 s ISBN 978-80-973321-1-2. povesti Bardejov (Slovensko) slovenské povesti
- Sendeková, Eva : Nálezy renesančných hrobových textílií z archeologického výskumu v bazilike minor sv. Egídia v Bardejove s dôrazom na hroby č. 3 a 6 / Eva Sendeková. In: Liber - verbum - monumentumque : (duchovná kultúra a konfesionalita v dejinách) . -Prešov: Štátna vedecká knižnica, 2017 . - S. 78-89, 90 . – 9788089614387, archeologické výskumy, textílie, hroby, Bazilika minor sv. Egídia, Bardejov
- 150 rokov bardejovskej Kalvárie / podľa článku Ing. Gabriela Drobniaka spracoval JBa. In: Mozaika : informačný týždenník Rímskokatolíckej farnosti sv. Egídia . Roč. XXIX, č. 36 (2019), s. [1, 4], 150. výročie, dejiny, Kalvária, Bardejov

### ***Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka***

- Bodružal: Gréckokatolícky drevený chrám Svätého Mikuláša. [Hunkovce]: [Gréckokatolícka cirkev][1. vyd.] [8] s.
- drevené chrámy, gréckokatolícke chrámy, sakrálne pamiatky, Chrám svätého Mikuláša, Bodružal, Svidník, okres, skladačky
- Drevené kostolíky [kartografický dokument] : Bardejov a okolie. Bardejov : Oblastná organizácia cestovného ruchu Šariš - Bardejov, [2019]. drevené kostoly, Bardejov (Slovensko : okres) mapy
- Michalčíková, Veronika :Vyšla ďalšia kniha o Kežmarku / Veronika Michalčíková. In: Noviny Kežmarok : kultúrno-spoločenský mesačník mesta . Roč. 4, č. 10 (2019), s. 15, ISSN:2453-7608
- Marec, Anton, 1953- literatúra, povesti, prezentácia knihy, 750. výročie udelenia mestských práv mestu Kežmarok, (2019: Kežmarok, Slovensko) Kežmarok (Slovensko) správy.
- Porubän, Roman: Vychádza publikácia o novom evanjelickom kostole /Roman Porubän. In: Noviny Kežmarok : kultúrno-spoločenský mesačník mesta . Roč. 4, č. 12 (2019), s. 12, ISSN:2453-7608, architektúra, evanjelické kostoly, publikácie, Kežmarok (Slovensko), správy, Nový evanjelický kostol, (kniha).

### ***Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia***

- Bocánová, Martina; Priečko, Martin; Slobodová-Nováková, Katarína: Dolný Spiš / Martina Bocánová; Martin Priečko; Katarína Slobodová-Nováková. In: Krásy Slovenska. ISSN 0323-0643. Roč. 96, č. 7-8 (2019), s. 8-23. Dolný Spiš, Spišská Nová Ves, Gelnica, pamiatky UNESCO, ľudová architektúra, Spišský hrad, Dreveník, Rudňany, Kláštorisko
- Dlugoš, František : Mariánska hora pútnické srdce Slovenska / František Dlugoš. Levoča : MTM , 2019. 84 s. ISBN978-80-89736-99-7. Mária, matka Ježišova, svätá, mariánsky kult, mariánske pútnické miesta, Levoča

- Hromják, Ľuboslav :Dejiny Spišského Podhradia vo svetle inštitúcií / Ľuboslav Hromják. Kežmarok : Tlačiareň Kežmarok GG s.r.o. , 2019. 136 s. ISBN 978-80-89701-42-1. dejiny miest, Spišské Podhradie, dejiny,
- Marec, Anton : Levoča: história, povesti, legendy: 1249-2019: 770. výročie prvej písomnej zmienky o meste / Anton Marec. [Starý Smokovec]: [Pro libris] , [2019]. 126 s., ISBN 978-80-89701-44-5 dejiny miest, kultúrne pamiatky, osobnosti, Levoča, slovenské povesti
- Marec, Anton : Spišský hrad a okolie : história, povesti a legendy / Anton Marec. [Starý Smokovec] : [Pro libris] , [2020] 159 s. ISBN 978-80-89701-48-3. dejiny obcí, kultúrne pamiatky, osobnosti , Spišský hrad, Žehra, Spiš, región, slovenské povesti
- Megyeši, Peter : Emblémy v diele levočského zlatníka Jána Silášiho / Peter Megyeši. In: Pamiatky a múzea : revue pre kultúrne dedičstvo. Roč. 67, č. 4 (2018), s. 28-34. Siláši, Ján, zlatníctvo, barok, emailová maľba, umelecké remeslá, liturgické predmety, Levoča
- Speer, Daniel Georg: Tatranské listy: z cestovného denníka Uhorského Simplicissima: Tatry - Kežmarok - Liptov - Levoča / Daniel Speer ; zostavili Iveta Michalčíková, Ľuba Rusnáková. Poprad : Podtatranská knižnica v Poprade, 2020. 103 s. ISBN 978-80-88692-34-8. Speer, Daniel Georg, hudobníci, slovenská literatúra, cestovatelia, spisovatelia, Uhorsk ,Tatry, región, dejiny, Liptov, cestopisné romány

#### ***Rezervácia ľudovej architektúry Vlkolínec***

- Krajinná štúdia - Vlkolínec / Eva Pauditšová, Mária Kozová a kolektív. Ružomberok : Verbum, 2019. 100 s. ISBN 978-80-561-0668-6 ochrana kultúrneho dedičstva, svetové kultúrne dedičstvo, ochrana prírody, cestovný ruch, tvorba krajiny, Vlkolínec, Ružomberok, pamiatková rezervácia ľudovej architektúry

#### e) Odvolacie konania týkajúce sa lokalít svetového kultúrneho dedičstva

##### ***Banská Štiavnica***

- ul. A. Kmeť'a 14 – rozhodnutie č. KPUBB-2020/15808-1/62217/GON zo dňa 06. 08. 2020 o okamžitom zastavení prác na obnove nehnuteľnosti, ktorá je národnou kultúrnou pamiatkou, PÚ SR preskúmal a dospel k záveru, že rozhodnutie obsahuje také vady, ktoré odôvodňujú jeho zrušenie. Súčasne je podľa názoru PÚ SR odôvodnené začať v danej veci priestupkové konanie, keďže vykonaná obnova nie je v súlade s príslušným záväzným stanoviskom KPÚ.
- ul. J. Augustu 7B – odvolanie voči rozhodnutiu č. KPUBB-2020/8056-8/50554/GRE zo dňa 30. 06. 2020 z dôvodu nesúhlasu odvolateľa s požiadavkou KPÚ na zamurovanie sekundárne vytvoreného vstupného otvoru a na realizáciu výtvarnej rekonštrukcie porušenej historickej nástennej maľby. PÚ SR sa stotožnil s názorom KPÚ a rozhodnutie potvrdil, keďže schválením prerazenia nového vstupného otvoru cez dochovanú nástennú maľbu a zmeny doteraz zachovanej dispozície predmetnej NKP by došlo k nežiaducemu precedensu nerešpektovania zachovaných pamiatkových hodnôt a vytvoreniu negatívneho príkladu pre ostatných vlastníkov NKP.
- Dolná ružová 10 – odvolanie proti rozhodnutiu č. KPUBB-2019/2178-4/87626/RRE zo dňa 28. 10. 2019 vo veci komplexnej obnovy NKP. PÚ SR dospel k záveru, že v konaní KPÚ došlo k pochybeniu, ktoré nie je možné odstrániť na úrovni odvolacieho orgánu, z tohto dôvodu rozhodnutie zrušil a vec vrátil na nové prejednanie.
- Dolná ružová 14 – zámer opravy krovu a výmeny krytiny na objekte NKP. Odvolateľ nesúhlasí s požiadavkou rozhodnutia č. KPUBB-2020/3705-4/17109/HUD zo dňa 02. 03. 2020 na spracovanie dendrologického a statického posudku konštrukcie krovu. PÚ SR sa stotožnil s odborným názorom KPÚ, že časti krovej konštrukcie určené na

výmene musia byť identifikované presne a na základe odborného posudku, námietku odvolateľa vyhodnotil ako nedôvodnú a napadnuté rozhodnutie potvrdil.

- Farská ul. – na základe podnetu vo veci realizácie vodovodnej prípojky k hospodárskej budove a po oboznámení sa so skutkovým stavom PÚ SR konštatoval, že stavebník zrealizoval predláždenie ulice v rozpore s podmienkou záväzného stanoviska č. KPUBB-2019/16 794-8/80 620/MAR,RUS zo dňa 07. 10. 2019 „Spevnené plochy cesty a chodníka po ukončení zemných a stavebných prác vodovodnej prípojky opäť realizovať z čadičových kociek segmentovou skladbou dlažby priečnym striedavým riadkovaním“. Podnet bol vyhodnotený ako opodstatnený, PÚ SR zaviazal KPÚ viesť konanie o náprave s prioritou navrátenia cesty a chodníka do pôvodného stavu s použitím pôvodných materiálov.
- Horná Resla 8 – zámer zobytnenia podkrovia NKP Dom banícky. Odvolateľ nesúhlasil s viacerými podmienkami rozhodnutia č. KPUBB-2020/83-5/7951/HUD zo dňa 30. 01. 2020 vyžadujúcimi o. i. rehabilitáciu pôvodného tvaru strechy, zachovanie pôvodných drevených konštrukcií krovu či minimalizovanie vikierov. PÚ SR sa stotožnil s názorom KPÚ, že uvedené podmienky vyplývajú zo Zásad ochrany pamiatkovej rezervácie, na území ktorej sa predmetná NKP nachádza, a napadnuté rozhodnutie potvrdil.
- Kammerhofska 25 – vo veci zámeru výmeny strešnej krytiny na pamiatkovom objekte PÚ SR zmenil rozhodnutie č. KPUBB-2019/18957-4/80356/GRE zo dňa 04. 10. 2019, ktoré určovalo použitie maloformátovej škridlovej krytiny alebo diagonálne kladených plechových štvorcových šablón. PÚ SR sa stotožnil s námietkou odvolateľa, že ním navrhovaná krytina Rheinzink a vertikálny spôsob kladenia sa nachádza už nad skôr obnovenou časťou predmetnej NKP, a použitím inej krytiny na zostávajúcu časť strechy by celkovo strecha pôsobila nesúrodno. Navyše tento typ krytiny bol v minulosti schválený KPÚ, preto PÚ SR vychádzal okrem znenia zásad ochrany pamiatkovej rezervácie aj zo zásady legitímnych očakávaní účastníkov správneho konania, ktorej dôsledné uplatňovanie napomáha prehľbovať právnu istotu adresátov rozhodnutí správnych orgánov.
- ul. A. Pécha 21 – odvolanie proti rozhodnutiu č. KPUBB-2020/4410-6/29165/HUD zo dňa 28. 04. 2020 určujúcemu podmienky pre úpravu nehnuteľnosti, ktorá je v zásadách ochrany PR vyhodnotená ako objekt na dožite, resp. prestavanie a odstránenie rušivých zásahov v prospech návratu k pôvodnému charakteru zástavby. PÚ SR sa stotožnil s odborným názorom KPÚ a jeho rozhodnutie potvrdil, keďže je žiaduce, aby zámer odvolateľky korigoval nevyhovujúci stav nehnuteľnosti a nie navyšoval jej hmotu, ktorá by v území PR pôsobila ešte rušivejšie ako doposiaľ.
- ul. Pod Červenou studňou 1 – vo veci úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území v rozsahu rekonštrukcie prízemnia a zobytnenia podkrovia PÚ SR pripustil námietku odvolateľov a zmenil rozhodnutie č. KPUBB-2020/309-5/9312/HUD zo dňa 05. 02. 2020 tak, že je možné použitie strešnej krytiny z plechových šablón a pásov adekvátnej farebnosti, keďže ide o typ krytiny bežne používanej pri obnovách NKP a v území PR Banská Štiavnica pomerne rozšírený.

### **Bardejov**

- PÚ SR potvrdil záväzné stanovisko č. KPUPO-2019/25119-2/95463/Hu zo dňa 28. 11. 2019, ktorým KPÚ Prešov konštatoval neprípustnosť zámeru umiestnenia veľkorozmerného reklamného billboardu, so svetelnou LED obrazovkou (5720 x 4300) na pozemku KN-C parc. č. 2268/1 v ochrannom pásme Pamiatkovej rezervácie Bardejov. Dotknutý pozemok sa nachádza v chránenom pohľadovom kuželi a veľkoplošný LED panel by svojimi rozmermi a najmä rušivým svetlom (svetelné

znečistenie) nepriaznivo ovplyvnil panorámu a siluetu dominant pamiatkového územia.

### ***Spišské Podhradie***

- ul. Starý jarok 38 – vo veci zámeru výstavby nových dvojpodlažných rodinných domov v Pamiatkovej zóne Spišské Podhradie, ktorý KPÚ vyhodnotil ako neprípustný z dôvodu degradácie historickej parcelácie a spôsobu zástavby, PÚ SR zistil v konaní prvostupňového orgánu pochybenia, ktoré odôvodňujú zrušenie odvolaním napadnutého rozhodnutia č. KPUPO-2020/2109-3/6084/Vin zo dňa 05. 02. 2020. Vec bola vrátená prvostupňovému orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie.

### ***Vlkolínec***

- PÚ SR zmenil záväzné stanoviská č. KPUZA-2019/22024-3/84364/LIP zo dňa 16. 10. 2019 a č. KPUZA-2020/3635-3/18182/LIP zo dňa 05. 03. 2020, v ktorých KPÚ nevzniesol žiadne pripomienky k projektovej dokumentácii a neuplatnil si žiadne požiadavky v stavebnom konaní k zámeru stavebnej úpravy suterénu a vstavby rekreačnej jednotky k hospodárskej stavbe, ktorá je súčasťou národnej kultúrnej pamiatky č. ÚZPF 2859. Po oboznámení sa so zámerom PÚ SR s predloženou projektovou dokumentáciou nesúhlasil, keďže zámer počíta s úplným rozobratím predmetného pamiatkového objektu, s následnou zmenou jeho základov a suterénu a opätovnou výstavbou, čo je neprimerané nielen vo vzťahu k pamiatkovým hodnotám predmetnej NKP ale aj pamiatkového územia.

- f) Vyhodnotenie stavu ochrany NKP v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva a ich ochranných pásmach – počet zapísaných NKP, počet vyradených z ÚZPF k jednotlivým lokalitám

Počas sledovaného obdobia roku 2020 nebol z ÚZPF vyradený žiadny objekt situovaný na území lokalít SKD, za národnú kultúrnu pamiatku bol vyhlásený 1 objekt:

- Spišské Podhradie – dom kultúrny (č. ÚZPF 12225/1)

K zmene vyhlásenia vo forme rozšírenia objektovej skladby došlo v dvoch prípadoch:

- Banská Štiavnica - Banky – nádrž vodná (rozšírenie plochy zátopy + rozšírenie objektovej skladby o 2/hrádzu; 3/prepad hrádze a 4/kanál vodný, č. ÚZPF 3260/1-4
- Banská Štiavnica - Banky – nádrž vodná (rozšírenie plochy zátopy + rozšírenie OS o 2/hrádzu a 3/prepad hrádze), č. ÚZPF 3263/1-3

- g) Digitalizácia NKP v lokalitách SKD – vid. súhrnný prehľad ODGD o digitalizovaných pamiatkových objektoch za rok 2020

- h) Zhodnotenie plnenia úloh monitoringu v uplynulom roku a návrh opatrení

Na základe správ o stave zachovania hodnôt jednotlivých lokalít SKD bola spracovaná súhrnná informácia o výsledkoch monitoringu, ako aj o aktuálnych úlohách a problémoch zabezpečenia adekvátneho stavu zachovania SKD, ktorá bude na účely medzirezortnej koordinácie úloh ochrany lokalít SKD poskytnutá MK SR.

Iné úlohy vo vzťahu k SKD: na základe zistení z predošlých cyklov monitoringu PÚ SR spolupracuje s Centrom svetového dedičstva na medzinárodnom monitorovaní vybraných aspektov ochrany svetového kultúrneho dedičstva. V prvom polroku 2020 bol spracovaný

dotazníkový prieskum k politike UNESCO ohľadom dopadov zmeny klímy na lokality SKD a PÚ SR sa zapojil tiež do prípravy usmernenia pre inštalovanie zariadení na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov (I. fáza – veterné elektrárne). Zároveň boli pre Centrum svetového dedičstva spracované dotazníkové prieskumy k príprave Strednodobej stratégie, plánu a rozpočtu UNESCO na roky 2022 – 2029. V rámci aktualizácie webovej stránky Slovenskej komisie pre UNESCO bola pod koordinačnou záštitou PÚ SR nanovo spracovaná kapitola *Kultúra* približujúca činnosť a zloženie Sekcie kultúry Slovenskej komisie pre UNESCO, podrobné informácie o jednotlivých kultúrnych dohovoroch UNESCO a prehľad slovenského zastúpenia v prestížnych programoch UNESCO, ako napr. Zoznam svetového dedičstva alebo Reprezentatívny zoznam nehmotného dedičstva ľudstva. Informácie sú publikované na webovej adrese <http://www.unesco.sk/Kultura>

#### **4) Monitoring stavu drevnej hmoty objektov lokality svetového kultúrneho dedičstva UNESCO Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka.**

Terénna časť úlohy, ktorú zabezpečuje CHTO, bola prerušená z dôvodu zhoršenej epidemiologickej situácie a prijatých opatrení proti šíreniu Covid-19. Finalizácia zberu údajov, meraní a vyhodnotenia aktuálneho stavu drevnej hmoty drevených chrámov sa uskutoční v roku 2021 v závislosti na vývoji epidemiologickej situácie.

#### **5) Koordinácia medzinárodného nominačného projektu „Dunajský Limes“ na zápis do Zoznamu svetového dedičstva.**

Po minuloročnom rozhodnutí Výboru svetového dedičstva o odložení nominácie, tzv. referral, v dôsledku rozhodnutia maďarskej vlády vyňať z nominácie archeologickú lokalitu Aquincum, sa v novembri 2019 uskutočnila Výborom predpísaná poradná misia ICOMOS v Budapešti. Na základe výsledkov misie a dodatočných odporúčaní ICOMOS štyri nominujúce krajiny spracovali revíziu nominácie a opravu faktických / formálnych nezrovnalostí v nominačnej dokumentácii. Vo vzťahu k slovenským častiam nominácie (rímske vojenské tábory v Iži a Rusovciach) boli na začiatku roka 2020 upravené mapové podklady, doplnené identifikačné údaje a odôvodnenie hodnôt k rozšírenému nominovanému územiu. Rozšírenie sa dotýka objektu domu s hypocaustom a archeologizovaného areálu vicusu v Rusovciach, v ižianskej časti bola nominácia na odporúčanie ICOMOS rozšírená o doklady pochodových táborov v susedstve pevnosti Kelemantia. Doplnená a revidovaná nominácia bola k 29. 1. 2020 predložená Centru svetového dedičstva. Výbor svetového dedičstva mal o jej zápise do Zoznamu svetového dedičstva rozhodovať na svojom 44. zasadnutí v júli 2020, ktoré sa však z dôvodov prevencie proti šíreniu Covid-19 neuskutočnilo. Nominácia bude prerokovaná v náhradnom termíne na najbližšom zasadnutí Výboru, ktoré by sa malo uskutočniť na prelome júna a júla 2021.

#### **6) Príprava nominácie na udelenie značky Európske dedičstvo.**

Pamiatky Veľkej Moravy – 28. 1. sa v Trnave uskutočnilo stretnutie zástupcov slovenskej časti lokality, na ktorom boli prerokované aktuálne realizované aktivity manažment plánu a úlohy na roky 2020 – 2021. Následne sa 5. 2. v Mikulčiciach konalo oficiálne zasadnutie celej pracovnej skupiny Archeopark Mikulčice – Kopčany, kde zástupcovia zainteresovaných inštitúcií odsúhlasili pokračovanie v príprave nominačnej dokumentácie na zápis do Zoznamu svetového dedičstva, respektíve na udelenie Značky Európske dedičstvo, a zhodli sa, že prioritou na najbližšie obdobie bude príprava komparatívnej

analýzy ako základného predpokladu pre odborne fundované a na najnovších vedeckých poznatkoch založené odôvodnenie nadnárodného významu lokality.

Stredoveké nástenné maľby v Gemeri a Malohonte – dňa 6. 5. sa uskutočnilo úvodné konzultačné stretnutie pracovnej skupiny pre prípravu nominácie na udelenie značky ED pre sériovú lokalitu združujúcu kostoly so stredovekými nástennými maľbami v historických regiónoch Gemera a Malohontu. Koordinátorom pracovnej skupiny pre prípravu žiadosti je VÚC Banská Bystrica, jej členmi zástupcovia odborných inštitúcií, samosprávy a občianskeho sektora. Zámer uchádzať sa o Značku ED bol oficiálne predstavený na konferencii Gotická cesta „Najnovšie poznatky z výskumu nástenných malieb“ (Rožňava, 27. – 28. 8. 2020), v rámci ktorej Ref. SKD PÚ SR prezentoval špecifické požiadavky iniciatívy Značka Európske dedičstvo, ktoré ju odlišujú od obdobných medzinárodných programov, ako aj príležitosti, ktoré prináša kandidujúcim lokalitám. Počas konferencie sa uskutočnilo aj podpísanie memoranda o spoločnom postupe pri nominácii „*Stredovekých nástenných malieb v Gemeri a Malohonte na značku Európske dedičstvo*“, ktorého signatármi boli predseda Banskobystrického samosprávneho kraja Ján Lunter, predseda Košického samosprávneho kraja Rastislav Trnka, zástupcovia dotknutých cirkví a predseda predstavenstva Oblastnej organizácie cestovného ruchu Gemer a zároveň primátor mesta Rožňava Michal Dominik. Predbežná verzia nominácie bola v závere roka 2020 postúpená na posúdenie PÚ SR, po jej vyhodnotení a zapracovaní pripomienok je plánované jej predloženie do hodnotiaceho procesu na európskej úrovni k 1. marcu 2021.

Miesta mieru – pod koordinačnou záštitou portugalskej lokality Alcáçovas prebiehala počas roka 2020 príprava nadnárodnej nominácie *Places of Peace* (Miesta mieru) prezentujúcej 12 európskych miest, v ktorých došlo k podpisu historických mierových zmlúv a môžu sa stať symbolom mierovej spolupráce v Európe. Slovenským zástupcom v tejto nominácii je Mesto Trenčín (mierová zmluva z roku 1335 medzi poľským kráľom Kazimírom III. a českým kráľom Jánom Luxemburským).

Pre slovenské lokality uchádzajúce sa o udelenie Značky ED spracoval PÚ SR Odporúčania k príprave žiadostí vychádzajúce z doterajších skúseností a posudkov európskeho hodnotiaceho panelu z predchádzajúcich rokov, ktoré majú za cieľ uľahčiť spracovateľom prípravu žiadostí prostredníctvom podrobnejšieho vysvetlenia požiadaviek jednotlivých kapitol žiadosti, ako aj uvedením konkrétnych príkladov úspešných odôvodnení európskej hodnoty lokalít, ktoré značku získali v minulosti.

**7) Spracovanie podkladov návrhu na vyhlásenie (krajinnej) pamiatkovej zóny Kultúrna krajina Banskej Štiavnice a okolia - spracovanie podkladov a analýzy pamiatkových hodnôt a potenciálu územia s dôrazom na historický vodohospodársky systém a technické pamiatky.**

KPÚ Banská Bystrica v r. 2020 završil kompletnú obhliadku územia, spracovanie GIS operátu z vyhodnotením pamiatkových hodnôt územia z hľadiska archeológie. Iný rozsah nebolo možné zrealizovať kvôli personálnemu obsadeniu úradu a opatreniam Covid-19.

**8) Hodnotenie spôsobilosti PÚ SR na vykonávanie výskumu a vývoja.**

V roku 2020 sa pre potreby Štatistického úradu SR realizoval zber a vyhodnotenie vybraných ukazovateľov výskumnej činnosti v rámci PÚ SR za rok 2019 zachytávajúci rozsah personálnych a finančných kapacít, vekovú a vzdelanostnú štruktúru odborných

zamestnancov a podiel výskumnej činnosti na celkovom fonde pracovného času. Ročný výkaz o výskume a vývoji bol dňa 30. marca 2020 zaslaný Štatistickému úradu SR prostredníctvom elektronického formuláru.

Obdobný ročný výkaz vyhodnocujúci výskumný a vývojový potenciál organizácie sledujúci odbornú a vekovú štruktúru zamestnancov, rozdelenie finančných prostriedkov, intenzitu publikačnej činnosti a zahraničnej spolupráce bol spracovaný pre Ministerstvo školstva SR a odoslaný prostredníctvom elektronického formuláru dňa 2. júna 2020.



## B/Kontrakt : Zabezpečenie centrálnej evidencie a informačných systémov

### **Úlohy:**

- 1) *Revízia Ústredného zoznamu pamiatkového fondu - spracovávanie aktualizáčnych listov NKP podľa schváleného vecného a časového harmonogramu. Kontrola, evidencia a archivovanie aktualizáčnych listov národných kultúrnych pamiatok.*
- 2) *Spracovanie podkladov a podnetov na vyhlásenie, zmenu vyhlásenia a zrušenie vyhlásenia objektov a predmetov za národnú kultúrnu pamiatku na základe výsledkov Revízie Ústredného zoznamu pamiatkového fondu, revízie pamiatkových území, prípravy Súpisu NKP.*
- 3) *Budovanie AIS OP a tvorba, dopĺňanie a aktualizácia dát a údajov v registroch ÚZPF.*
- 4) *Príprava digitálnych mapových podkladov vyhlásených pamiatkových zón, pamiatkových rezervácií a ich ochranných pásiem pre zverejnenie na webovej stránke Pamiatkového úradu SR.*

### **Plnenie:**

- 1) **Revízia Ústredného zoznamu pamiatkového fondu - spracovávanie aktualizáčnych listov NKP podľa schváleného vecného a časového harmonogramu. Kontrola, evidencia a archivovanie aktualizáčnych listov národných kultúrnych pamiatok.**

Základný výskum pamiatkového fondu a revízia Ústredného zoznamu pamiatkového fondu je od roku 2000 nosnou úlohou PÚ SR. Jej harmonogram je postavený na postupnom spracovávaní aktualizáčnych listov jednotlivých nehnuteľných aj hnuteľných NKP s aktualizáciou údajov z katastra, opisom stavu, vyhotovením fotodokumentácie, podrobným rozpisom objektovej skladby, dôkladným poznaním a špecifikáciou pamiatkových hodnôt NKP v rámci jedného okresu a kraja. Na riešení tejto úlohy sa podieľajú všetky KPÚ so svojimi pracoviskami a všetky odbory Úseku výkonu štátnej správy a odborných činností PÚ SR.

V roku 2020 bola spracovaná revízia 242 nehnuteľných NKP a 171 hnuteľných NKP. Súčasne sa spracováva aktualizácia revízie pamiatok po ukončenej obnove a opravy aktualizáčnych listov. Nižšie plnenie plánu bolo ovplyvnené trvajúcou kvantitou agendy, značným rozsahom a zložitou jej spracovania a ďalšími odbornými činnosťami v rámci výkonu štátnej správy, čo je zrejmé z čísel uvedených v úlohe PHÚ-A.1., ako aj z dôvodu personálnych zmien a chýbajúceho stavu zamestnancov krajských úradov aj PÚ SR.

V záujme urýchlenia Revízie ÚZPF spracovávajú pracovníci ONKP a PÚ a OŠIS revíziu NKP Banskobystrického, Bratislavského a Trnavského kraja a pracovníci tých KPÚ, ktoré už ukončili spracovanie revízie - KPÚ Trenčín, KPÚ Žilina, KPÚ Nitra a KPÚ Trnava revíziu hnuteľných a nehnuteľných NKP Banskobystrického kraja.

Súčasne s pokračujúcou revíziou jestvujúceho fondu NKP boli dokumentované aj ďalšie nehnuteľné a hnuteľné pamiatky v riešených územiach. Tieto boli následne vo forme podnetov predložené na rokovanie Komisie na posudzovanie pamiatkového fondu na vyhodnotenie a ďalší postup spracovania podkladov v prípade ich odsúhlasenia na vyhlásenie za NKP.

- 2) **Spracovanie podkladov a podnetov na vyhlásenie, zmenu vyhlásenia a zrušenie vyhlásenia objektov a predmetov za národnú kultúrnu pamiatku na základe výsledkov Revízie Ústredného zoznamu pamiatkového fondu, revízie pamiatkových území, prípravy Súpisu NKP.**

## **PÚ SR - OŠIS:**

spracované a doplnené podnety a podklady pre vyhlásenie, zmenu a zrušenie vyhlásenia NKP v celkovom počte 63 NKP, podklady :

- Nehnutel'né: 27 NKP
- Hnutel'né: 24 NKP

## **PÚ SR - ONKPaPÚ - spracovaných:**

- Podnety na vyhlásenie - nehnuteľné: 5
- Podnety na vyhlásenie - hnutel'né: 17
- Podklady na vyhlásenie - nehnuteľné: 1, rozpracované: 3
- Podklady na vyhlásenie - hnutel'né: 11
- Podklad na zrušenie ochrany HNKP: 1

V pôsobnosti **KPÚ Bratislava** neboli za hodnotené obdobie podané do Komisie pre posudzovanie pamiatkového fondu PÚ SR žiadne podnety, resp. podklady.

## **KPÚ Trnava:**

### Podnety na vyhlásenie NKP

- Sobotište, kostol s areálom
- Trnava, Meštiansky dom na Kapitulskej ulici č. 23
- Dolný Lopašov, ľudový dom,

### Návrhy na vyhlásenie NKP

- Trnava, Meštiansky dom na Námestí SNP č.1
- Rakovice, Kruhová pec
- Skalica, jezuitská vinohradnícka búda, lokalita Propaste

### Podnety a návrhy na zmenu vyhlásenia NKP

- Skalica, Potočná 6, Pamätný dom a pamätná tabuľa Dr. Pavla Blahu – podklad pre zmenu vyhlásenia pamätného domu, so špecifikáciou zmeny rodného domu na rodičovský dom,

## **KPÚ Nitra:**

- Topoľčany, Ul. Krušovská, Rímskokatolícka kaplnka Panny Márie Karmelskej a cintorín zaniknutý, podnet na vyhlásenie veci za NKP
- Komárno, Polyfunkčný objekt, Námestie gen. Klapku č. 2, parc. č. 905, podnet na vyhlásenie veci za NKP,
- Dulovce, Dom ľudový, Novozámocká ul. č. 123, parc. č. 1200/1, podnet na vyhlásenie veci za NKP,
- Veľké Lovce, Dom ľudový, s. č. 450-452, parc. č. 303/2, 304, 305, podklad na vyhlásenie veci za NKP,
- Veľké Turovce, Dom ľudový, s. č. 110, parc. č. 108/1, č. v ÚZPF 2495/1, podklad na zrušenie vyhlásenia veci za NKP,
- Trnovec nad Váhom; Hlavná ul.; Zvonica; parc. č. 648/3, podnet na vyhlásenie veci za NKP
- Trnovec nad Váhom; Hlavná ul.; Zvony– 3ks; parc. č. 648/3, podnet na vyhlásenie veci za NKP
- Neded, okr. Šaľa, bývalý obecný cintorín, náhrobok rod. Szabó, podnet na vyhlásenie veci za NKP,
- Nové Zámky, železničná stanica, budova výpravná s výtvarným dotvorením, podnet na vyhlásenie veci za NKP,
- Nitra, Štefánikova trieda 138, dom rodinný, podklad na vyhlásenie veci za NKP,
- Topoľčianky, kaštieľ, zrkadlá, podklad na vyhlásenie veci za NKP,
- Topoľčianky, kaštieľ, hodiny, podklad na vyhlásenie veci za NKP

**CELKOVÝ SÚČET: 12**

### **KPÚ Trenčín:**

- Košeca, súsošie sv. Jána Nepomuckého – podklad na vyhlásenie za NKP
- Beluša, pomník padlým v I. a II. svetovej vojne – podnet na vyhlásenie za NKP
- Kočovce, Rakoluby – hrobka Rakovských - podklad na vyhlásenie za NKP
- Podolie, Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie – podklad na vyhlásenie NKP
- Podolie, Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie – sochy oltárne, podklad na vyhlásenie HNKP
- Myjava, Pomník M. R. Štefánika - podklad na vyhlásenie NKP
- Partizánske, Šimonovany, Dom pamätný a pamätná tabuľa, ÚZ PF 224/1-2 – podnet na zrušenie pamiatkovej ochrany
- Chocholná – Velčice, Zvonica - podklad na vyhlásenie NKP
- Nemšová, mlyn - podklad na vyhlásenie za NKP
- Dolné Kočkovce, vodné dielo – hať, doplnenie podkladu na vyhlásenie NKP
- Trenčín, Trenčianske Biskupice - vodné dielo – hať, doplnenie podkladu na vyhlásenie NKP
- Nové Mesto nad Váhom, socha na pilieri sv. Jána Nepomuckého - podklad na vyhlásenie NKP
- Moravské Lieskové, socha na pilieri sv. Jána Nepomuckého - podklad na vyhlásenie NKP
- Veľké Uherce, zvonička prícestná - podklad na vyhlásenie NKP
- Klátova Nová Ves, r. k. kostol Narodenia Panny Márie – rozindexovanie a dopracovanie podkladu na vyhlásenie NKP
- Bojnice, Kalvária – podklad na rozšírenie vyhlásenia veci za NKP na 809/1-7 + VS
- Kľačno, Kaplnka sv. Jána Nepomuckého – podnet na vyhlásenie NKP
- Veľké Uherce, Hrobka a hroby s náhrobníkmi rodiny Thonet - podnet na vyhlásenie NKP
- Adamovské Kochanovce, ev.a.v. kostol, krstiteľnica liatinová – prepracovanie staršieho podkladu na vyhlásenie HNKP
- Uhrovec, r. k. kostol sv. Ducha - podnet na vyhlásenie za NKP
- Bánovce nad Bebravou, zaniknutý kaštieľ, archeologická lokalita - podklad na vyhlásenie NKP
- Kľačno, Kaplnka P. Márie, socha Madony – podnet na vyhlásenie HNKP
- Kľačno, Kaplnka P. Márie, kríž procesiový s korpusom Krista – podnet na vyhlásenie HNKP
- Kľačno, Kaplnka P. Márie, obraz závesný Portrét Juraja Páleša – podklad na vyhlásenie HNKP
- Malá Hradná, Kostol sv. Vavrinca, obraz závesný Bolestná P. Mária – podnet na vyhlásenie HNKP
- Tužina, r. k. kostol sv. Jakuba staršieho, pacifikál – podnet na vyhlásenie HNKP
- Tužina, r. k. kostol sv. Jakuba staršieho, obraz závesný Portrét Thomasa Paara – podnet na vyhlásenie HNKP
- Prievidza, m. č. Hradec, kaplnka Božského srdca podnet na vyhlásenie HNKP

### **KPÚ Žilina:**

- Námestovo – Slanica, dom ľudový (č. ÚZPF 3100/1), č. s. 363, CKN č. 29/2 – podklad k zrušeniu vyhlásenia predmetnej NKP
- Tvrdošín, dom ľudový a pamätná tabuľa (č. ÚZPF 275/1-2), č. s. 92, CKN č. 173 – podklad k zrušeniu vyhlásenia predmetnej
- Dolný Kubín – Srňacie, sýpka (č. ÚZPF 2085/1), CKN č. 33 – spracovanie návrhu na zrušenie vyhlásenia predmetnej NKP

- Liptovská Teplá, m. č. Madočany, empírový kaštieľ s areálom, súp. č. 183, rozpracovaný návrh na vyhlásenie veci za národnú kultúrnu pamiatku
- Vysoká nad Kysucou – sumarizácia podkladov k vyhláseniu veci - židovského cintorína za národnú kultúrnu pamiatku
- Staškov, rodný dom Jozefa Kronera, Ul. Jozefa Kronera súp. č. 308 – kompletný návrh na vyhlásenie veci za nehnuteľnú národnú kultúrnu pamiatku
- Turčianske Teplice, Horná Štubňa, viadukt železničný - aktualizácia a doplnenie návrhu na vyhlásenie veci za národnú kultúrnu pamiatku
- Turčianske Teplice, Čremošné, tunel železničný - aktualizácia a doplnenie návrhu na vyhlásenie veci za národnú kultúrnu pamiatku
- Vysoká nad Kysucou, židovský cintorín – vyjadrenie a fotodokumentácia k podnetu návrhu na vyhlásenie veci za národnú kultúrnu pamiatku
- Oravský Biely Potok, mlyn – vyjadrenie a fotodokumentácia k podnetu návrhu na vyhlásenie veci za národnú kultúrnu pamiatku
- Partizánska Ľupča, meštiansky dom č. 29, návrh na vyhlásenie veci za národnú kultúrnu pamiatku
- Podbiel, most cez rieku Orava – vyjadrenie a fotodokumentácia k podnetu návrhu na vyhlásenie veci za národnú kultúrnu pamiatku
- Stankovany, časť Podšíp, dvor roľnícky, súp. č. 522, – písomná správa z miestnej obhliadky s aktuálnou fotodokumentáciou k podnetu návrhu na vyhlásenie veci za národnú kultúrnu pamiatku
- Mojšova Lúčka, Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Stráňavy, zvon z roku 1805 – podklad k podnetu návrhu na vyhlásenie veci za národnú kultúrnu pamiatku
- Mojšova Lúčka, Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Stráňavy, zvon z roku 1826 – podklad k podnetu návrhu na vyhlásenie veci za národnú kultúrnu pamiatku
- Lučenec, m. č. Opatová, kaštieľ a park (č. ÚZPF 471/2!, pamiatkový objekt park – aktualizácia a podklad v rámci spolupráce s PAMIS

#### **KPÚ Banská Bystrica**

- Podnety na vyhlásenie : 8
- Podnet na zmenu ( rozšírenie objektovej sústavy) : 2
- Podnet na zrušenie vyhlásenia: 3
- Ľubietová, Kňazovického 8, súp. č. 367, parc. C-KN č. 314 – NKP „Kostol a múr hradobný“, ÚZPF č. 58/1–2 – Zaslание podnetu a podkladov na rozšírenie objektovej skladby
- Banská Štiavnica, Námestie sv. Trojice 23, súp. č. 27, parc. C-KN č. 3234 – NKP „dom meštiansky, Paumgartnerovský dom“, ÚZPF č. 2558/1 – Zaslание podnetu na rozšírenie objektovej skladby (zaslание podnetu vlastníčky – KPÚ nesúhlasilo s rozšírením)
- Podnet na vyhlásenie – Špania Dolina – dom banského mäsiara a lojovňa
- Podklad zrušenie vyhlásenia – Špania Dolina – dom banícky č. 137
- Banská Bystrica, Skuteckého 8 – škola – NÁVRH NA ZÁPIS DO ÚZPF
- Návrh na zrušenie vyhlásenia NKP:
- 606-471/1-2 Lučenec - Opatová – kaštieľ a park
- Návrh na vyhlásenie NKP :
  - ev. a. v. kostol Kameňany - stoličky drevené - súbor (2ks)
  - ev. a. v. kostol Mokrý Lúka - empora maľovaná – VYHLÁSENÁ ZA NKP
  - ev. a. v. kostol Šivetice - kazateľnica
  - ev. a. v. kostol Šivetice - luster drevený
  - ev. a. v. kostol Šivetice - luster mosadzný
  - ev. a. v. kostol Šivetice- obrazy závesné Jozef II. A Leopold II.
- Návrh na zrušenie vyhlásenia NKP: 606-2743/1-6 Polichno - náhrobníky súbor

## KPÚ Prešov:

- Podklady na vyhlásenie veci za NKP - nehnuteľné
  - Lemešany, Kostol, sv. Martina biskupa,
  - Spišská Belá, Hviezdoslavova ulica, Dom meštiansky č. 387/13,
  - Spišské Podhradie, Mariánske námestie č. 96, Kino – kultúrny dom,
  - Prešov, Štefánikova ulica, Mestská vila č. 20,
  - Prešov, Ul. Ku Kumštu, Elektráreň s areálom,
  - Prešov, Metodova 19, Vodojem vežový,
  - Vysoké Tatry-Starý Smokovec, Švajčiarsky dom,
  - Nemešany – Dedina zaniknutá (zaniknutá stredoveká dedina Zalužany),
- Podklady na vyhlásenie veci za NKP - hnutel'né
  - Brezovička, NKP Kostol, Zvon gotický,
  - Cigla, Kostol gr. kat. sv. Michala, Cibórium,
  - Cigla, Kostol gr. kat. sv. Michala, Obraz procesiový (z procesiovej zástavy), obojstranný, Kristus učiteľ, Panna Mária Hodegetria,
  - Cigla, Kostol gr. kat. sv. Michala, Svetník Trojica,
  - Kolbasov, NKP Kostol a zvonica, PO Zvonica drevená, Zvon malý,
  - Kolbasov, NKP Kostol a zvonica, PO Zvonica drevená, Zvon stredný,
  - Kolbasov, NKP Kostol a zvonica, PO Zvonica drevená, Zvon veľký,
  - Ladomirov, NKP Kostol, Zvon klasicistický,
  - Legnava, NKP Kostol, Zvon barokový,
  - Parihuzovce, NKP Kostol s areálom, Zvon s príslušenstvom,
  - Slovenská Kajňa, Kostol Najsvätejšej Trojice, Zvon gotický,
  - Snina, NKP Kaplnka, Zvon s príslušenstvom,
  - Šarišský Štiavnik, NKP Kostol a zvonica, PO Kostol, Zvon klasicistický,
  - Vavrinec, NKP Kostol, Zvon klasicistický,
  - Spišská Belá, Kostol rím. kat. sv. Antona Pustovníka, kalich pozlátené striebro,
  - Tarnov, Kostol rím. kat. sv. Kataríny, rokokové svietniky,
- Podklady na zmenu vyhlásenia veci za NKP
  - Kežmarok, NKP Cintorín s areálom,
  - Kamenica, NKP Dom ľudový č. 62,
  - Prešov, NKP Meštiansky dom, Slovenská 9,
- Návrh na rozšírenie objektovej skladby:
  - Legnava, NKP Kostol, PO Fara,
  - Šarišské Dravce, NKP Kaštieľ a park,
  - Roztoky, NKP Dom ľudový s hospodárskou časťou, PO Pivnica, Levoča, NKP Nemocnica a pavilón, PO Stavba hospodárska,
  - Humenné, NKP – Kláštor františkánov s areálom, PO – Záhrada kláštorná,
  - Podnety na vyhlásenie nehnuteľnej veci za NKP do komisie pre posudzovanie pamiatkového fondu:
    - Lemešany, Kostol sv. Martina,
    - Prešov, Okružná ul., Vila č. 19,
    - Prešov, Levočská ul., Meštiansky dom č. 4 a 6,
    - Prešov, Levočská ul., Meštiansky dom č. 8,
    - Prešov, Levočská ul., Brána a oplotenie pri objekte Haus č. 20B,
    - Prešov, Ul. Ku Kumštu, Elektráreň s areálom,
    - Prešov, Zlatobanská ul, Kaplnka,
    - Spišská Belá, Štefánikova ul., Dom meštiansky č. 11,

### **KPÚ Košice:**

- Mgr. Gembický, J.: odborné a fotografické podklady k návrhu na vyhlásenie NKP – Brezovička, okr. Sabinov: zvon z 15. storočia (pre KPÚ Prešov), jún 2020
- Ing. Gdovinová-Tomášová, D.: spracovanie návrhu na vyhlásenie za NKP: Drnava, portál štôlne - Dionýz
- Mgr. Gembický, J.: posudok, odborné a fotografické podklady k návrhu na vyhlásenie NKP – Božia muka, Ťahanovce, okr. Košice II. (pre PÚ SR), júl 2020
- Mgr. Gembický, J.: historické mapové a fotografické podklady k návrhu na vyhlásenie NKP – Vozatajské sklady, Rampova ul., Košice (pre PÚ SR), december 2020

### **3) Budovanie AIS OP a tvorba, dopĺňanie a aktualizácia dát a údajov v registroch ÚZPF.**

V rámci prevádzky Automatizovaného informačného systému evidencie pamiatkového fondu sa aktualizovala funkcionálnosť v spolupráci s jeho dodávateľom, boli realizované zmeny a úpravy registrov, zjednocovanie terminológie, pridávanie nových polí a nových filtrov do vyhľadávania v registroch AIS OP a priebežne podľa aktuálnych potrieb boli vykonávané konzultácie a školenia nových užívateľov aplikácie systému. Pre interných a externých žiadateľov boli vytvárané štatistické prehľady a výpisy a ďalšie výstupy z registrov.

Žiadosť o informáciu:	135
Spracovanie zoznamov a štatistík PF:	24
Dožiadanie informácií od Min. vnútra SR:	79
Výpisy z ÚZPF:	245
Preverenie, či je objekt NKP:	132
Žiadosti na Odbor katastra:	27
Zápis rozhodnutí do ÚZPF:	35
Žiadosti o zmenu v evidencii:	310
Zavedenie AL a podkladov do AIS OP:	576
Revízia:	419
Nové vyhlásenie:	141
Zrušenie:	16
Zavedenie grafických príloh:	4062
Oprava chybných dát a zavedenie nových:	6231

Projekt Pamiatkového informačného systému (PAMIS), pripravovaný v rámci možnosti čerpania prostriedkov z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra –OPII, na roky 2014 - 2020, bol v období marec až september podrobený auditom Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie. Po jeho ukončení Projektová kancelária PAMIS aktualizovala podľa novej metodiky Opis predmetu zákazky pre verejné obstarávanie dodávateľa IT technológie ktoré bude realizované v spolupráci s Ministerstvom kultúry SR

Pracovníci oddelenia PAMIS zriadeného v rámci odboru ŠIS na výkon odborných úloh v roku 2020 spracovali metodiky a metodické materiály pre prácu s databázami automatizovaných registrov, pripravovali datamodely pre nové registre a databázy PAMIS a aktualizovali, dopĺňali, revidovali a vytvárali dáta v registroch ÚZPF a nových databázach.

Tieto činnosti realizovali v nasledujúcich výkonoch:

***Dátové analýzy, metodika a tvorba dát Grafického informačného systému.***

- Tvorba projektu GIS - PAMIS v programe QGIS pre polohovú identifikáciu a priestorové vymedzovanie geoprvkov pamiatkového fondu (PO, NKP, PR, PZ, OP), - Analýza a príprava softvérového riešenia, spracovanie metodiky, nasadzovanie nových funkcionalít a softvérového riešenia QGIS, testovanie a zavádzanie nových rozšírení vrtiev, oprava chýb, testovanie, a školenie pracovníkov.
- Príprava a vytvorenie 15 priestorových (serverových) databáz PostGIS a následné úpravy, opravy, aktualizácie, synchronizácie a integrácia s databázou AIS OP. Spracovanie externých dát pre tvorbu podkladových mapových vrstiev pre GIS a ich integrácia do infraštruktúry (LiDAR, Historická ortofotomapy, Vektorové katastr. mapy).
- Tvorba a napĺňanie sekundárnej "offline" priestorovej databázy GIS - PAMIS v programe QGIS pre polohovú identifikáciu a priestorové vymedzovanie pamiatkových objektov (v rámci 1.fázy HomeOffice bez VPN prístupov) a priebežná migrácia geodajov do serverovej databázy.
- Transformácia a harmonizácia z výstupov digitalizácie do GIS-PAMIS - konverzia a harmonizácia vrstiev CAD-ových formátov (DGN do DFX) a následná transformácia do GIS (SHP) s príslušnými atribútmi v počte 735 PO.
- Polohová identifikácia a priestorové vymedzenie pamiatkovej ochrany predmetných kultúrnych pamiatok a ich pamiatkových objektov na základe analýzy podkladových materiálov (historická dokumentácia, aktualizáčn. listy, archív atď) a komparácie s podkladovými vrstvami v GIS-PAMIS v počte 3468 NKP a 5887 PO.
- Harmonizácia dát a implementácia geodajov pamiatkových území v rámci európskej priestorovej infraštruktúry INSPIRE, koordinácia prác s riadiacim orgánom MŽP SR.
- Konverzia a harmonizácia existujúcich priestorových vymedzení 110 pamiatkových území a 107 ochranných pásiem z DGN (CAD) do SHP (GIS), integrácia do serverovej databázy PostGIS a do projektu GIS-PAMIS, implementácia geodajov pamiatkových území v rámci európskej priestorovej infraštruktúry INSPIRE.
- Harmonizácia existujúcej evidencie ochranných pásiem, aplikácia pripraveného datamodelu, analýza podkladových materiálov a existujúcej dokumentácie a následné napĺňanie nových atribútových polí údajmi v počte 105 OP.
- Harmonizácia údajov v existujúcich registroch AIS OP - rozšírenie údajovej základne, dopĺňanie digitalizovaných a digitálnych dát pre kultúrne pamiatky a pamiatkové územia v počte 140 digitálnych dokumentov (mapy, vyhlášky, zásady, rozhodnutia).
- Vytvorenie lokálnych databáz (Excel, Access) na základe datamodelov nových evidencií a ich napĺňanie dátami: Dokumentácie CHTO 949 záznamov, CHTO vzorky - 1154 záznamov, Industrial železiarne - areál a objekt 149 záznamov a geoprvkov s následnou migráciou do PostGIS.
- Harmonizácia údajov v existujúcich registroch AIS OP - zavádzanie informácií a údajov o uskutočnených projektoch Digitalizácia pamiatkového fondu - 3910 záznamov v registri PO, 1125 záznamov v registri NKP a Pro Monumenta - 522 záznamov v registri PO, 280 záznamov v registri NNKP.
- Harmonizácia údajov v existujúcich registroch AIS OP - úprava heslárov a ich kategorizácie NKP - 1100 položiek, typy NNKP - 24 nových kategórií.
- Harmonizácia údajov v existujúcich registroch AIS OP - atribút Bližšie určenie preverený pri NKP - ľudová architektúra, odstránené duplicity a skloňovania, upravené a vytvorené nové na základe metodiky k LA, definovaný typ konštrukcie – 2150 PO.

#### **Archeológia:**

- Analýzy, návrh a testovanie priestorových databáz AG zložky PAMIS (vrstvy AG nálezisko, AG výskum, AG potenciál), konverzia geoprvkov AG výskumov a

nálezísk do priestorovej databázy PostGIS, analýza a korekcia dát po migrácii a zber a revízia podkladových dát z elektronických verzií AG výskumných dokumentácií na PÚ SR a KPÚ.

- Harmonizácia a konverzia výkresov priestorových vymedzení AR NNKP nálezísk pre potreby (GIS). Polohová identifikácia NKP v globálnom súradnicovom systéme (GPS) na základe analýzy podkladových materiálov a komparácie s podkladovými mapovými vrstvám georeferencované vymedzenie NKP pomocou CAD a GIS nástrojov. Napĺňanie atribútových údajov dátových polí AG zložky PAMIS-u v počte 179 areálov AG NNKP.
- Harmonizácia a konverzia výkresov priestorových vymedzení AG výskumov pre potreby GIS. Polohová identifikácia AG výskumov v systéme GPS a georeferencované vymedzenie výskumov v počte 361 areálov výskumov.
- Harmonizácia a konverzia výkresov priestorových vymedzení AG nálezísk pre potreby GIS. Analýza LiDAR-ových dát pre potreby priestorového vymedzenia AG nálezísk a ich georeferencované vymedzenie na základe mapových vrstiev pomocou GIS nástrojov s napĺňaním atribútových údajov databázových polí AG zložky PAMIS-u v počte 502 areálov AG lokalít.
- Polohová identifikácia archeologického potenciálu AG nálezísk v systéme GPS na základe analýzy podkladových materiálov a komparácie s podkladovými mapovými vrstvami, georeferencované vymedzenie archeologického potenciálu AG nálezísk pomocou CAD a GIS nástrojov v počte 274 areálov AG potenciálu nálezísk.

#### ***Historická zeleň:***

- Príprava a spracovávanie metodík a metodických materiálov :
  - Návrh hodnotiacich kritérií pre kategorizáciu pamiatok záhradnej architektúry a umenia
  - Terminológia, klasifikácia a databáza pamiatok záhradnej architektúry a umenia
  - Pomôcka pre identifikáciu slohov pamiatok záhradnej architektúry a umenia
  - Problematika vymedzovania NKP Aleja a problematika indexácie vodných systémov
- Spracovanie dokumentačnej karty pre napĺňanie, konsolidáciu a harmonizáciu dát v registroch Ústredného zoznamu pamiatkového fondu a ďalších databáz Pamiatkového fondu PÚ SR v počte 71 PO.
- Terénna revízia NKP historickej zelene s vyhotovením fotodokumentácie pre potreby konsolidácie a harmonizácie dát v databázach registrov ÚZPF v počte 56 NKP.
- Presné plošné georeferencované vymedzenie NKP a PO historickej zelene pomocou GIS nástrojov do priestorovej databázy PostGIS v počte 1368 PO.
- Príprava podkladov na konzultácie správneho vymedzenia NKP historickej zelene s metodikmi KPÚ a súvisiaca kontrola evidenčných, aktualizáčnych listov a archívnych materiálov:
  - Žilinský kraj – 40 NKP
  - Prešovský kraj – 35 NKP
  - Košický kraj – 34 NKP
  - Nitriansky kraj – 62 NKP
  - Trnavský kraj – 53 NKP
  - Trenčiansky kraj – 45 NKP

#### ***Nehnutel'né NKP:***

- Zavedenie AL a podkladov do databáz ÚZPF (PHU) - 576 záznamov
- Zavedenie grafických príloh a rozšírenie údajovej databázy AIS OP - 4062 záznamov



- Kontrola a harmonizácia dát v registroch ÚZPF a ďalších evidencií - 6231 záznamov
- Príprava podkladov a spracovanie katalógových popisov PO - 244 záznamov
- Digitalizácia materiálov (evidenčné listy, rozhodnutia) – 2631 NKP
- Kontrola odovzdaných AL na OŠIS - 227 záznamov
- Príprava a spracovávanie metodík a materiálov pre prácu s databázami – 3 metodiky
- Vedenie nových odborných zamestnancov projektu a kontrola výstupov - 323 záznamov
- Vyhodenie Dokumentačnej karty 41 NKP

#### ***Hnutel'né NKP:***

- Zavedenie AL a podkladov do databáz ÚZPF (PHU) - 2459 záznamov
- Zavedenie grafických príloh a rozšírenie údajovej databázy AIS OP - 5021 záznamov
- Kontrola a harmonizácia dát v registroch ÚZPF a ďalších evidencií - 7242 záznamov
- Digitalizácia materiálov (evidenčné listy, rozhodnutia) – 1406 záznamov
- Kontrola odovzdaných AL na OŠIS - 650 záznamov
- Príprava a spracovávanie metodík a materiálov pre prácu s databázami – 3 metodiky
- Vedenie nových odborných zamestnancov projektu a kontrola výstupov - 260 záznamov

#### ***Výtvarné súčasti architektúry:***

- Príprava a spracovávanie metodík a metodických materiálov pre prácu s databázami v časti Výtvarné súčasti architektúry.
- AIS OP – Súčasti architektúry: čistenie a zjednocovanie číselníka „Bližšie určenie SA.
- Zber údajov, príprava podkladov a spracovanie Evidenčných listov výtvarných súčastí architektúry: 25 objektov, 115 evidenčných listov VSA (115/ 505) – súbory a samostatné VSA.
- Zavedenie nových záznamov (všetkých vyššie uvedených spracovaných Evidenčných listov VSA) do databázy AIS OP – Súčasti architektúry: 544 záznamov/ položiek, 1113 fotografií
- Aktualizácia údajov v AIS OP – Súčasti architektúry v počte 20 záznamov.
- Zavedenie archívnych evidenčných listov a rozšírenie údajovej základne databázy AIS OP, register súčasti architektúry v počte 79 záznamov.

#### ***Archív:***

- Tvorba nových a úprava existujúcich záznamov databáz archívneho informačného systému v počte 6478 záznamov.
- Zavedenie digitalizovaných archívnych materiálov do archívneho informačného systému 2540 ks.
- Revízia a úprava položiek miestneho, menného a vecného registra archívneho informačného systému – odstránenie nadbytočných položiek a zavedenie nových, registre Bližšie určenie vecného objektu, register Adresa.
- Príprava podkladov pre spracovanie digitálnych katastrálnych máp v PAMIS; Dopĺňanie evidencie digitálnych katastrálnych máp v zbierke katastrálnych máp.
- V rámci uvedených činností bola dohodnutá spolupráca, realizované pracovné rokovania, porady a komunikácia s externými partnermi - Katedra geodetických základov SvF STU (datamodely, NIPI a INSPIRE), Katedra priestorových informácií a diaľkový prieskum zeme PriF UK (GIS, LIDAR), Technická univerzita vo Zvolení (poskytnutie Historických ortofotomáp Slovenska), Ministerstvo životného prostredia SR - Odbor stratégie IKT (INSPIRE a NIPI - RPI).

**4) Príprava digitálnych mapových podkladov vyhlásených pamiatkových zón, pamiatkových rezervácií a ich ochranných pásiem pre zverejnenie na webovej stránke Pamiatkového úradu SR.**

Všetky mapy, spracované PÚ SR - ONKPaPÚ v rámci implementácie hraníc pamiatkových území a ich ochranných pásiem, boli po spracovaní postúpené do OŠIS.

## C/Kontrakt : Kultúrne aktivity

### Úlohy:

- 1) **Príprava a realizácia podujatia v rámci Mesiaca kultúrneho dedičstva s dôrazom na Medzinárodný deň pamiatok (18. apríl), udeľovanie ceny Alžbety Güntherovej-Mayerovej významným osobnostiam v oblasti ochrany pamiatkového fondu.**

Pri príležitosti Medzinárodného dňa pamiatok a historických sídiel (18. apríl) sa po trinásty raz malo uskutočniť v priestoroch NKP Červený Kláštor - Kláštor kartuziánov slávnostné odovzdávanie Ceny Alžbety Güntherovej - Mayerovej za celoživotné dielo a mimoriadny prínos v oblasti ochrany pamiatkového fondu Slovenskej republiky. Cena bola v roku 2020 udelená: Akad. soch. Juraj Maták, Doc. PhDr. Michal Slivka, CSc. a JUDr. František Kutlík *in memoriam*. Každoročné udeľovania cien Alžbety Güntherovej-Mayerovej sa z dôvodu obmedzení „Covid 19“ neuskutočnilo.

- 2) **Spoluúčasť na aktivitách pri príležitosti Dní európskeho kultúrneho dedičstva.**

#### **PÚ SR - OAG:**

- Komentovaná prehliadka r. k. Kostola sv. Juraja v Kostolčanoch pod Trávečom s odborným výkladom týkajúcim sa obnovy tejto národnej kultúrnej pamiatky a následný výstup na hrad Gýmeš s odborným výkladom o archeologickom výskume krajiny Kostolianskej kotliny, o náhodných nálezoch a obnove hradu (P. Bisták, A. Feníková, F. Jaško), v spolupráci s KPÚ Nitra, Kostolčany pod Trávečom, 12.9.2020.
- Aktívna účasť na konferencii „Kultúrna pamäť ako výzva vo vzdelávaní“ DEKD 2020 s prednáškou „Rekonštrukcia materiálnej a nemateriálnej kultúry uhorskej aristokracie ako prostriedok interaktívneho kontaktu s vlastnou históriou“ (T. Tomašovičová – P. Uličný), Piešťany, 23.9.2020

#### **KPÚ Bratislava:**

- Elektronická konferencia „Dejiny školstva v Bratislavskej župe“, príspevok KPÚ:
  - Pamiatková ochrana vybraných historických školských budov v Bratislave - Mgr. Baloghová
  - Prehľad školských budov so statusom národnej kultúrnej pamiatky v Bratislavskom kraji – Mgr. Baloghová

#### **KPÚ Trnava:**

- Komentované prehliadky vybraných NKP určené pre verejnosť - Dechtice, Hrnčiarove, Piešťany:
  - 10.9.2020- Prehliadka kostola Všetkých svätých v Dechticiach, komentoval Zelina
  - 17.9.2020 – Sprevádzanie po historických objektoch v meste Piešťany, komentovala Kvetanová, Švihorík
  - 24.9.2020- prehliadka kostola sv. Martina v Hrnčiarovciach, komentovala Geričová

#### **KPÚ Nitra:**

- Seminár - 20. výročie vyhlásenia časti Stummerovej ulice s areálom „starej“ nemocnice v Topoľčanoch za pamiatkovú zónu – 17.09.2020, Galéria mesta Topoľčany, Jurišová, Gažiová
- Príprava a realizácie odbornej prednášky: „stavebno-historický vývoj a pamiatkové hodnoty územia“ v rámci seminára - 20. výročie vyhlásenia časti Stummerovej ulice s areálom „starej“ nemocnice v Topoľčanoch za pamiatkovú zónu, Gažiová

- Komentovaná prehliadka „Pamiatková obnova Zoborského kláštora“, 9.9.2020, aktívna účasť, Holičková
- Komentovaná prehliadka „Obnova Kostola sv. Juraja v Kostol'anoch pod Tribečom“, 12.9.2020, aktívna účasť, Holičková
- Komentovaná prehliadka „Obnova bývalej Hospodárskej školy v Nitre“, 23.9.2020, aktívna účasť, Holičková
- Komentovaná prehliadka Kostol sv. Juraja v Kostol'anoch pod Tribečom, výklad o výskumoch, stavebnom vývoji, obnove a reštaurovaní, 12.09.2020 o 10:00 a 11:00, Danieličová
- Výklad o výskumoch, stavebnom vývoji, obnove a reštaurovaní: Pamiatkový úrad Slovenskej - Európske dni archeológie - Prechádzky po Kostolianskom náučnom chodníku, 20. 6. 2020, Kostol sv. Juraja v Kostol'anoch pod Tribečom, Danieličová
- Nitra, Obnova Kalvárie pre TV JOJ, TV Markíza, TV RTVS, Danieličová
- Veľké Lovce, Kláštor Pavlínov – Mariánska rodina – TV RTVS, Danieličová
- Michaela Mandák Niklová – krajský koordinátor DEKD 2020 - komunikácia s organizátormi, pomoc pri príprave a propagácia podujatí v rámci celého Nitrianskeho kraja (celkový počet podujatí = 48).
- „Slnce nad Nitrou“. Hudobno-literárny večer pod Nitrianskym hradom venovaný slovenskej poézii 19. a 20. storočia. 27. september 2020, 17:00, záhrada Krajského pamiatkového úradu Nitra, organizátori: Krajský pamiatkový úrad Nitra – Základná umelecká škola Jozefa Rosinského v Nitre, Pročka
- Nitra, Kluchov palác – komentovaná prehliadka, Kramárová
- Nitra, Vila K– komentovaná prehliadka, Kramárová
- Nové Zámky, Fogdova bašta – komentovaná prehliadka, Kramárová

#### **KPÚ Prešov:**

- pracovné rokovania ohľadom prípravy FEAD Prešov 2020 – prihlásenie do Zoznamu podujatí DEKD 2020
- prezentácia a prednášky 25.09.2020:
- Suchý, L.: Dejiny historického jadra mesta Prešov z pohľadu stavebného vývoja, KPÚ Prešov
- Onufráková, J.: „Zásady ochrany Pamiatkovej rezervácie Prešov“, KPÚ Prešov
- Uličný, M.: „Mestské opevnenie Prešov“, KPÚ Prešov
- Panelová diskusia „Vráťme život hradbám“ – moderátor: Mgr. P. Harčar, účastník diskusie za KPÚ Prešov: Ing. P. Glos

D/Kontrakt : **Archívna a knižničná činnosť.**

Pamiatkový úrad SR v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov podľa § 10 písm. i) vedie archív v oblasti pamiatkového fondu.

**Archív v roku 2020 plnil tieto úlohy:**

- 1) *Zabezpečenie predarchívnej starostlivosti v registratúrach Pamiatkového úradu SR a krajských pamiatkových úradov.*
- 2) *Odborné archívne činnosti.*
- 3) *Sprístupňovanie archívnych a knižničných dokumentov.*
- 4) *Odborné knižničné činnosti.*
- 5) *Digitalizácia archívnych dokumentov a tvorba digitálneho pamiatkového archívu.*
- 6) *Fotografická dokumentácia a tvorba zbierky digitálnych fotografií.*
- 7) *Akvizičná činnosť.*

**Plnenie:**

**1) Zabezpečenie predarchívnej starostlivosti v registratúrach Pamiatkového úradu SR a krajských pamiatkových úradov (školiaca, metodická a kontrolná činnosť)**

Konzultácie pri tvorbe registratúrneho poriadku a registratúrneho plánu PÚ SR.

Konzultácie, metodická a praktická pomoc pri zabezpečení sťahovania archívu a registratúry Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica.

V rámci plnenia úlohy sa mali realizovať kontrolné prehliadky správy registratúry, archívnej a knižničnej činnosti na pracoviskách KPÚ Trenčín, pracovisko Prievidza a KPÚ Žilina, pracovisko Martin. Kontroly sa kvôli pandemickej situácii neuskutočnili.

**2) Odborné archívne činnosti (klasifikácia, systemizácia a inventarizácia archívnych dokumentov, editácia inventárnych záznamov a tvorba archívnych pomôcok v elektronickom systéme)**

**a) Systemizácia a inventarizácia fondu Krajský ústav štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody Banská Bystrica 1961 – 1991**

Systematizácia a inventarizácia fondu Krajský ústav štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody Banská Bystrica 1961 – 1991 – bolo spracovaných 51 archívnych škatúl, vytvorených 1094 inventárnych jednotiek, ktorých opis bol spracovaný v archívnom informačnom systéme. Zároveň bol vyhotovený úvod inventáru – dejiny pôvodu. (Tomovičová)

**b) Inventarizácia fondu Krajský ústav štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody Prešov 1961 – 1991**

Systematizácia a inventarizácia fondu Krajský ústav štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody Prešov 1961 – 1991 – bolo spracovaných 79 archívnych škatúl, vytvorených 1825 inventárnych jednotiek, ktorých opis bol spracovaný v archívnom informačnom systéme. Úloha bola ukončená. (Danišová)

**c) Inventarizácia Zbierky dokumentov Vladimíra Kohúta**

Doplnenie údajov do archívneho informačného systému, spracovaných 193 inventárnych jednotiek. (Gahér)

#### d) *Ďalšie odborné archívne činnosti:*

##### **Inventarizácia Zbierky negatívov 1919 – 2016**

Práce zahŕňajú tvorbu záznamov a registrov, úpravu naskenovaných náhľadových fotografií a ich vkladanie do archívneho informačného systému, revíziu vstupných údajov. Spracovaných bolo 4 812 inventárnych jednotiek a 2 925 ich náhľadov, ktoré sú verejnosti prístupné online na stránke <https://www.pamiatky.sk/Archiv/Badanie> spolu s popisom a metadátami. (Porubská)

##### **Júlia Takátsová: Pasportizácia kaštieľov a kúrií na Slovensku**

Spracovanie zbierky dokumentov Júlie Takátsovej: Pasportizácia kaštieľov a kúrií na Slovensku, 33 archívnych škatúľ, 1029 inventárnych jednotiek, usporiadanie materiálu, označenie, tvorba obsahového záznamu a ďalších údajov do excelovskej tabuľky a doplnenie čísla ÚZPF. (Danišová)

##### **Osobný fond Helena Haberlandová**

Systemizácia a inventarizácia osobného fondu Helena Haberlandová, spracovaných bolo 30 archívnych škatúľ a vytvorených 156 inventárnych jednotiek, ktorých opis bol spracovaný v archívnom informačnom systéme. Úloha pokračuje v roku 2021. (Danišová)

### **3) Sprístupňovanie archívnych a knižničných dokumentov (poskytovanie služieb, vybavovanie žiadostí a objednávok)**

#### **a) *Sprístupňovanie archívnych dokumentov***

Archív PÚ SR poskytuje služby bádateľskej verejnosti sprístupňovaním dokumentov na štúdium v priestoroch bádateľne, poskytovaním informácií a konzultácií, vyhotovovaním rešerší z archívnej databázy, ktoré zasiela spravidla elektronickou poštou, sprístupňovaním archívnych pomôcok a digitálnych dokumentov online na stránke [www.pamiatky.sk](http://www.pamiatky.sk), zasielaním zdigitalizovaných dokumentov prostredníctvom elektronickej pošty.

Archív ma zavedenú elektronickú databázu bádateľov, do ktorej sa bádatelia registrujú sami online na stránke [www.pamiatky.sk](http://www.pamiatky.sk) alebo pri návšteve archívu za pomoci pracovníkov bádateľne. Papierová forma bádateľského listu a žiadanky je následne vytlačená a podpísaná bádateľom. Z dôvodu evidencie a kontroly začal archív vyžadovať online registráciu aj tých bádateľov, ktorí archív nenavštívili osobne, ale boli im poskytnuté služby prostredníctvom obvyčajnej alebo elektronickej pošty (zaslanie rešerší, zdigitalizovaných alebo skopírovaných dokumentov).

Počas pandémie koronavírusu boli zakázané osobné návštevy bádateľov v archíve. Služby boli zabezpečované výhradne elektronickým spôsobom. Každý žiadateľ dostal požadované dokumenty naskenované a zaslané elektronickou poštou bezodplatne.

Pred otvorením priestorov pre osobné návštevy bádateľov archívu a čitateľov knižnice bolo vypracované *Usmernenie pre návštevníkov archívu a knižnice PÚ SR* publikované na webovej stránke <https://www.pamiatky.sk/sk/page/badatelna>. Pracovníci referátu služieb sledovali maximálny počet návštevníkov v bádateľni, ich osobné ochranné prostriedky (v prípade potreby poskytovali bádateľom rúška a rukavice). Po odchode stránok sa priestory, ako aj všetky použité zariadenia, dezinfikovali (stoly, dvere, kopírka, skenery, zásuvky fotokatalógu a pod.).

#### **Tabuľka 1 Štatistika návštevnosti archívu a poskytnutých služieb**

Počet bádateľských listov	108
---------------------------	-----

Počet bádateľských návštev	275
Počet vyžiadaných dokumentov	1 066
Počet elektronických žiadostí a informácií poskytnutých mailom	692
Počet poskytnutých archívnych rešerší (výpisov z databázy)	264
Počet balíkov naskenovaných dokumentov zaslaných prostredníctvom služby „úschovňa“	242

### **b) Sprístupňovanie knižničných dokumentov**

Práce na úlohe zahŕňajú tieto činnosti:

- poskytovanie knižničných a informačných služieb interným a externým používateľom,
- zabezpečenie výpožičnej činnosti kníh a periodík – absenčných výpožičiek zamestnancom PÚ SR a prezenčných výpožičiek externým čitateľom v systéme DaWinci,
- vedenie evidencie výpožičiek podľa mena čitateľa a podľa signatúry,
- vybavovanie písomných, mailových a telefonických žiadostí,
- vyhotovovanie bibliografických rešerší z interných a externých zdrojov,
- príprava knižničných dokumentov na výpožičku, uloženie do depotu,
- vyhotovovanie xeroxových a digitálnych kópií z knižničných dokumentov,
- spracovávanie prehľadov a štatistických výkazov o činnosti knižnice, o poskytovaní služieb a sprístupňovaní knižničných dokumentov,
- vyplnenie ročného výkazu KULT 10-01 o knižnici za rok 2019 pre MK SR do Slovenskej národnej knižnice v Martine,
- zaslanie údajov za rok 2019 pre celoštátny Súborný katalóg periodík (SKP) a Adresár knižníc SR do Univerzitnej knižnice v Bratislave.

**Tabuľka 2 Štatistika návštevnosti knižnice a poskytovaných služieb**

Počet čitateľov	83
Počet absenčných výpožičiek	1451
Počet prezenčných výpožičiek	568
Počet výpožičiek spolu	2019
Počet informácií poskytnutých elektronickou poštou	602
Počet knižničných jednotiek zaevidovaných v prírastkovom zozname	239
Počet knižničných jednotiek skatalogizovaných v databáze	239
Počet bibliografických rešerší / vyhládaných záznamov	7/338

#### 4) Odborné knižničné činnosti

##### a) *Katalogizácia knižničných jednotiek a tvorba knižničnej databázy*

- katalogizácia knižničných jednotiek v prírastkovom zozname,
- katalogizácia knižničných jednotiek v knižnično-informačnom systéme DAWINCI,
- priebežná oprava a aktualizácia údajov v knižničnej databáze.

V prírastkovom zozname a knižnično-informačnom systéme DAWINCI bolo za rok 2020 zaevidovaných 239 knižničných jednotiek (signatúry 34140 – 34378).

##### b) *Bibliografická a rešeršná činnosť*

- Vyhľadávanie bibliografických záznamov z primárnych prameňov – štúdium a výber článkov z odborných časopisov, vedeckých a konferenčných zborníkov, monografií a iných publikácií dostupných v knižnici PÚ SR.
- Vyhľadávanie bibliografických záznamov zo sekundárnych prameňov – elektronického katalógu SNK v Martine (retrospektívnej a súbežnej bibliografie z databáz – knihy a články z periodík), elektronického katalógu Národnej knihovny v Prahe, súpisu evidovanej publikačnej činnosti pracovníkov PÚ SR, prírastkov knižničných jednotiek z elektronickej databázy DAWINCI PÚ SR. Získané bibliografické záznamy sa spracovávajú v elektronickej forme.
- Na podnet zamestnancov úradu boli vypracované rešerše na témy:
  - SKD UNESCO 1. 10. 2018 – 31. 12. 2019 – 34 bibliografických záznamov
  - Kostoly na Gemer – 8 bibliografických záznamov
  - Mlyny – 36 bibliografických záznamov
  - František Kutlík – 163 bibliografických záznamov
  - Hnutelné pamiatky – 3 bibliografické záznamy
  - Gbeľany a Liptovský Ján – 4 bibliografické záznamySpolu 248 bibliografických záznamov.
- Príprava Výberovej bibliografie k ochrane pamiatkového fondu na Slovensku za roky 2016 – 2020: 301 bibliografických záznamov.
- Priebežné sledovanie publikačnej činnosti a ohlasov zamestnancov úradu za roky 2016 – 2020: 495 bibliografických záznamov (296 publikačnej a 197 citácií – ohlasov).
- Spracovanie zoznamu publikačnej činnosti zamestnancov úradu za rok 2019 podľa Vyhlášky o centrálnom registri evidencie publikačnej a umeleckej činnosti č. 456/2012 Z. z.: publikačná činnosť 47 bibliografických záznamov, ohlasy - citácie 125 bibliografických záznamov.
- Zaslание publikačnej činnosti a citácií za rok 2019 A. Tuhárskej podľa Vyhlášky o centrálnom registri evidencie publikačnej a umeleckej činnosti č. 456/2012 Z. z.
- Svetové kultúrne dedičstvo – UNESCO 2019 – 2020 Stručná výberová bibliografia kľúčových publikácií o lokalitách svetového kultúrneho dedičstva 1. 10. 2019 - 1. 10. 2020 pre Mgr. A. Tuhársku (90 záznamov).

##### c) *Kontrolná a metodická činnosť*

Metodické usmerňovanie činnosti knižníc na krajských pamiatkových úradoch a pracoviskách - v predmetnom období boli trikrát distribuované metodické materiály a duplikáty publikácií. Realizovali sa aj metodické usmernenia formou aj telefonickej a e- mailovej komunikácie. Osobné kontroly sa v dôsledku pandémie v roku neuskutočnili.



**d) Aktualizácia údajov o knižnici a knižničnom fonde na internetovej stránke [www.pamiatky.sk](http://www.pamiatky.sk)**

- Zavedenie online vyhľadávania pre interných a pre externých čitateľov:
- Na webovej stránke PÚ SR knižnica sprístupnila interným čitateľom, ako aj širokej verejnosti, online vyhľadávací katalóg Dawinci umožňujúci vyhľadávanie publikácií z knižničného fondu PÚ SR. Pracovníci PÚ SR, KPÚ a pracovníci môžu po zaregistrovaní do systému pracovníčkou knižnice priamo pri vyhľadávaní online zadávať svoje požiadavky na výpožičky. Následne sú kontaktovaní e-mailom, aby si prišli do knižnice vypožičkať monografie a zviazané periodiká.
- Doplňenie odkazov na elektronické zdroje – inovácia záložky Knižnica na [www.pamiatky.sk](http://www.pamiatky.sk) a jej rozšírenie o voľne dostupné databázy a elektronické zdroje (slovenské aj zahraničné) týkajúce sa odbornej problematiky ochrany pamiatok a webstránok príbuzného zamerania, ako aj vyhľadávacích online knižničných katalógov.
- Priebežná aktualizácia obsahu knižnice a online knižnice.

**5) Digitalizácia archívnych dokumentov a tvorba digitálneho pamiatkového archívu na stránke [www.pamiatky.sk](http://www.pamiatky.sk).**

Digitalizácia archívnych dokumentov sa realizuje na dvoch skeneroch EPSON formát A3, dvoch skeneroch EPSON formát A4 s príslušenstvom na digitalizáciu celuloidových a sklenených negatívov a diapozitívov, a na jednom veľkoformátovom skeneri Wide TEK 36C. (Višváderová, Chřvala, Gahér, Šipöcz).

Odbor informačných systémov vyhotovil pre potreby archívu cloudové úložisko, ktoré je pre zamestnancov archívu prístupné aj z externého prostredia a umožňuje im vykonávať prácu z domu:

- Synology Archiv-Kurt – zdieľaný priestor pre operatívne účely,
- Synology Archiv-Transfer – na toto úložisko bol nahratý obsah 11 externých diskov s naskenovanými dokumentmi v celkovom objeme takmer 5 TB,
- Synology Archiv-Data – trvalé úložisko pre digitálne objekty, ktoré je možné využiť aj pre projekt PAMIS – spojenie s archívnu databázou, internetovou stránkou a službami bádateľne (zasielanie digitálnych dát prostredníctvom odkazu).

Realizovala sa digitalizácia podľa požiadaviek bádateľov, vrátane požiadaviek zaslaných počas pandémie koronavírusu. Systematicky sa digitalizovali spisy z fondu Pamiatkové orgány na Slovensku 1919 – 1951, zároveň sa kontrolovali a premenovávali súbory vyhotovené v predchádzajúcom období, doskenovali sa chýbajúce časti zdigitalizovaných inventárnych jednotiek zo Zbierky projektov a plánov, začala sa digitalizácia kariet lokality Banská Bystrica z Katalógu fotografií.

Realizovala sa digitalizácia sklenených negatívov veľkých formátov 18 x 24 cm zo Zbierky negatívov a retušovanie digitálnych objektov.

Počas pandémie koronavírusu vykonávali zamestnanci archívu prácu z domu s využitím cloudového úložiska – kontrolovali a premenovávali už naskenované digitálne objekty podľa najnovších štandardov. Zároveň pripravovali digitálne objekty na vloženie do archívneho informačného systému a ich publikovanie na internete (kontrola súborov a ich premenovanie podľa novej metodiky, zmeňšovanie na náhľadovú veľkosť, konverzia do formátu PDF), ako aj na uloženie do trvalého úložiska.

Takto boli skontrolované a upravené digitálne objekty vo fonde Pamiatkové orgány na Slovensku 1919 – 1951, jednotlivé spisy boli pomenované podľa inventárneho čísla a príslušnej geografickej autority, zároveň sa kontrolovali zápisi v inventári, chýbajúce zápisi sa doplnili a chýbajúce digitálne objekty sa doskenovali (Tabuľka 3, Višváderová).

Ďalej sa kontrolovali a premenovávali digitálne objekty z archívnych zbierok naskenované v rokoch 2015 – 2020, zároveň boli opravené údaje v archívnej pomôcke k Zbierke archívnych dokumentov (zbierka skenov zdigitalizovaných dokumentov – opravených 2550 inventárnych jednotiek, Tomovičová), k chýbajúcim inventárnym jednotkám zmiešaného charakteru (texty + fotografie, resp. grafické záznamy) boli vytvorené súbory vo formáte PDF v celkovom objeme 51,4 GB (Tabuľka 4, Chrvala, Tomovičová, Danišová, Višváderová).

V rámci práce z domu sa realizovala revízia naskenovaných blokových výskumov Bratislava-Staré mesto – 20 blokov zo Zbierky výskumných správ a Zbierky projektov a plánov - celkový počet 342 priečinkov a 9 191 súborov = 55,4 GB. Práce zahŕňali tieto činnosti: kontrola naskenovaných inventárnych jednotiek podľa inventára a úprava do správnej pozície, preformátovanie JPG súborov do PDF súborov, ich pomenovanie, zmenšovanie a kompresia (Tabuľka 5, Gahér).

Do digitálneho pamiatkového archívu prístupného na stránke [www.pamiatky.sk](http://www.pamiatky.sk) – online bádanie bolo vložených 2 925 skenov negatívov zo 465 lokalít do Zbierky negatívov a 630 ks skenov zo Zbierky projektov a plánov z 50 lokalít.

**Tabuľka 3 Revízia digitálnych objektov fondu Pamiatkové orgány na Slovensku 1919 – 1951 (Višváderová)**

Počet inventárnych jednotiek	Počet súborov	Počet priečinkov	Počet vytvorených PDF
118	11 878	683	683

**Tabuľka 4 Revízia digitálnych objektov v archívnych zbierkach (Chrvala, Gahér, Danišová, Tomovičová, Višváderová)**

	Počet inventárnych jednotiek	Počet súborov	Počet vytvorených PDF
A - Zbierka projektov a plánov	155	1 354	23
T - Zbierka výskumných správ	135	6 836	183
Z - Zbierka základných výskumov	229	2 516	164
R - Zbierka reštaurátorských dokumentácií	25	631	13
PL - Zbierka plagátov	209	209	
P – Zbierka pohľadníc	1 825	2 025	
N – Zbierka negatívov	2 583	2 583	
<b>SPOLU</b>	<b>5 161</b>	<b>16 154</b>	<b>383</b>

**Tabuľka 5 Revízia digitálnych objektov blokových výskumov Bratislava-Staré Mesto (Gahér)**

Celkový počet blokov	20	Počet spracovaných blokov	20
Celkový počet priechinkov	342	Počet spracovaných priechinkov	342
Celkový počet súborov	9 191	Počet spracovaných súborov	9 191

**Tabuľka 6 Výsledky digitalizácie archívnych zbierok v roku 2020**

Názov archívnej zbierky	Zdigitalizované inventárne jednotky	Digitálne objekty	Veľkosť GB
Zbierka negatívov	738	864	7,34
Zbierka malých diapozitívov	44	44	0,483
Zbierka plánov a projektov	16	278	2,054
Katalóg fotografií	3 591	7 083	7,934
Zbierka výskumných správ	45	5 794	17,271
Zbierka reštaurátorských dokumentácií	44	834	3,328
Zbierka základných výskumov	17	281	2,711
Zbierka pohľadníc	272	540	2,391
<b>Spolu</b>	<b>4 767</b>	<b>15 718</b>	<b>43,5</b>

**Tabuľka 7 Výsledky digitalizácie archívnych fondov v roku 2020**

Názov archívneho fondu	Počet inventárnych jednotiek	Počet digitálnych objektov	Veľkosť GB
Pamiatkové orgány na Slovensku 1919 - 1951	34	4 025	2,26
Slovenský pamiatkový ústav 1951 - 1958	11	316	1,695
SÚPSOP 1958 - 1981	3	3	0,0232
Fondy regionálnych stredísk a pracovísk 1962 - 2002	26	404	1,15
<b>Spolu</b>	<b>74</b>	<b>4 748</b>	<b>5,12</b>

## 6) Fotografická dokumentácia a tvorba zbierky digitálnych fotografií

Digitálna fotodokumentácia sa vyhotovovala na základe objednávok pracovníkov PÚ SR a KPÚ v rámci revízie a aktualizácie ÚZPF, tvorby aktualizáčnych listov, návrhov na vyhlásenie veci za kultúrne pamiatky, ako aj na základe objednávok Oblastného reštaurátorského ateliéru Bratislava a Chemicko-technologického oddelenia.

Počas 19 dní pracovných ciest bolo vyhotovených 2 593 záberov. Pre ORA Bratislava bolo vyhotovených 1 133 digitálnych fotografií, 219 priečinkov. Pre odbor archeológie bolo vyhotovených 45 digitálnych fotografií, 3 priečinky.

Digitálne fotografie sa spracovávajú v Zbierke digitálnych fotografií a tematicky ukladajú na CD/DVD.

V roku 2020 spracoval fotograf PÚ SR Ján Šipöcz 3 420 digitálnych fotografií na 20 CD/DVD: Bratislava- Staré mesto (7 obr.); Kežmarok (12 obr.); Kremnica (14 obr.); Muránska Dlhá Lúka (38 obr.); Otročok (14 obr.); Prešov (13 obr.); Ratkovské Bystré (48 obr.); Revúca (115 obr.); Spišská Sobota (28 obr.); Ardovo (60 obr.); Brdárka (154 obr.); Držkovce (57 obr.); Frička (83 obr.); Gočovo (72 obr.); Henckovce (13 obr.); Horná Ždaňa (101 obr.); Jelšava (118 obr.); Kamenné Kosihy (149 obr.); Kocel'ovce (107 obr.); Markuška (72 obr.); Bratislava (28 obr.); okres Prievidza (155 obr.); Rejdová (61 obr.); Rochovce (75 obr.); Roštár (104 obr.); Rožňavské Bystré (22 obr.); Slavošovce (104 obr.); okres Bán. Nad Bebravou (76 obr.); Veľké Teriakovce (92 obr.); Zboj (61 obr.).

Okrem toho zdokumentoval televízny prenos zo slávnostného odovzdávania Cien časopisu Pamiatky a múzeá za rok 2019 (270 obr.).

Do Zbierky digitálnych fotografií bolo zaevidovaných ďalších 3 280 súborov na 9 CD/DVD dodaných z jednotlivých oddelení PÚ SR a krajských pamiatkových úradov.

Bola zakúpená špeciálna UV lampa Fabrizio pre účely dokumentovania postupov a techník reštaurovaných diel.

### Tabuľka 8 Prehľad tvorby Zbierky digitálnych fotografií v roku 2020

	Počet DVD spolu	Fotograf J. Šipöcz	PÚ SR	KPÚ
Počet DVD = inventárnych jednotiek DF	24	20	0	0
Počet priečinkov	78	78		
Počet súborov	3 420	3 420		
Veľkosť v GB	52,78	52,78		

## 7) Akvizičná činnosť

### a) Akvizičná činnosť knižnice

Práce na úlohe zahŕňajú činnosti týkajúce akvizícií archívu a akvizícií knižnice:

- nákup monografií, zborníkov a časopisov
- objednávky odborných časopisov, zbierky zákonov a dennej tlače (likvidácia faktúr)
- realizácia prác spojených s výmenou publikácií s domácimi a zahraničnými inštitúciami (komunikácia, distribúcia)
- dopĺňanie knižničného fondu publikáciami získanými darom.
- akvizície archívnych dokumentov – dopĺňanie archívneho kultúrneho dedičstva dokumentmi mimo vyradovacieho konania od fyzických a právnických osôb

V rámci akvizičnej činnosti sa knižnica sústredila na získavanie nových monografií, zborníkov a iných publikácií, ako aj aktuálnych časopisov z oblasti ochrany pamiatok, histórie, archeológie, reštaurovania a pod. Za rok 2020 získala knižnica PÚ SR 239 knižničných jednotiek (185 monografií a zborníkov, 54 zviazaných periodík), z toho bolo 16 ks nadobudnutých kúpou v sume 1748,88 €, 81 ks bolo získaných darom a 142 ks výmenou (z toho 96 slovenských, 30 českých, 16 zahraničných).

Knižnica zabezpečuje objednávku, reklamácie, likvidáciu faktúr a evidenciu odborných časopisov, zbierky zákonov, ktoré sú prezenčne prístupné v bádateľni.

Knižnica vedie skladovú evidenciu publikácií a periodík vydávaných Pamiatkovým úradom SR, zabezpečuje zasielanie povinných a autorských výtlačkov. V roku 2020 zabezpečila zaslanie povinných výtlačkov podľa zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel 9 inštitúciám v SR po 12 ks z týchto titulov:

- Monumentorum tutela : Ochrana pamiatok 30.
- Monument revue 2/2019
- Monument revue 1/2020

Knižnica zároveň realizuje práce spojené s výmenou publikácií, komunikuje s domácimi a zahraničnými partnerskými inštitúciami (163 slovenských, 24 českých, 18 zahraničných inštitúcií).

V roku 2020 zabezpečila distribúciu publikácií a periodík vydávaných PÚ SR 143 inštitúciám v rámci Slovenska (364 ks), 24 inštitúciám v ČR (140 kusov) a 18 zahraničným inštitúciám (102 kusov):

- Monumentorum tutela : Ochrana pamiatok 30.
- Monument revue 2/2019
- Monument revue 1/2020
- Pamiatky a múzeá 1-3/2020

KPÚ a pracoviskám bolo distribuovaných 289 kusov publikácií a periodík:

- Monumentorum tutela : Ochrana pamiatok 30.
- Monument revue 2/2019
- Monument revue 1/2020
- Pamiatky a múzeá 1-3/2020
- MENCL, V. Dějiny evropské architektury I.
- ŠEDIVÝ, J. Historické nápisy a ich nosiče
- Čriepky: zborník Martine Kušnírovej in memoriam
- Archeologia historica 44/2019/1
- Archeologia historica 44/2019/2
- Výsledky nových archeologických výskumov na strednom Slovensku II a III

Okrem toho knižnica distribuovala podľa požiadaviek KPÚ a pracovísk 71 ks duplikátov.

Súčasne zo staršej produkcie publikácií vydaných PÚ SR knižnica distribuovala 32 kusov českým inštitúciám a zahraničným inštitúciám 15 kusov.

Knižnica PÚ SR odoberá 65 titulov periodík, z toho 14 ks formou predplatného v sume 2 437,39 € (10 slovenských v sume 965, 68 € a 4 zahraničné v sume 1471,71€) a 51 ks výmenou (32 slovenských a 19 zahraničných).

**Tabuľka 9 Výsledok akvizičnej činnosti knižnice:**

Celkový počet nových knižničných jednotiek za rok 2020	239
Knižničné jednotky získané kúpou / v hodnote	16 / 1748,88 €
Knižničné jednotky získané darom	81
Knižničné jednotky získané výmenou s partnerskými inštitúciami / slovenské / české / iné	142 96 / 30 / 16

**Tabuľka 10 Stav prezenčne prístupných periodík v knižnici PÚ SR:**

Celkový počet odoberaných periodík	65
Periodiká odoberané formou predplatného spolu	14
Slovenské periodiká odoberané formou predplatného	10
Zahraničné periodiká odoberané formou predplatného	4
Periodiká odoberané formou výmeny spolu	51
Slovenské periodiká odoberané formou výmeny	32
Zahraničné periodiká odoberané formou výmeny	19

**b) Akvizičná činnosť archívu**

- Prevzatie registratúry KPÚ Banská Bystrica 2002 – 2008 (129 škatúl)
- Zbierka dokumentov akad. sochára Ladislava Ľudovíta Polláka – darované Balneologickým múzeom Piešťany.
- Prevzatie registratúry PhDr. Kataríny Kosovej.

## E/Kontrakt : **Reštaurovanie**

- 1) *Reštaurovanie národných kultúrnych pamiatok.*
- 2) *Reštaurovanie zbierkových predmetov.*
- 3) *Realizácia reštaurátorských návrhov.*
- 4) *Spracovanie reštaurátorskej dokumentácie.*
- 5) *„Barokové oltáre a kazateľnice z oblasti Gemera“ - medziodborový výskum a digitalizácia drevenej sakrálnej mikroarchitektúry 18. a začiatku 19. storočia.*

### **Oblasťný reštaurátorský ateliér v Bratislave:**

Na základe právneho auditu a podľa Usmernenia ministerky kultúry č. MK-3134/2019-110/6743 zo dňa 13.5.2019 reštaurátorský tím ORA Bratislava mohol ďalej pokračovať v realizácii reštaurátorských prác výlučne podľa už uzavretých zmlúv o reštaurovaní s investormi, ktorých vznik bol datovaný pred 11.2.2019. V platnosti zostalo 14 zmlúv s investormi, v realizácii ktorých v rôznych štádiách rozpracovanej výroby reštaurátorský tím ORA Bratislava v roku 2020 pracoval. V decembri 2020 od zmluvy o realizácii reštaurátorských prác po I. etape, kedy bol realizovaný Návrh na reštaurovanie hlavného oltára RKC v Kláštore pod Znievom, investor odstúpil. V platnosti teda pre nasledujúce obdobie zostalo 13 zmlúv.

Harmonogram prác pre rok 2020 bol poznačený opatreniami na zabránenie šírenia Covid 19. Práce bolo nutné preorganizovať v tom zmysle, že jednotliví reštaurátori pracovali na dielach vo vlastných ateliéroch, avšak len na súčastiach, ktoré bolo možné premiestniť, teda nebolo možné realizovať plánované reštaurátorské zásahy na veľkých oltárnych archách.

V prvej polovici roka 2020 boli naplánované i inštalácie ukončených projektov z roku 2019 – Frička, Zboj, Turie, avšak z dôvodu rešpektovania opatrení Krízového štábu PÚ SR v rámci obmedzení Covid 19, sa služobné cesty za týmto účelom realizovali až v druhom polroku 2020. Boli teda realizované inštalácie reštaurovaného hlavného oltára sv. Michala archanjela RKC v Turií, ikonostas, prestol a historický mobiliár GKC sv. Michala archanjela vo Fričke, ako i súbor ikon zo staršieho ranobarokového ikonostasu z Pravoslávneho chrámu Zostúpenia sv. Ducha v Zboji.

Zreštaurované sochy sv. Petra a Pavla z RKC Senohrad budú inštalované v roku 2021 z toho dôvodu, že investor až do decembra 2020 plnil splátkový kalendár.

Celkový príjem z reštaurátorských prác v roku 2020 predstavoval čiastku 120 136,-€.

### **1) *Reštaurovanie národných kultúrnych pamiatok.***

#### **Banská Belá – reliéfny oltár Smrť sv. Jána Nepomuckého z kaplnky sv. Jána Nepomuckého – ÚZPF 3328/1 – III. etapa**

- Petrifikovanie drevenej hmoty, stolárske a rezbárske práce – rozobratie konštrukčného systému
- Práce ďalej nepokračovali, nakoľko projekt nebol podporený grantom MK SR a investor nenašiel dostatok vlastných peňažných zdrojov

#### **Háj- Rímskokatolícky kostol – kazateľnica s ozvučnicou – ÚZPF 2222/1-3 a krstiteľnica ÚZPF 2223/1 – III. etapa**

- Rezbárske a stolárske práce a rekonštrukcie

**Henckovce – Oltár a voľný reliéf z Evanjelického kostola a. v., ÚZPF 3517/1 a ÚZPF 3515/1-7 – III. etapa**

- Upevňovanie uvoľnenej polychromie, odstraňovanie depozitov a sekundárnych premaliieb-II. časť

**Kláštor pod Znievom – hlavný oltár Rímskokatolíckeho kostola ÚZPF 4724/1-5 – II. etapa**

- Reštaurátorské práce boli pozastavené, nakoľko projekt nebol podporený grantom z MK SR a na žiadosť investora sa o grant MK SR už nebude uchádzať.

**Jarabina – ikonostas z gréckokatolíckeho chrámu Narodenia Presvätej Bohorodičky - VII. etapa reštaurátorských prác**

- Rezbárske a rekonštrukčné práce na vrcholovom štíte (Kalvária) ikonostasu, tmelenie, kriedovanie-časť.

**Staškovce /Vladiča –Driečna/ - ikonostas a prestol z Gréckokatolíckeho chrámu Bazila Veľkého – VI. etapa**

- Tmelenie a kriedovanie - časť

**Svidník – ikonostas a prestol z Gréckokatolíckeho chrámu sv. Paraskievy –VI.etapa**

- Stolárske a rezbárske práce a rekonštrukcie
- Tmelenie a kriedovanie-časť

**Buková Hôrka – Ikonostas a prestol z Gréckokatolíckeho chrámu Povýšenia sv. kríža – V. etapa**

- Čistenie a odstraňovanie sekundárnych vrstiev – dokončovanie
- Petrifikácia drevnej hmoty

**Sološnica – Hlavný oltár z Rímskokatolíckeho kostola Všetkých svätých- V. etapa**

- tmelenie, kriedovanie – časť 21.decembra 2020 boli po reštaurovaní umiestnené v RKC niektoré diela na žiadosť investora:
- svätostánok so sochárskou výzdobou - socha sv. Mikuláša, socha sv. Augustína, socha sv. Ján Nepomucký

**Rožňavské Bystré – Hlavný oltár Evanjelického kostola a.v. – IV. etapa**

- stolárske a rezbárske práce a rekonštrukcie
- tmelenie a kriedovanie – I. časť

**Brhlovce – Hlavný oltár z Rímskokatolíckeho kostola Panny Márie Sedembolestnej a súbor závesných obrazov – V.etapa**

- Tmelenie a kriedovanie – dokončovanie
- Retuš,zlátenie, striebrenie - časť

**Horná Mičiná – Hlavný oltár Rímskokatolíckeho kostola sv.Michala archanjela – V. etapa**

- rezbárske a stolárske práce - II. časť

**Stakčín– ikonostas a prestol z pravoslávneho Chrámu Narodenia Presvätej Bohorodičky, ÚZPF 609/1-6 – III.etapa**

- čistenie a odstraňovanie sekundárnych vrstiev-dokončovanie
- petrifikácia drevnej hmoty

**Čičmany – Rímskokatolícky kostol Nájdenia sv. kríža – oltárny celok, krstiteľnica, ÚZPF 65/1, 66/1 – III. etapa**

- Čistenie, odstraňovanie sekundárnych zásahov – dokončovanie
- Petrifikácia drevnej hmoty
- Stolárske a rezbárske práce – časť 29.9.2020 bola po celkovom zreštaurovaní reinstalovaná krstiteľnica na žiadosť investora.

2) *reštaurovanie zbierkových predmetov - nerealizovalo sa*

3) *Realizácia reštaurátorských návrhov*



- V roku 2020 sa nevypracovali žiadne nové návrhy na reštaurovanie z dôvodu rešpektovania nálezů Ústavného súdu, nakoľko by predpokladali založenie nových zmluvných vzťahov

#### 4) *Spracovanie reštaurátorskej dokumentácie*

V súčasnej dobe sa finalizuje spracovávanie záverečnej reštaurátorskej dokumentácie k ukončeným reštaurátorským realizáciám na projektoch:

- Turie – 20178/014/B
- Zboj – 20183/015/AB
- Frička – 20167/013/B
- Senohrad – 20193/017/AB

#### 5) *Barokové oltáre a kazateľnice z oblasti Gemera – medziodborový výskum a digitalizácia drevenej sakrálnej mikroarchitektúry 18. a začiatku 19. storočia*

- Zamestnanci ORA Bratislava realizovali heuristický výskum v archívnych fondoch a zhromaždili relevantné textové a obrazové pramene k skúmanej problematike. Časť vizitácií gemerských evanjelických kostolov z fondu Evangélikus Országos Levéltár v Budapešti bola prepísaná a preložená.
- Ťažiskom reštaurátorského, umeleckohistorického a chemicko-technologického výskumu bol v prvom polroku mobiliár z obcí Ardovo a Henckovce. Na základe archíválií bola v prípade Ardova zistená dátacia vzniku kazateľnicového oltára na rok 1802. U henckovského oltára bolo potvrdené datovanie na rok 1805. U tejto pamiatky bola vďaka vizitácii zistená aplikácia modrej farebnosti a raritného žltého pigmentu s triviálnym názvom auripigment, resp. oripigment.
- V spolupráci ORA a CHTO bola porovnávaná stratigrafia farebného súvrstvia oboch menovaných pamiatok. Prítomnosť arzenu nebola v odobratých vzorkách indikovaná, preto nemožno potvrdiť prítomnosť orpimentu v aktuálnom stave. K neskoršiemu nahradeniu farebného riešenia mohlo dôjsť z dôvodu oxidácie alebo zdravotného rizika.
- Dňom 6. 5. 2020 nadobudla platnosť zmluva o spolupráci medzi PÚ SR a Univerzitou Palackého v Olomouci, ktorú iniciovali a pripravili ORA Bratislava a CHTO. Vďaka tejto novej kooperácii bolo možné pokračovať v chemickom a fyzikálnom výskume relevantného súboru diel za použitia technológií, ktorými aktuálne PÚ SR nedisponuje (FTIR, RTG difrakcia, laserová ablácia a i.).
- Od 13. do 16. 7. 2020 bola realizovaná v spolupráci s CHTO, ODGD a Archívom PÚ SR služobná cesta do obcí Ardovo, Brdárka, Gočovo, Henckovce, Kocel'ovce, Markuška, Rejdová, Rochovce, Roštár, Rožňavské Bystré a Slavošovce za účelom medziodborového výskumu a digitalizácie drevenej sakrálnej mikroarchitektúry 18. a začiatku 19. storočia

V prvej fáze projektu boli v roku 2020 dokumentované a analyzované evanjelické národné kultúrne pamiatky barokovej drevenej mikroarchitektúry z celkom jedenástich obcí gemerského regiónu (okres Rožňava). Tieto lokality, prepojené tým, že v minulosti boli ich pamiatky reštaurované v Oblastnom reštaurátorskom ateliéri v Bratislave. Vďaka spolupráci s ODGD mohli byť tieto pamiatky digitalizované pokročilou technológiou, pričom výsledné snímky sú fotogrametrické. Reštaurátor na služobnej ceste zistil prítomnosť aktívnych plesní na stenách interiérov kostolov (Ardovo, Rožňavské Bystré), ale aj na už zreštaurovaných pamiatkach (Rejdová). Výskyt plesní, rovnako ako rias (najvýraznejšie v obci Kocel'ovce), bol zapríčinený vysokou vlhkosťou vzduchu, zaznamenanou pracovníčkou CHTO. Počas roku

2020 bol vykonaný extenzívny archívny a umeleckohistorický výskum k predmetným dielam v obciach Ardovo a Henckovce, a tiež chemicko-technologický prieskum. Na základe vizitačných archíválií (Evanjelický archív, Budapešť) boli oltáre datované do neskoršieho času, než pôvodne predpokladali staršie výskumy KPÚ. Ardovský oltár vznikol roku 1802 a henckovský o tri roky neskôr. Podľa vizitácie z roku 1875 boli pamiatky dané do kontextu jelšavskej dielne Jána Reisigera. Cenným zistením bol dobový opis oltára z Henckoviec, kde bolo pojednávané o pôvodnej modrej a žltej farebnosti, korešpondujúcej so zisteniami reštaurátorov. Auripigment, spomínaný vo vizitačnej listine, však nebol preukázaný chemickou neinvazívnou metódou XRF, ani odobratými vzorkami a ich výskumom elektrónovou mikroskopiou s EDS. Uvedený pigment bol drahý a náročný na spracovanie, preto ho dielňa uviedla pravdepodobne s cieľom predrazenia objednávky. V spolupráci s CHTO a vďaka externej spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci, ktorá financovala ďalšie výskumy (SAV, Bratislava a NTM, Praha), bola realizovaná aj analýza podkladov a farebných spojív. Obe pamiatky majú hneď viacero spoločných znakov v rámci prevedenej maliarskej techniky. Modrým pigmentom bola v oboch prípadoch pruská modrá a spoločné znaky nachádzame aj v aplikácii spojív.

**1) Účasť odborných zamestnancov na odborných konferenciách, seminároch a metodických dňoch v zahraničí.**

**Monumento Salzburg 2020:**

V dňoch 5. - 7. marca 2020 sa Pamiatkový úrad Slovenskej republiky po štvrtýkrát zúčastnil medzinárodného odborného veľtrhu kultúrneho dedičstva a ochrany pamiatok Monumento Salzburg.

Výstavná expozícia v Hale 10 salzburského Výstaviska sa zamerala na prezentáciu mestských pamiatkových rezervácií na Slovensku, ktorých ochrana v roku 2020 slávila 70. výročie. Vlastné výstavné prostriedky utvorili veľkoplošné snímky historických miest – pamiatkových rezervácií Bratislava, Trenčín, Kremnica, Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Spišská Kapitula (so Spišským Podhradím a Spišským hradom), Spišská Sobota, Kežmarok, Levoča, Bardejov, Košice a Prešov, video-prezentácia (snímky vyhotovil najmä Ing. Peter Brunčák/OGD) a ukážka kompletnej dokumentácie zásad ochrany, obnovy a prezentácie (PR Levoča). Súčasť a „ponuku“ expozície tvoril taktiež výber z odborných publikácií, ktoré vydal Pamiatkový úrad SR. Doplnili ich propagačné materiály s dôrazom na kultúrne dedičstvo, vyžiadané od viacerých poskytovateľov (najmä Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Prešovský samosprávny kraj, Košický samosprávny kraj, vybrané regióny a mestá).

Účasť na podujatí sa popri odborno-prezentačnej úlohe využila na otváranie nových kontaktov s pracovníkmi pôsobiacimi v ochrane pamiatok a v ďalších úzko súvisiacich profesiách, ktorí pochádzali zo širšieho stredo európskeho regiónu, najmä však z Rakúska, Švajčiarska a Nemecka.

**PÚ SR - OAG:**

- účasť na 21. sympóziu Európskej archeologickej rady (EAC) v Prahe 5.-6.3.2020 (P. Bisták, P. Kmeťová)
- účasť na workshope pracovnej skupiny EAC pre digitálne archívy 4.3.2020, prednáška Digitálna archivácia v archeológii na Slovensku (P. Bisták)

**KPÚ Prešov:**

- Lublin (PL) – konferencia „Pogranicza: miasto, wieś, religijność. Aspekty porównawcze.“, 5. 3. 2020 - Červený Kláštor v Lechnici a poľské prostredie, Mgr. M. Tatarka

**2) Medzinárodná spolupráca medzi Národným pamiatkovým ústavom /ČR/ a Pamiatkovým úradom SR. Metodický deň PÚ SR a NPÚ v Ostrave.**

- PÚ SR a KPÚ Košice (Mgr. Martin Pristáš), KPÚ Prešov - príprava 52. medzinárodnej konferencie stredoveku Archaeologia Historica 2020, v spolupráci s FF UKF Nitra a NPÚ. Pre COVID 19 konferencia presunutá na rok 2021.
- Metodický deň PÚ SR a NPÚ v Ostrave.  
Téma "Konverze pamiatkových objektů, areálů a krajiny". Plánovaný termín 07. - 09. 10. 2020 na Dole Michal a v sídle NPÚ ÚOP Ostrava. Pre COVID 19 podujatie presunuté na rok 2021.
- Václav Mencl „Dejiny európskej architektúry“, II. diel . V roku 2020 bola realizovaná príprava publikácie rukopisu a jeho vydanie tlačou: Václav Mencl: Dejiny európskej architektúry II. zväzok – Antika grécka a rímska. Vydanie prvé, Praha 2020, s. 494. ISBN: 978-80-88339-08-3 /II. Na realizácii diela sa podieľal odborne aj finančne PÚ

SR, v spolupráci s NPÚ - Územným odborným pracoviskom Národného pamiatkového ústavu pre Stredné Čechy . V decembri bolo 300 ks publikácií doručených do PÚ SR priamo z tlačiarne.

## G/ Kontrakt: **Digitalizácia pamiatkového fondu.**

Digitalizácia pamiatkového fondu SR v roku 2020 v Pamiatkovom úrade SR pokračovala podľa merateľných ukazovateľov, ktoré boli nastavené v projekte Digitálny pamiatkový fond aj na obdobie udržateľnosti: udržané jedno špecializované pracovisko, 6 udržaných pracovných miest, 100 zdigitalizovaných pamiatkových objektov ročne.

Techniky projektu ostali nezmenené: digitálne fotografie, gigapixelové fotografie, elevačné fotografie, panorámy, terestrické laserové skenovanie, optické skenovanie, digitálna fotogrametria, priestorová polárna metóda a GNSS. Každý pamiatkový objekt je digitalizovaný minimálne dvoma digitalizačnými technikami. Výstupné digitálne objekty v období udržateľnosti sú: digitálna fotodokumentácia, mračná bodov, 3D modely, videá, 2D merateľná dokumentácia a technické správy.

V roku 2020 bol proces terénnych digitalizačných prác ovplyvnený pandemickou situáciou s ochorením COVID-19. Rozsah a výber objektov z indikatívneho zoznamu pamiatkových objektov na digitalizáciu sme prispôbovali podľa aktuálnych možností.

K 31. 12. 2020 sme zdigitalizovali 104 pamiatkových objektov (tab. č. 1). Do Centrálného dátového archívu sme vložili 110 SIP-balíkov, z toho 104 úspešne a do Centrálnej aplikačnej infraštruktúry a registratúry sme vložili 117 pamiatkových objektov.

5. 4. 2020 bola odovzdaná plánovaná 4. následná monitorovacia správa (NMS) projektu Digitálny pamiatkový fond cez ITMS portál a elektronickou poštou. Podľa dohody s MKSR bola z dôvodu pandémie fyzická forma NMS odoslaná cez podateľňu PUSR dňa 13.5.2020.

Spolupráca v rámci PÚ SR: s odborom NKP a PU - priestorová identifikácia NKP - vytváranie a vkladanie situačných pôdorysov do systému PAMIS. S odborom archeológie - prezentácia 3D modelov z LIDAR dát na Sketchfab stránke PÚ SR. Spolupráca s ORA Bratislava, CHTO, OOA, OPÚP na projekte Digitalizácia drevenej sakrálnej mikroarchitektúry a digitálne dokumentovanie medziodborového výskumu v rámci projektu. (Aplikovaný výskum na súbore 11 oltárov, reštaurovaných v rozmedzí rokov 2003–2019 špecializovaným pracoviskom PÚ SR – Oblasťným reštaurátorským ateliérom v Bratislave).

Zúčastnili sme sa na medzinárodnom veľtrhu Monumento Salzburg (marec 2020), kde zástupcovia PÚ SR pod vedením generálnej riaditeľky PÚ SR prezentovali ochranu pamiatkového fondu Slovenskej republiky s dôrazom na pamiatkové rezervácie SR.

V rámci obmedzení z dôvodu aktuálnej pandemickej situácie sme sa zamerali na tvorbu 3D modelov a ich prezentáciu na portáli Sketchfab, prezentáciu dát na internete prostredníctvom Google photos a Facebook-u a prípravu dát pre vklad do systému CDA. Po začatí uvoľňovania opatrení v prvej vlne pandémie Covid-19 sme digitalizovali pamiatkové objekty v Bratislave, pri ktorých bolo možné dodržať všetky aktuálne platné epidemiologické nariadenia a zároveň neohroziť pracovníkov.

Poskytovali sme digitálne výstupy pamiatkových objektov na základe licenčnej zmluvy vlastníkom predmetných PO ako podkladový materiál pre ich pamiatkovú obnovu a propagáciu pamiatok.

Priebežne spolupracujeme na projektoch v rámci PÚ SR, poskytujeme digitálne výstupy odborným pracoviskám aj odborným pracovníkom pre vytvorenie príspevkov na semináre a pracovné stretnutia.

Priebežná spolupráca s organizačnými zložkami v rámci PÚ SR - odbor NKP a PÚ: veľkoformátová tlač máp ochranných pásiem PR a PZ a technický servis pre PÚ SR.

**Tab. č. 1 Pamiatkové objekty digitálne dokumentované v roku 2020**

CKOK	CUZ	počet NKP	počet HNKP	okres	obec	katastrálne územie	NKP
101	283	7		Bratislava 1-Staré Mesto	Bratislava	Staré Mesto	Fontána
101	303	21		Bratislava 1-Staré Mesto	Bratislava	Staré Mesto	Súsošie na stĺpe
101	279	5		Bratislava - 1	Bratislava	Staré mesto	Ondrejský cintorín
203	939	5		Hlohovec	Madunice	Madunice	Súsošie na podstavci
204	924	4		Piešťany	Kočín-Lančár	Lančár	Kostol s areálom
204	506		1	Piešťany	Kočín-Lančár	Lančár	Svätenička
204	501		1	Piešťany	Kočín-Lančár	Lančár	Reliéf
204	505		1	Piešťany	Kočín-Lančár	Lančár	Empora
402	1648	1		Levice	Šahy	Šahy	Sýpka
403	10682	1		Nitra	Nitra	Nitra	Kanónia
601	2710	4		Banská Bystrica	Banská Bystrica	Banská Bystrica	Hámor
709	125	1		Snina	Jalová	Jalová	Kostol drevený
709	631		1	Snina	Jalová	Jalová	Ikonostas
709	12124	2		Snina	Stakčín	Stakčín	Cintorín vojnový
709	12154	1		Snina	Stakčín	Veľká Poľana	Cintorín vojnový
709	12155	1		Snina	Stakčín	Veľká Poľana	Cintorín vojnový
802	1131	11		Košice 1	Košice 1 - Sever	Severné mesto	Cintorín
802	4583	2		Košice 1	Košice 1 - Staré mesto	Stredné mesto	Tabule pamätne
808	494	1		Rožňava	Henckovce	Henckovce	Kostol
808	3516		1	Rožňava	Henckovce	Henckovce	Kazateľnica
808	483	1		Rožňava	Ardovo	Ardovo	Kostol
808	3423		1	Rožňava	Ardovo	Ardovo	Oltár
808	2385	1		Rožňava	Rožňava	Rožňava	Náhrobník
808	2386	1		Rožňava	Rožňava	Rožňava	Náhrobník
808	3451		1	Rožňava	Brdárka	Brdárka	Empora
808	3450		1	Rožňava	Brdárka	Brdárka	Kazateľnica
808	3449		1	Rožňava	Brdárka	Brdárka	Oltár
808	552	1		Rožňava	Slavošovce	Slavošovce	Kostol
808	3834		1	Rožňava	Slavošovce	Slavošovce	Epitaf

808	3829		1	Rožňava	Slavošovce	Slavošovce	Kazateľnica
808	3828		1	Rožňava	Slavošovce	Slavošovce	Oltár
808	11261	1		Rožňava	Rochovce	Rochovce	Kostol
808	3777		1	Rožňava	Rochovce	Rochovce	Krstiteľnica
808	3776		1	Rožňava	Rochovce	Rochovce	Oltár
808	12027	1		Rožňava	Rožňavské Bystré	Rožňavské Bystré	Kostol
808	3793		1	Rožňava	Rožňavské Bystré	Rožňavské Bystré	Rečnisko
808	491	1		Rožňava	Gočovo	Gočovo	Kostol
808	3503		1	Rožňava	Gočovo	Gočovo	Empora
808	3502		1	Rožňava	Gočovo	Gočovo	Kazateľnica
808	3501		1	Rožňava	Gočovo	Gočovo	Oltár (obraz)
808	3621		1	Rožňava	Kocel'ovce	Kocel'ovce	Rečnisko
808	3620		1	Rožňava	Kocel'ovce	Kocel'ovce	Oltár
808	3783		1	Rožňava	Roštár	Roštár	Empora
808	3780		1	Rožňava	Roštár	Roštár	Kazateľnica
808	3779		1	Rožňava	Roštár	Roštár	Oltár
810	650	3		Spišská Nová Ves	Chrasť nad Hornádom	Chrasť nad Hornádom	Kostol s areálom
509	2223		1	Turčianske Teplice	Háj	Háj	Krstiteľnica
808	3515/4		1	Rožňava	Henckovce	Henckovce	Oltár - socha sv. Petra
808	3515/3		1	Rožňava	Henckovce	Henckovce	Oltár - socha sv. Pavla
808	3515/2		1	Rožňava	Henckovce	Henckovce	Oltár - obraz Nanebovstúpenie Krista

## H/ Kontrakt : **Projekt Pro Monumenta II. - prevencia údržbou.**

V priebehu roka 2020, aj napriek významným protipandemickými obmedzeniam bolo uskutočnených inšpekčnými tímami OPÚP PÚSR v rámci projektu Pro Monumenta II. spolu 96 inšpekcií NKP. Z nich ako podklad pre hodnotiacu komisiu Obnovme si svoj dom MK SR - podprogram 1.6 pre rok 2020 (vypracované špeciálne TSKP) 45 a 52 vlastníkom/správcom vyžiadaných inšpekcií (obhliadka a prípadne aj remeselný zásah). Spracovaných bolo ku 31. 12. 2020 spolu 80 Technických správ o kultúrnej pamiatke (TSKP). Zvyšných 16 správ bude dokončených v priebehu prvých mesiacov roka 2021.

Ešte v novembri 2019 začali aktivity spojené so získaním povolení na vykonávanie letových prác – zapojenie UAV (dronov) do inšpekcie: vždy jeden inšpektor z tímu absolvoval teoretické školenie a následne aj skúšky z teórie na Dopravnom úrade zo 6tich oblastí. V sledovanom období už predtým zakúpené UAV (drony) boli zaregistrované na Dopravnom úrade a osobitne poistené na škody spôsobené tretím osobám. Inšpektori absolvovali praktické školenia z ovládania UAV pod vedením skúseného inšpektora, no ich úradné preskúšanie naplánované na 13. 3. 2020 bolo zrušené pre vyhlásenie núdzového stavu v SR v súvislosti s ochorením COVID – 19. Všetky odložené skúšky však absolvovali v mesiaci máj a všetci traja inšpektori už získali pilotný preukaz na obsluhu UAV. Začiatkom septembra 2020 bol Dopravným úradom schválený "Letový poriadok PÚSR" ako základný predpis o používaní UAV v podmienkach PÚ SR a tiež vydané povolenia uskutočňovať letecké práce. Od tejto doby už nič nebránilo v zapojenie dronov do preventívnych inšpekcií NKP, čo sa vo výraznej väčšine inšpekcií aj zrelizovalo.

PÚSR sa snažilo prostredníctvom elektronického systému obstarávania získať 3 menšie pracovné vozidlá, no po troch neúspešných elektronických aukciách sa rozhodlo postupovať priamym oslovením predajcov s výzvou na predloženie cenovej ponuky. Vysúťažené vozidlá boli odovzdané do užívania inšpekčným koncom septembra 2020.

V sledovanom období naďalej prebiehali práce na adaptácii objektov v Trnave, Banskej Štiavnici a Levoči, z ktorých v rámci PM II vzniknú regionálne centrá OPÚP ako aj tréningové centrá pre tradičné stavebné technológie. Keďže pripravené projektové dokumentácie predpokladali v rámci svojich rozpočtov vyššie náklady na adaptáciu ako sú zahrnuté v rozpočte projektu, svojpomocne sa realizovali mnohé práce pri ich adaptácii, hradené takmer v úplnosti z rozpočtu PÚSR (okrem objektu v TT). V tomto rámci sa uskutočnil aj workshop inšpekčných skupín v Trnave, kde si inšpektori odovzdávali skúsenosti s tradičnými vápennými omietkami. Svojpomocné práce na tomto objekte už v širšom meradle prebehli a naďalej prebiehajú a je predpoklad, že jeho adaptácia prostredníctvom svojpomocných prác by mohla byť dokončená na jar 2021. Významné svojpomocné zásahy prebiehali od jari aj na objektoch v Levoči a B. Štiavnici. Od 1. 12. (Levoča) resp. 10. 12. (B. Štiavnica) vstúpili do účinnosti zmluvy o dielo na adaptáciu týchto objektov s vysúťažnými dodávateľmi.

Po prípravách na realizáciu prvej z aktivít nazývaných ako „Deň odkvapov“ a to realizáciou plagátu, letáka, reklamných predmetov (lopatky na čistenie odkvapov) ako aj „kalendára údržby pamiatok“ - pomôcky pre vlastníkov/správcom pamiatok, pripomínajúcej ako a kedy sa majú starať o svoju nehnuteľnosť, sa uskutočnila prvá akcia. Prvý „Deň čistenia ríni v Skalici“ sa uskutočnil 5. 9. 2020 v pamiatkovej zóne tohto mesta, kde sa v priebehu dňa vyčistili odkvapov na 8, zväčša objemovo rozsiahlych objektoch (škola, dom kultúry, kostol,



kláštor...) a prebehli konzultácie o problematike údržby pamiatok s vlastníkmi pamiatok v Skalici. Akcia mala niekoľko mediálnych výstupov v tlači, rozhlase, na webe ako aj v TV. Zrealizovalo sa aj tradičné preškolenie inšpektorov v oblasti práce vo výškach a nad hĺbkami.

## I/ Kontrakt: **Správa a prevádzka.**

- Mzdové výdavky kmeňových zamestnancov, ktoré nie je možné priradiť k jednotlivým činnostiam, pretože realizácia jednotlivých činností sa vzájomne prelína.
- Mzdy a odvody zamestnancov pracujúcich mimo pracovného pomeru (reštaurátori, upratovačky, pamiatkari).
- Oprava a údržba budov v správe Pamiatkového úradu SR v celkovom počte 22 budov a 3 areály.
- Výdavky na energie.
- Výdavky na údržbu, servis a pohonné látky autoparku pre 49 automobilov.
- Poplatky za členstvo v medzinárodných organizáciách.
- Výdavky na odstupné, odchodné a náhrady v rámci práceneschopnosti.
- Výdavky na údržbu a servis informačných systémov Pamiatkového úradu SR.
- Výdavky na nákup kancelárskych a hygienických potrieb.
- Výdavky na stravné zamestnancov Pamiatkového úradu SR.
- Výdavky na daň z nehnuteľnosti.
- 
- Výdavky na pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky.
- Výdavky na revízie vyplývajúce so zákona.
- Výdavky na ochranu objektov.
- Výdavky na zamestnancov mimo pracovného pomeru (upratovačky, údržbári, zimná údržba).
- Prídely do sociálneho fondu (1,5 % hrubých miezd) v zmysle Kolektívnej zmluvy.
- Výdavky na údržbu prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení.
- Nájomné za prenájom budov (Krajský pamiatkový úrad Trenčín a Krajský pamiatkový úrad Košice, ďalej pracovisko Ružomberok, pracovisko Komárno).
- Pamiatkový úrad SR súčasne dosahuje aj príjmy :
- Príjmy z prenájmu a predaja budov v správe Pamiatkového úradu SR.

## 2. Činnosti prijímateľa - ciele a ich ukazovatele na r. 2020 - plnenie:

### a) Špecifická činnosť :

	Plán / Plnenie:
▪ Počet vydaných rozhodnutí/R	4 000/4657
▪ Počet vydaných záväzných stanovísk/ZS	4 000/11987
▪ Počet vydaných odborných stanovísk/OS	3 000/9022
▪ Počet vyhlásených národných kultúrnych pamiatok	50 / 90
▪ Príjmy z pokút zo špecifickej činnosti	40 000,-€

### b) Zabezpečenie centrálnej evidencie a informačného systému:

	Plán / Plnenie:
▪ Počet aktualizovaných listov NKP v Ústrednom zozname pamiatkového fondu	1000 / 3035

### c) Kultúrne aktivity :

	Plán / Plnenie:
▪ Príprava a realizácia podujatia v rámci Mesiaca kultúrneho dedičstva s dôrazom na Medzinárodný deň pamiatok (18. apríl),	1 podujatie / 1
▪ Spoluúčasť na aktivitách Dní európskeho kultúrneho dedičstva – september 2020	2 podujatia v každom kraji (spolu16)/ 26 podujatí

### d) Archívna činnosť :

Názov	Plán upravený	Plnenie:
▪ Počet zinventarizovaných archívnych dokumentov	1 000	9 109
▪ Počet zdigitalizovaných archívnych dokumentov	2 000	4 841
▪ Počet bádateľov	200	275
▪ Počet sprístupnených archívnych dokumentov	500	1 066
▪ Počet skatalogizovaných knižničných jednotiek	250	239
▪ Počet bibliografických záznamov	500	495

### d) Reštaurovanie :

	Plán / Plnenie:
▪ Počet uzatvorených zmlúv	0/0
▪ Príjmy štátneho rozpočtu z reštaurovania (zmluvy uzavreté pred 11.2.2019)	50 000,-€

### e) Zahraničná spolupráca a medzinárodné vzťahy :

	Plán / Plnenie:
▪ Počet zrealizovaných zahraničných ciest(účasť na odborných seminároch a kolokviách, zasadnutiach UNESCO)	50 /0
▪ Počet uzatvorených zmlúv o medzinárodnej spolupráci	1 / 3
▪ Počet zrealizovaných spoločných projektov	2 / 3

**f) Digitalizácia pamiatkového fondu**

Vložiť do CDA a CAIR zdigitalizovaný obsah za rok 2019 a zároveň priebežne dodávať obsahu zdigitalizovaného v roku 2020 a vkladať do CDA v súlade s technickými možnosťami systému

Plán / Plnenie:  
100 PO / 104 PO

**g) Pro Monumenta – prevencia údržbou**

- zmonitorovanie nehnuteľných kultúrnych pamiatok v roku 2020

Plán / Plnenie:  
80 / 96

**h) Správa a prevádzka :**

- Príjmy Pamiatkového úradu SR

90 000,- €

## **Vyhodnotenie Prioritných projektov Pamiatkového úradu SR:**

A. *Prioritný projekt: Dokumentačná činnosť*

B. *Prioritný projekt: Edičná, vydavateľská a propagačná činnosť*

A/ Prioritný projekt: **Dokumentačná činnosť**

**Plnenie:**

1) **Archeologické výskumy: Zemplín - hradisko, Kostol'any pod Tribečom.**

Nerealizovali sa pre pandémie v súvislosti s COVID-19, výskumy presunuté na rok 2021.

2) **Výskum sakrálnej architektúry v Nitrianskom kraji.**

Archeologické výskumy KPÚ Bratislava a KPÚ Nitra:

Stredné Turovce, okr. Levice, Močenok, Mojzesovo, Kamenný most, Kubáňovo

3) **Spracovanie lidarových dát.**

- cca 25 000 km<sup>2</sup> špecializovaných vizualizácii lidarů od ÚGKK pre členité územia. Vizualizácie sú v rozlíšení 1 m/px a sú optimalizované pre zvýraznenie reliéfnych pozostatkov prvků kultúrneho dedičstva
- cca 25 000 km<sup>2</sup> špecializovaných vizualizácii lidarů od ÚGKK pre rovinateé územia. Vizualizácie sú v rozlíšení 1 m/px a sú optimalizované pre zvýraznenie reliéfnych pozostatkov prvků kultúrneho dedičstva
- cca 22 000 km<sup>2</sup> špecializovaných vizualizácii lidarů od NLC (47 lotov) pre členité územia. Vizualizácie sú v rozlíšení 1 m/px a sú optimalizované pre zvýraznenie reliéfnych pozostatkov prvků kultúrneho dedičstva
- cca 22 000 km<sup>2</sup> špecializovaných vizualizácii lidarů od NLC (47 lotov) pre rovinateé územia. Vizualizácie sú v rozlíšení 1 m/px a sú optimalizované pre zvýraznenie reliéfnych pozostatkov prvků kultúrneho dedičstva
- Tvorba kartografického modelu pre vizualizáciu
- Tvorba dátového modelu pre efektívne zobrazenie v GIS
- 22ks 3D vizualizácii hradísk vo vysokom rozlíšení na sketchfab PÚ SR
- Tvorba individuálnych vizualizácii s vysokým rozlíšením pre potreby jednotlivých KPÚ
- Tvorba materiálov do mediálnej prezentácie a pre prácu s verejnosťou

4) **Evidencia pamiatkového fondu - geometrické plány pamiatkových území.**

PÚ SR sa podieľal aj na príprave podkladov na zápis pamiatkových území a ochranných pásiem do katastra:

- zabezpečenie autorizovaného geodeta (objednanie prác)
- príprava právoplatných podkladov pre vypracovanie zjednodušeného operátu geometrického plánu pre zápis chránenej skutočnosti do katastra nehnuteľností a ich poskytnutie autorizovanému geodetovi
- Spracované pre nasledovné ochranné pásma (OP):
- OP PR Banská Bystrica
- OP PZ Pezinok
- OP PZ Martin – Malá Hora a Hostihora
- OP PZ Modra
- OP NKP Bradlo
- OP NKP Iža

- OP NKP Kostol ev.a.v. a figurálne reliéfy na administratívnej budove na Radničnom námestí 7 v Mestskej časti Bratislava - Ružinov

Na príslušné katastre boli zaslané zjednodušené operáty geometrických plánov, ktoré boli spracované autorizovaným geodetom (pozn. podľa Smernice na evidovanie chránených skutočností v katastri nehnuteľností, § 5). Zavedenie kódov ochrany je už v plnej kompetencii katastrov.

#### 5) **Prevádzka depozitára archeologických nálezov v Trnave.**

- podrobná kontrola archeologických nálezov uložených v depozitári – zameraná na nálezy, ktoré boli v roku 2020 alebo v blízkej dobe budú prevedené na samosprávne kraje alebo múzeá, oprava priložených prírastkových katalógov v prípade nezrovnalostí,
- prijímanie archeologických nálezov z výskumov oprávnených osôb – v roku 2020 boli prijaté nálezy zo 132 výskumov, v počte 668 škatúl, ďalšie plánované prijímanie nálezov nebolo pre pandémiu covid-19 a s ňou súvisiacimi opatreniami zrealizované,
- prevoz a prijímanie archeologických nálezov pochádzajúcich z aktivít krajských pamiatkových úradov, príp. nálezov uložených v priestoroch krajských pamiatkových úradov (156 krabíc z 42 výskumov a iných aktivít), z trestnej činnosti, zaistených Políciou SR (3 súbory, spolu vyše 2 000 ks predmetov), a nálezov objavených náhodne,
- vybavenie depozitára – 4 trezorové skrine na uloženie vzácnejších nálezov, drobný kancelársky tovar, prostriedky na čistenie, 2 priemyselné rebríky, škatule a vrecká na uloženie archeologických nálezov, príprava podkladov na vybavenie depozitára pracovnými pomôckami na evidenciu, odborné spracovanie a uloženie nálezov,
- reorganizácia uloženia nálezov v depozitári – premiestnenie z dočasného umiestnenia na trvalé miesto uloženia (do novo získaných posuvných regálov) podľa nového systému – v počte 1023 škatúl s nálezmi (z 82 výskumov),
- vydávanie archeologických nálezov do výpožičky na ich odborné spracovanie a s tým súvisiacu kontrolu a evidenciu nálezov – výpožička 71 škatúl s nálezmi pochádzajúcimi z 3 archeologických výskumov; príprava podkladov pre výpožičku z 1 ďalšieho výskumu (prírastkový katalóg).

B/ Prioritný projekt: **Edičná, vydavateľská a propagačná činnosť**

**Plnenie:**

**1) Publikácia „Pramene Pamiatkového archívu II“.**

**Otmar Gergelyi: Organy na Slovensku**

V rámci prípravy publikácie, ktorá má formou edície sprístupniť pramene Pamiatkového archívu sa uskutočnila digitalizácia dokumentov zo Zbierky výskumných správ inv. č. T 868/I-III Otmar Gergelyi: Organy na Slovensku. Dokument bol naskenovaný vo formáte JPG a PDF. (Chrvala)

V rámci práce z domu sa uskutočnila transkripcia textu uvedeného dokumentu presne podľa predlohy so zachovaním usporiadania, štruktúry a obsahu textu. Prepísaných bolo 135 lokalít a 586 strán textu vo formáte Word. (Danišová, Tomovičová).

Publikácia venovaná 100. výročiu narodenia Otmara Gergelyiho bude prezentovať špecifickú časť pamiatkového fondu Slovenska – organ ako hudobný nástroj používaný najmä pre liturgické účely, ktorý má súčasne umeleckohistorickú hodnotu. V knihe budú publikované všetky texty, doplnené o poznámkový aparát a úvodné kapitoly, ako aj všetky fotografie organov a ich súčastí vyhotovené priamo autorom.

**2) Václav Mencl „Dejiny európskej architektúry“, II. diel .**

V roku 2020 bola realizovaná príprava publikácie rukopisu a jeho vydanie tlačou: Václav Mencl: Dejiny európskej architektúry II. zväzok – Antika grécka a rímska. Vydanie prvé, Praha 2020, s. 494. ISBN: 978-80-88339-08-3 /II. Na realizácii diela sa podieľal odborne aj finančne PÚ SR, v spolupráci s NPÚ - Územným odborným pracoviskom Národného pamiatkového ústavu pre Stredné Čechy . V decembri bolo 300 ks publikácií doručených do PÚ SR priamo z tlačiarne.

**3) Publikácia SPIRITZA, Juraj. „Pôvodcovia zvonov na Slovensku“.**

1. Redigovanie textu, poznámkového aparátu a zoznamu literatúry.
2. Komunikácia so zdrojovými inštitúciami použitých odkazov.
3. Kompletizácia obrazovej prílohy.
4. Zabezpečenie resumé nemčina, maďarčina, angličtina, licenčné zmluvy.
5. Grafické zalomenie úvodných kapitol a katalógu.

**4) Publikácia „Svetové dedičstvo na Slovensku - World Heritage in Slovakia“.**

V roku 2020 prebiehala sumarizácia fotografických podkladov do pripravovanej publikácie Svetové dedičstvo na Slovensku, definovanie atribútov jedinečnej svetovej hodnoty ako východiska pre popis jednotlivých lokalít SKD, a príprava textov približujúcich Dohovor o ochrane svetového dedičstva UNESCO a jeho implementáciu v slovenskom prostredí.

**5) Zborník k 70. narodeninám Dr. P. Baxu.**

S licenciou 007. Zborník príspevkov k 70. narodeninám PhDr. Petra Baxu (P. Bisták – J. Maříková-Kubková – K. Válová eds.), Bratislava, 2020, v tlači

**6) Zborník „ Monumentorum tutela - ochrana pamiatok č. 30 - 33“:**

- Zborník Monumentorum tutela - ochrana pamiatok č. 30. Bratislava: PÚ SR, 2020, 342 s.; ISBN 978-80-89175- 89-5, ISSN 1336-4820

Pamiatkový úrad SR vydal v máji 2020 jubilejný 30. zväzok ročenky *Monumentorum tutela – Ochrana pamiatok*, ktorá je najstarším publikačným titulom svojho druhu na Slovensku. Aktuálne vydanie je zborníkom z medzinárodnej vedeckej konferencie „Od c. k. Ústrednej komisie k európskemu kultúrnemu dedičstvu“, ktorú usporiadal Pamiatkový úrad SR v spolupráci s Historickým ústavom SAV. Jej príležitosť poskytlo 165. výročie začatia činnosti „c. k. Ústrednej komisie na výskum a zachovávanie stavebných pamiatok“ (1853) – prvej organizácie na ochranu pamiatok vo vtedajšej rakúskej monarchii s pôsobnosťou i na území Slovenska.

Príspevky osemnásť-členného kolektívu bádateľov sa zaoberajú teóriou a dejinami ochrany, dokumentácie a obnovy pamiatok približne od polovice 19. storočia s rôznym presahom do nasledujúceho veku. Ich rádius zasahuje do väčšiny krajín, ktoré tvorili súčasť „Podunajskej monarchie“. Konferenčné podujatie a výsledný zborník boli koncipované zo zreteľom na doposiaľ ojedinelú mnohostrannosť v teritoriálnom pojmí historiografie z dejín stredoeurópskej ochrany pamiatok. Tento výskum sa spravidla orientuje na jednotlivé národné územia, čím sa však vzdáľuje pôvodne prítomná ideová a obsahová „jednotnosť“, nevraviac o vtedajšej prináležitosti do rovnakého politického rámca. Preto k jedným z cieľov konferencie a predstavenej publikácie patrilo úsilie rozšíriť záber a paralelne sledovať historický vývoj prekračujúci štátne hranice.

- Zborník Monumentorum tutela - ochrana pamiatok č. 31, Bratislava : Pamiatkový úrad SR, 2020, recenzovaný zborník, – zborník bol zostavený z príspevkov, ktoré odzneli na seminári Stopy Rimanov na Slovensku, ktorý sa uskutočnil 19. 09. 2019 v Trenčíne (zborník zost. Petra Kmeťová), v tlači.

- Zborník Monumentorum tutela - ochrana pamiatok č. 32

Zborník je zostavený z príspevkov, ktoré odzneli na odborných dňoch na tému Pamiatky 20. storočia ako súčasť pamiatkového fondu usporiadaných Pamiatkovým úradom Slovenskej republiky a Národným pamiatkovým ústavom v dňoch 2. – 4. 10. 2019 v Červenom Kláštore.

Na Slovensku v priebehu 20. storočia vyrástli početné architektonicky, urbanisticky a inžiniersky významné diela od impozantných projektov celonárodného významu až po drobné stavby individuálneho bývania, od inovatívnych technických zariadení po hodnotnú umeleckú tvorbu, od štýlových prejavov secesie, funkcionalizmu až po diela neskorej moderny a postmoderny. Spolu s umeleckými a technickými dielami, predstavujú nesmierne široký, typovo a druhovo rôznorodý odkaz minulého storočia. Vzťah k tomuto stále veľmi živému dedičstvu sa postupne rozvíja v závislosti od miery komplexnosti poznania, pochopenia a docenenia, väčšinou v priamej úmere k časovému odstupu.

Zborník reprezentuje 19 článkov v rozsahu 244 strán. V tlačenej forme vyjde v roku 2021.

- Zborník Monumentorum tutela - ochrana pamiatok: „Ochrana a starostlivosť o montánne pamiatky v európskom kontexte“ - v roku 2020 boli dopracované anglické resumé príspevkov, prebiehala komunikácia s autormi ohľadom finálnych korektúr a doplnenie fotodokumentácie.



### 7) Zborník „Pamiatky Trnavy a Trnavského kraja“.

Pamiatky Trnavy a Trnavského kraja č. 23, Zborník zo seminára konaného dňa 12.12.2019, Trnava 2020, ISBN 978-80-972798-3-7, vydal Krajský pamiatkový úrad Trnava pod záštitou Pamiatkového úradu SR Bratislava, zostavila Ing.arch. Jaroslava Žuffová, CSc., preklad Peter M.Zigman. Nachádza sa aj na stránke <http://www.trnava.sk/sk/clanok/zborniky-zo-seminarov-pamiatky-trnavy-a-trnavskeho-kraja>

### 8) Zborník z medzinárodnej konferencie "Najnovšie poznatky z výskumov stredovekých pamiatok na Gotickej ceste – Zborník Gotická cesta 3/2018" – tlač.

V priebehu roku 2020 bol pripravovaný Zborník príspevkov z 3. ročníka konferencie *Najnovšie poznatky z výskumov stredovekých pamiatok na Gotickej ceste*, ktorá sa konala 30. a 31. augusta 2018 v Rožňave v spolupráci Občianskeho združenia Gotická cesta a Pamiatkového úradu Slovenskej republiky Bratislava. Zahŕňa 13 odborných príspevkov, ktoré sú rozšírenými verziami prezentovaných prednášok nasledovných domácich i zahraničných autorov: T. Kowalski, M. Janšto – R. Boroš, P. Mlích, A. Križnar – J. Želinská, H. Markusková, M. Tihányiová, A. Botoš – M. Mordovin – D. Bešina, M. Kalinová, M. Šugár – J. Želinská, A. Štafura – Š Nagy, M. Čulík, K. Ďurian – P. Krušínský, M. Kalinová – R. Boroš, M. V. Prijmič. Príspevky boli recenzované a v zmysle pripomienok korigované. Zborník je zalomený v rozsahu 220 strán aktuálne je v záverečnej fáze spracovania, pričom prebiehajú posledné korektúry pred tlačou. Spracovanie zborníka sa mierne predĺžilo oproti predpokladanému časovému harmonogramu, keďže bolo závislé od reakcií autorov na korektorské zásahy a úpravy v rámci recenzného konania. Jeho tlač bude realizovaná v 1. štvrtroku 2021.

### 9) Časopis Monument revue 1-2/2020.

Bola spracovaná výzva na zasielanie príspevkov do 9. ročníka Monument revue:

Téma č. 1/2020: Pamiatková ochrana, obnova a prezentácia hradov a hradných ruín.

Téma č. 2/2020: Pamiatková obnova.

Práce na úlohe zahŕňajú tieto činnosti:

- zabezpečenie odbornej, jazykovej a grafickej úrovne časopisu
- tvorba koncepcie a obsahovej náplne nového čísla
- komunikácia s autormi a recenzentmi, administratívne práce pri príprave licenčných zmlúv
- samostatné korektorské práce, redakčné spracovávanie textov po jazykovej, štylistickej a grafickej stránke
- samostatná tvorivá publikačná činnosť
- grafická úprava textov, obrázkov, tabuliek
- konečná úprava a zalomenie časopisu pre potreby tlače v programe InDesign
- zabezpečenie distribúcie vytlačeného časopisu
- zabezpečenie prevádzky redakcie

### 10) Časopis Pamiatky a múzeá - 2 vydania.

Revue pre kultúrne dedičstvo *Pamiatky a múzeá* vydávajú Slovenské národné múzeum a Pamiatkový úrad SR. V roku 2020 vyšli štyri polytematické čísla prezentujúce nové poznatky z oblasti kultúrnej histórie, archeológie, dejín architektúry, výtvarného umenia či obnovy významných kultúrnych pamiatok. Na stránkach časopisu boli prezentované domáce i zahraničné výstavy, podujatia, aktuálne publikačné výstupy. Tretie číslo periodika bolo

venované projektom oceneným Výročnou cenou časopisu za rok 2019, spolu s prehľadom nominácií, ktoré v rámci ankety redakcia prijala. Prehľad užších nominácií i laureátov cien je k dispozícii aj na webových stránkach oboch vydavateľov.

Slávnostné udeľovanie výročných cien časopisu sa uskutočnilo 8. októbra 2020. Vôbec po prvýkrát odvysielala prenos z podujatia verejnoprávna RTVS (24. októbra 2020). Spôsob prezentácie projektov podčiarkol jedinečnosť víťazných aj nominovaných projektov. Predstavil ich verejnosti vizuálne i obsahovo pútavým spôsobom. Podujatie sa stretlo s množstvom pozitívnych ohlasov z radov odbornej i laickej verejnosti.

Výzva na prihlasovanie nominačných návrhov v rámci Výročných cien za kalendárny rok 2020 bola zverejnená v čísle 4/ 2020 časopisu Pamiatky a múzeá aj na webových stránkach vydavateľov. V súvislosti so zmenami v prihlasovaní a organizácii ankety, ktoré vstúpia do platnosti v roku 2021, aktualizovala redakcia štatút výročných cien, zostavila metodiku a formulár na prihlasovanie návrhov v online prostredí. Na konci roka 2020 bol vybraný externý grafik, rozšíril sa komisionálny predaj. Uzatvorila sa nová zmluva oboch vydavateľov definujúca podmienky vydávania periodika v roku 2021.

S ohľadom na popularizačný charakter revue redakcia aktualizovala profil časopisu na sociálnej sieti Facebook, kde propaguje svoje aktivity, obsah časopisu i momenty z udeľovania výročných cien.

#### **11) Príprava výstavy „Frontové a lazaretné cintoríny z I. svetovej vojny z územia severovýchodného Slovenska“.**

V prvom polroku 2020 boli získané, resp. vyhotovené skeny archívnych materiálov, uložených vo fondoch Vojenského ústredného archívu v Praha (január) a Archívu Vojenského historického ústavu Bratislava (jún), viažuce sa ku problematike vojnových cintorínov z I. svetovej vojny, nachádzajúcich sa na území SV Slovenska. V druhom polroku 2020 boli pripravené tri vedecké (jedna publikované, dve sú v tlači) a dve odborné štúdie (publikované), venované skúmanej problematike. V novembri 2020 bol vypracovaný a podaný prioritný projekt na realizáciu výstavy, rozdelený do dvoch etáp (2021 a 2022). V decembri 2020 boli vyhotovené mapové podklady – mapa s vytypovanými a mapa s už vyhlásenými vojnovými cintorínmi z I. svetovej vojny za kultúrne pamiatky.

#### **12) „Pamiatkovo“- deň otvorených dverí PÚ SR pre rodiny s deťmi, zameraný na propagáciu ochrany pamiatkového fondu.**

**Pamiatkovo** je podujatie Pamiatkového úradu SR pre širokú verejnosť, najmä pre rodiny s deťmi. Hlavným cieľom je osveta k objavovaniu, starostlivosti a láske k pamiatkam a zároveň zlepšenie image Pamiatkového úradu SR ako odbornej inštitúcie. Pamiatkový fond na Slovensku trpí nedostatkom záujmu a nesprávne vynaloženými finančnými prostriedkami. Stav pamiatok by sa však dal zásadne zmeniť už ich bežnou údržbou. Nesprávne chápanie obnovy ako modernizácie napáchalo na pamiatkach značné škody a vo výsledku sa ukázalo ako neefektívne (zatepl'ovanie kamenných múrov, plastové okná, betónové podlahy v kostoloch a pod.). Budovanie vzťahu k minulosti a chápanie estetiky, remeselnej zručnosti predkov a genia loci vytváraného historickou architektúrou je však dlhodobý proces. Po osvojení si pozitívneho vzťahu k historickým artefaktom človek nenahradí predmet novým, ale snaží sa o záchranu pôvodného.

Z materiálov, ktoré sme chceli pripraviť pre tohtoročné podujatie, ktoré sa malo konať v septembri, sa podarilo spracovať celkovú koncepciu podujatia a niektoré z edukačných a informačných materiálov (plán úradu s vyznačením edukačných stanovísk, maľovanku,

pracovný list a návrh konceptu pracovného zošita pre prácu doma). Niektoré materiály ešte bude potrebné dopracovať a aktualizovať pred konaním podujatia. Podujatie sa nerealizovalo pre pandémiu v súvislosti s COVID-19 a je presunuté na rok 2021.

**13) Manuál ochrany pamiatkového územia - PZ Nižná Boca.**

- M. Dudáš a P. Pleváková – spolupráca pri tvorbe Manuálu ochrany a prezentácie Pamiatkovej zóny Nižná Boca s externým prostredím. Doplnenie manuálu a príprava pre tlač; tlač je naplánovaná na 1. kvartál 2021.

#### 4. Rozpočet organizácie

Ukazovateľ	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania 4:3	Index 20/19x100 4:1
a	1	2	3	4	5	6
<b>Príjmy celkom z toho:</b>	<b>628 371,78</b>	<b>705 000</b>	<b>455 000</b>	<b>455 000</b>	<b>100</b>	<b>72,41</b>
200 Nedaňové príjmy z toho:	628 371,78	705 000	455 000	455 000	100	72,41
210 Príjmy z vlast. majetku	296 329,70	310 611	310 611	294 958,73	94,6	99,54
220 Admin. popl. a iné popl.	296 480,43	386 000	133 110	147 497,36	110,81	49,75
230 Kapitál.príjmy	326,00	5 000	7 800	0		
290 Iné nedaň. príjmy	35 235,65	3 389	3 479	12 543,91	350,56	35,60
<b>600 Bežné výdavky z toho:</b>	<b>9 231 444,80</b>	<b>9 141 763</b>	<b>9 267 340,75</b>	<b>9 267 335,21</b>	<b>100</b>	<b>100,92</b>
610 Mzdy, platy služ.príj. a OOV	4 529 304	4 750 493	4 695 137,88	4 695 137,88	100	103,66
620 Poistné a prís. do poisť.	1 732 178,17	1 660 278	1 863 841,07	1 863 841,07	100	107,60
630 Tovary a služby z toho:	2 908 343,28	2 680 992	2 570 039,41	2 569 998,87	100	88,37
631 Cestovné náhrady	84 668,89	90 000	39 981,96	39 981,96	100	47,22
632 Energie, voda a komun.	402 128,05	394 600	398 270,54	398 270,54	100	99,04
633 Materiál	373 232,71	486 500	285 076,96	285 076,96	100	76,38
634 Dopravné	117 431,65	119 200	98 875,21	98 875,21	100	84,19
635 Rutinná a štand.údržba	759 759,42	690 700	541 064,88	541 064,88	100	71,22
636 Náj. za nájom	53 527,24	50 350	55 943,9	55 943,9	100	104,51
637 Služby	1 117 595,32	849 642	1 150 825,96	1 150 785,42	100	102,97
640 Bežné transfery z toho:	61 619,35	50 000	138 322,39	138 357,39	100	224,52
642 Transfery jednotl.a NPO	59 599,72	47 980	137 322,39	137 357,39	100	230,47
649 Transf. do zahranicia	2 019,63	2 020	1 000	1 000	100	49,51
<b>700 Kapitálové výdavky z toho:</b>	<b>399 990</b>	<b>0</b>	<b>48 630,20</b>	<b>48 630,19</b>	<b>100</b>	<b>12,16</b>
710 Obstar. KA	399 990	0	48 630,20	48 630,19	100	12,16
<b>Výdavky celkom / BV + KV /</b>	<b>9 631 434,80</b>	<b>9 141 763</b>	<b>9 315 970,95</b>	<b>9 315 965,40</b>	<b>100</b>	<b>96,72</b>

#### 4. 1. Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov

Na úvod zhodnotenia plnenia záväzných ukazovateľov uvádzame, že rok 2020 bol z hľadiska zabezpečenia financovania PÚ SR opätovne mimoriadne náročný predovšetkým v súvislosti s vypuknutím pandémie koronavírusu COVID 19.

V roku 2020 bolo vykonaných 9 rozpočtových opatrení.

Finančne sme zabezpečovali činnosti, ktoré môžeme zhrnúť do nasledovných okruhov:

- výkon špecializovanej štátnej správy v oblasti ochrany pamiatkového fondu
- realizácia plánu hlavných úloh
- realizácia udržateľnosti digitalizácie pamiatkového fondu
- realizácia udržateľnosti projektu Pro Monumenta
- výdavky na zabezpečenie prevádzky budov – sídla Pamiatkového úradu SR, krajských pamiatkových úradov, oblastných reštaurátorských ateliérov a Múzea Červený Kláštor.

Pretrvávajúcim problémom našej organizácie aj v roku 2020 je zastaralý autopark. Keďže našej organizácii MK SR dlhodobo nerozpočtuje výdavky na nákup dopravných prostriedkov v rámci kapitálových výdavkov bola nútená naša organizácia realizovať nákup nových motorových vozidiel z bežných výdavkov, predovšetkým z titulu bezpečnej jazdy našich zamestnancov pri riešení svojich pracovných povinností. Každoročne sme nútení financovať opravy existujúceho zastaralého autoparku, čo predstavuje zvýšené čerpanie výdavkov organizácie.

Ďalším závažným problémom, ktorý musela riešiť naša organizácia sú opravy zastaralých a opotrebovaných kotlov v jednotlivých budovách, ktoré má v správe úrad, rovnako aj preťažené elektrické vedenie, ktoré je potrebné postupne vymieňať. V nasledujúcich rokoch bude tiež treba začať s postupnou údržbou jednotlivých budov, ktoré má v správe úrad, čo si bude vyžadovať ďalšie zvýšenie čerpania rozpočtu.

Schválený rozpočet príjmov bol v sume **705 000,- €**. Rozpočtovým opatrením č. 9 zo dňa 28. 12. 2020, list MK-2087/2020-421/25172, nám bol upravený (znížený) záväzný ukazovateľ príjmov o 250 000,- € na sumu **455 000,- €**. Celkové príjmy za rok 2020 boli dosiahnuté v sume **455 000,- €** z toho rozpočtované príjmy odvedené do štátneho rozpočtu boli **455 000,- €**.

Schválený rozpočet celkových výdavkov bol vo výške **9 141 763,- €**, z toho bežné výdavky vo výške **9 141 763,- €**, kapitálové výdavky neboli pridelené.

V roku 2020 bolo realizovaných 9 rozpočtových opatrení a upravený rozpočet predstavoval celkové výdavky vo výške **9 315 970,95,- €**, z toho bežné výdavky vo výške **9 267 340,75,- €** a kapitálové výdavky v sume **48 630,20 €**.

Skutočné čerpanie rozpočtových výdavkov za rok 2020 predstavuje sumu **9 315 965,40 €**, z toho bežné výdavky **9 267 335,21 €** a kapitálové výdavky vo výške **48 630,19 €**. Organizácia čerpala celkové výdavky vo výške **99,99 %** z upraveného rozpočtu.

#### 4.1.1. Rozpočtové opatrenia v roku 2020

RO č.	Program	Účel	€
1	08T0103	podpora KA v RO a PO	150 000,00
2	0EJ0H01	refundácia PAMIS – mzdy 6. - 11. 2019	168 207,95
3	08S0108	presun z BV na KV	-19 999,20
4	08S0108	nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	19 999,20
5	08S0108	navýšenie KV	208 631,00
6	08T0103	nálezne – presun v rámci prioritných projektov	58 322,39
7	08S0108	presun z BV na KV v tom kat. 610	-208 631,00 -180 000,00
8	08S0108	zníženie príjmov zvýšenie počtu zamestnancov	-250 000,00 5
9	08S0108	viazanie KV	-180 000,00

#### 4. 2. Príjmy organizácie

Porovnanie dosiahnutých príjmov za r.2019 so skutočnosťou r. 2020:

v €

Zdroj	Položka	Názov rozpočtovej položky	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020
111	210	Príjmy z podnikania a vl. maj	296 329,70	294 958,73
111	220	Admin. a iné poplatky a platby	296 480,43	147 497,36
111	230	Kapitálové príjmy	326,00	0
111	290	Iné nedaňové príjmy	35 235,65	12 543,91
<b>111</b>	<b>200</b>	<b>Nedaňové príjmy</b>	<b>628 371,78</b>	<b>455 000,00</b>
		<b>Celkové príjmy</b>	<b>628 371,78</b>	<b>455 000,00</b>

V roku 2020 bolo plnenie zdroja 111 rozpočtových príjmov organizácie nižšie v porovnaní s rokom 2019 nakoľko v roku 2020 Oblastné reštaurátorské ateliéry, ktoré sú súčasťou Pamiatkového úradu nemohli naplniť príjmy, nakoľko rozhodnutím Ústavného súdu č. 34/2019 Z.z. a listom MK SR č. MK-3134/2019-110/6743 zo dňa 13. 5. 2019 bol Pamiatkový úrad SR upozornený, že Oblastné reštaurátorské ateliéry v Bratislave a Levoči nesmú uzatvárať nové zmluvy na reštaurovanie, iba dokončovať rozpracované akcie v už existujúcich zmluvách. Upravený rozpočet príjmov na rok 2020 bol vo výške **455 000,- €**, ktoré organizácia naplnila na 100 %.

##### 4. 2. 1 Príjmy organizácie podľa ekonomickej klasifikácie

Vývoj plnenia príjmov je nasledovný:

- **Rozpočtovú položku 210 - Príjmy z podnikania a z vlastníckych vzťahov** sme rozpočtovali v sume 310 611,- €, celkové plnenie je v sume 294 958, € za prenajaté nebytové priestory.
- **Rozpočtovú položku 220 - Administratívne a iné poplatky a platby** sme rozpočtovali v sume 383 110,- €, plnenie predstavuje 147 497,36 €, z toho za porušenie zákona č.

49/2002 o ochrane pamiatkového fondu sme rozpočtovali 37 110,- € a plnenie je 106 765,48 € a za reštaurovanie, archeologické výskumy, predaj publikácií, služby CHTO a OGD celkom 40 247,88 €. V rámci príjmov z reštaurovania úrad uplatnil § 22 ods.3 zákona č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a realizoval vzájomné započítanie príjmov a výdavkov, ktorou boli refundované výdavky – priame náklady na subdodávky a reštaurátorský materiál. V prípade, ak by vzájomný zápočet príjmov a výdavkov nebol realizovaný, nebol by úrad schopný zabezpečiť financovanie reštaurovania z rozpočtových výdavkov na hlavnú činnosť.

- **Rozpočtovú položku 230 - Kapitálové príjmy** sme rozpočtovali vo výške 7 800,- €. V roku 2020 Pamiatkový úrad nerealizoval predaj prebytočného majetku.
- **Rozpočtovú položku 290 - Iné nedaňové príjmy** sme rozpočtovali v sume 3 479,- €, celkové plnenie je v sume 12 543,91 € za dobropisy z preplatkov energií.

#### 4.2.2 Mimorozpočtové prostriedky

Pamiatkový úrad SR v roku 2020 nezískal v rámci mimorozpočtových zdrojov žiadny príjem.

#### 4.3 Výdavky organizácie

Schválený rozpočet - celkové výdavky boli schválené vo výške 9 141 763,- €, z toho bežné výdavky vo výške 9 141 763,- €.

V roku 2020 bolo realizovaných 9 rozpočtových opatrení. Upravený rozpočet predstavuje celkové výdavky vo výške **9 315 970,95 €**.

<b>Program</b>	<b>Podprogram</b>	<b>€</b>
<b>08S</b>	<b>08S0108 – Ochrana pamiatkového fondu</b>	<b>9 141 763</b>
	z toho:	
	bežné výdavky	9 141 763
	kapitálové výdavky	0
<b>08T</b>	<b>08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO</b>	<b>150 000</b>
	z toho:	
	bežné výdavky	150 000

##### 4.3.1 Výdavky organizácie podľa ekonomickej klasifikácie – Program 08S

Podprogram 08S0108 – Ochrana pamiatkového fondu  
Zdroj 111 – Štátny rozpočet

#### A. Bežné výdavky

Za rok 2020 sa bežné výdavky čerpali do výšky 8 949 127,26 €, čo je plnenie na 99,99 %. V jednotlivých kategóriách je čerpanie nasledovné (v €):

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	% čerpania k uprav. rozpočtu
<b>610 Mzdy, platy, služ. príjmy a OOV</b>	4 750 493	4 570 493	4 570 49,00	100
<b>620 Poistné a prís. zam.do poisť.a NÚP</b>	1 660 278	1 820 278	1 820 278,00	100
<b>630 Tovary a služby</b>	2 680 992	2 478 361,80	2 478 321,26	99,99
<b>640 Bežné transfery</b>	50 000	80 000	80 035,00	100
<b>Celkom</b>	<b>9 141 763</b>	<b>8 949 132,80</b>	<b>8 949 127,26</b>	<b>99,99</b>

Ako vidno z prehľadu čerpania bežných výdavkov organizácia vyčerpala celkovo z bežných výdavkov za rok 2020 sumu 8 949 127,26 €, čo je čerpanie na **99,99 %**.

#### **kategória 610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV**

Položka	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	% čerpania k uprav. rozpočtu
611 - Tarifný plat	3 820 493	3 551 489,94	3 551 489,94	100,00
493612 – Príplatky	830 000	830 000	830 000	100,00
614 – Odmeny	60 000	150 544,75	150 544,75	100,00
616 – Dopln. k platu	40 000	39 903,72	39 903,72	100,00
<b>610 – Spolu</b>	<b>4 750 493</b>	<b>4 570 493</b>	<b>4 570 493</b>	<b>100,00</b>

K 31. 12. 2020 bol upravený rozpočet na kategóriu 610 vo výške **4 570 493,- €** a čerpanie vo výške 4 570 493,- €. Podrobný rozbor mzdových prostriedkov je uvedený v časti Pracovníci a mzdový vývoj.

Na základe rozhodnutia vedenia organizácie sme požiadali MK SR o zníženie kat. 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania o čiastku 180 000,- € a ich presunutie na kapitálové výdavky. Rozpočtovým opatrením č. 7 list MK-2087/2020-421/24732 zo dňa 17. 12. 2020 bola naša žiadosť odsúhlasená a bol upravený (znížený) rozpočet o sumu - 180 000,- €.

#### **kategória 620 - Poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovni a NÚP**

Položka	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	% čerpania k uprav. rozpočtu
621 – Poistné doV ZP	390 000	369 000,00	369 000,00	100,00
623 – Poistenie do ostat. ZP	98 000	127 569,21	127 569,21	100,00
625 – Poistné do SP	972 278	1 193 708,79	1 193 708,79	100,00
627 – Príspevok do DDP	200 000	130 000,00	130 000,00	100,00
<b>620 – Poistné a príspevky</b>	<b>1 660 278</b>	<b>1 820 278,00</b>	<b>1 820 278,00</b>	<b>100,00</b>



V kategórii 620 - Poistné a príspevky bol upravený rozpočet na sumu **1 820 278,- €** a čerpanie za rok 2020 bolo na 100,00 %. Poistné predstavuje odvody za interných a externých („dohodárov“) zamestnancov PÚ SR.

### **kategória 630 - Tovary a služby**

Prehľadné čerpanie výdavkov v kategórii 630 - Tovary a služby uvádzame podľa jednotlivých položiek v nasledovnej tabuľke :

<b>Položka</b>	<b>Schválený rozpočet</b>	<b>Upravený rozpočet</b>	<b>Čerpanie za rok 2020</b>	<b>% čerpania k uprav. rozpočtu</b>
<b>630 – Tovary a služby v tom:</b>	<b>2 680 992</b>	<b>2 478 361,80</b>	<b>2 478 321,26</b>	<b>99,99</b>
631 Cestovné náhrady	90 000	39 981,96	39 981,96	100,00
632 Energie, voda a komun.	394 600	398 270,54	398 270,54	100,00
633 Materiál	486 500	285 076,96	285 076,96	100,00
634 Dopravné	119 200	98 875,21	98 875,21	100,00
635 Rutinná a štand. údržba	690 700	541 064,88	541 064,88	100,00
636 Nájomné za nájom	50 350	55 943,90	55 943,90	100,00
637 Služby	849 642	1 059 148,35	1 039 107,81	99,99

Z prehľadu vyplýva, že kategória 630 - Tovary a služby bola oproti upravenému rozpočtu čerpaná na 99,99 % :

- **položka 631 - Cestovné náhrady** - súvisí s plnením plánu hlavných úloh úradu v jednotlivých krajoch a s výkonom štátnej správy prvého a druhého stupňa. Prehľad o čerpaní prostriedkov na zahraničné pracovné cesty je uvedený v **tabuľke č. 7**.
- **položka 632 - Energie, vody a komunikácia** - výšku čerpania najviac ovplyvňujú podpoložky:
  - 632 001 – energie
  - 632 003 – poštové a kuriérske služby
  - 632 005 – telekomunikačné služby

Prehľad čerpania energetických zdrojov za rok 2020 udáva nasledujúca tabuľka:

<b>Prehľad energie</b>	<b>Čerpanie v € za rok 2019</b>	<b>Čerpanie v € za rok 2020</b>
Elektrická energia	135 432,59	145 646,43
Plyn	91 369,00	110 024,92
Vodné a stočné	17 071,19	15 500,60
<b>Spolu</b>	<b>243 872,78</b>	<b>271 171,95</b>

- **položka 633 - Materiál** - najvyššie čerpanie predstavuje nákup interiérového vybavenia, výpočtovej techniky, všeobecného a reštaurátorského materiálu, softvéru a licencií.
- **položka 634 - Dopravné** - vysoké čerpanie je v podpoložke servis, údržba a opravy, ktoré vyplynuli zo značne opotrebovaného autoparku. Výdavky na opravy a údržbu sú spojené so

zabezpečením technického stavu podľa požiadaviek a podmienok STK. V tejto súvislosti dávame do pozornosti, že je nutné realizovať obnovu autoparku, pretože opravy starých a značne opotrebených motorových vozidiel sú z hľadiska ekonomického nerentabilné a predražujú nám výdavky na dopravu.

Autodoprava – porovnanie čerpania pohonných hmôt za rok 2019 a 2020

Ukazovateľ	Skutočnosť sledov. obd. za rok 2019 (v lit./€)		Skutočnosť sledov. obd. za rok 2020 (v lit./€)	
	litre	€	litre	€
Benzín	43 676,83	58 426,14	30 775,33	36 930,70
Nafta	8 648	10 751,43	6 267,06	6 792,93
<b>Spolu</b>	<b>52 324,83</b>	<b>69 177,57</b>	<b>37 042,39</b>	<b>43 723,63</b>

Z prehľadu čerpania pohonných hmôt vidno zníženie čerpanie výdavkov na PHM v porovnaní s rokom 2020, čo súviselo hlavne s vypuknutím pandémie koronavírusu COVID 19.

- **položka 635 - Rutinná a štandardná údržba** - čerpanie tejto položky ovplyvňujú najmä subdodávky pre reštaurovanie (podpoložka 635 006) a opravy a údržba budov v správe organizácie. V roku 2020 sme mali tiež zvýšené výdavky na opravu výpočtovej techniky, prevádzkových strojov, príst. a zariadení a update softvéru.
- **položka 636 - Nájomné za prenájom** - čerpala sa na 100,00 %. Čerpanie predstavuje nájomné za nebytové priestory.
- **položka 637 - Ostatné tovary a služby** - vysoké čerpanie bolo v podpoložke školenia, kurzy, semináre, z ktorej sme finančne zabezpečovali ďalšie odborné vzdelávanie zamestnancov, ďalej podpoložka všeobecné služby, z ktorej sme uhrádzali nákup kancelárskych potrieb predovšetkým súvisiacich s plnením plánu hlavných úloh a podpoložka výdavky na úhradu poplatkov a odvodov. Vo veľkej miere ovplyvnila vysoké čerpanie tejto položky podpoložka 637 027 z ktorej uhrádzame pracovníkov, ktorí vykonávajú práce na dohody. Touto formou zamestnávame predovšetkým reštaurátorov a upratovačky. Treba tiež upozorniť, že v súvislosti s touto podpoložkou sa zároveň navyšujú aj podpoložky v kategórii 620 - Poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní a NÚP.

#### **kategória 640 - Bežné transfery**

V tejto kategórii bol schválený rozpočet **50 000,- €**. Čerpanie tejto kategórie bolo nasledovné:

Položka/podpoložka	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie za rok 2020	% čerpania k uprav. rozpočtu
<b>640 – Bežné transfery</b>	<b>50 000</b>	<b>80 000,00</b>	<b>80 035</b>	<b>100,00</b>
642 006 Na členské príspevky	400	426,00	426	100,00
642 012 Na odstupné	26 370	0,00	14 706,73	100,00
642 013 Na odchodné	1 210	29 203,46	29 203,46	100,00

642 014 Jednotlivcovi	10 000	2 788,13	2 788,13	100,00
642 015 Na nemocenské	10 000	32 320,56	17 648,83	100,00
642 030 Príplatky a príspevky	0	14 261,85	14 261,85	100,00
649 003 Medzinár. organizácii	2 020	1 000,00	1 000,00	100,00

Národná rada Slovenskej republiky dňa 23. októbra 2018 schválila novelami niekoľkých predpisov príspevky na rekreáciu a takzvané „rekreačné poukazy“. Príspevky na rekreáciu zamestnancov upravuje zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „Zákonník práce“), v osobitnom § 152a. Podľa novely Zákonníka práce je zamestnávateľ povinný na žiadosť zamestnanca poskytnúť zamestnancovi príspevok na rekreáciu.

Na tento účel sme si vytvorili podpoložku 642 030 – Príplatky a príspevky. V roku 2020 zamestnanci požiadali o vyplatenie rekreačných poukazov v celkovej sume 14 261,85 €.

## B. Kapitálové výdavky

Pamiatkovému úradu boli rozpočtovým opatrením č. 3/KV, list č. MK-2025/2020-421/8885 zo dňa 25. 5. 2020 pridelené finančné prostriedky na kapitálové výdavky v celkovej sume 19 999,20 €. Tieto finančné prostriedky boli účelovo určené na nákup mobilných regálov v roku 2020.

Pamiatkovému úradu boli rozpočtovým opatrením č. 4/KV, list č. MK-2025/2020-421/21444 zo dňa 17. 12. 2020 pridelené finančné prostriedky na kapitálové výdavky v celkovej sume 28 631,- €. Tieto finančné prostriedky boli účelovo určené na nákup automobilov v roku 2020.

Skutočné čerpanie bolo nasledovné:

Program 08S0108	Podpoložka	Upravený rozpočet	Čerpanie k 31.12. 2020
nákup strojov, prístrojov, zar., techniky a náradia	713 004	19 999,20	19 999,20
nákup dopravných prostriedkov	714 001	28 631,00	29 630,99
	<b>710</b>	<b>48 630,20</b>	<b>48 630,19</b>

### 4.3.2 Vyhodnotenie plnenia programovej štruktúry organizácie - Program 08T

#### Bežné výdavky

#### Podprogram 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO

#### Zdroj 111

Rozpočtovým opatrením č.1 – list MK – 2087/2020-421/5506 zo dňa 6. 3. 2020 bol upravený rozpočet Pamiatkového úradu SR na bežné výdavky v programe 08T Tvorba a implementácia politík, podprogram 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít PO a RO kat. 630 Tovary a služby o sumu **150 000,- €** účelovo určenú na financovanie prioritných projektov.

Rozpočtovým opatrením č. 6 – list MK – 2087/2020-421/21277 zo dňa 24. 11. 2020 bol Pamiatkovému úradu upravený rozpočet v podprograme 08T0103 - – Podpora kultúrnych aktivít PO a RO kat. 630 Tovary a služby na nálezné v rámci projektu Dokumentačná a informačná činnosť o sumu 58 322,39 €.

P.č.	Názov projektu	RK	Rozpočet	Čerpanie
1.	Dokumentačná a informačná činnosť	637 005	80 000	21 677,61
2.	v tom: náležité	642 014		58 322,39
3.	Edičná a vydavateľská činnosť	637 004	70 000	70 000
	<b>Spolu program 08T0103</b>	<b>x</b>	<b>150 000</b>	<b>150 000</b>

Podrobný popis jednotlivých akcií uverejňujeme v tabuľke č. 6

#### **Podprogram 08T0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí**

#### **Zdroj 111**

V roku 2020 neboli pridelené Pamiatkovému úradu finančné prostriedky v rámci tohto podprogramu.

#### **4.4 Vyhodnotenie mimorozpočtových prostriedky**

Pamiatkový úrad SR v roku 2020 nezískal v rámci mimorozpočtových zdrojov žiadne finančné prostriedky.

#### **4.5 Vyhodnotenie čerpania finančných prostriedkov poskytnutých na zahraničné aktivity**

Pamiatkový úrad SR v rámci zahraničných aktivít sa zameriaval v roku 2020 predovšetkým na nasledovné aktivity:

- získavanie odborných poznatkov v krajinách Európskej únie
- spolupráca so zahraničím, predovšetkým so susediacimi krajinami Česko, Rakúsko, Maďarsko a Poľsko
- výmena skúseností v oblasti pamiatkovej starostlivosti
- prezentácia Pamiatkového úradu SR
- monitoring národných kultúrnych pamiatok SR zapísaných v Zozname svetového dedičstva UNESCO

V roku 2020 sa nerealizovali niektoré akcie v rámci zahraničných akcií v súvislosti s vypuknutím pandémie koronavírusu COVID 19.

Prehľad čerpania výdavkov na zahraničné aktivity uvádzame v tabuľke č. 7.

#### **4.6 Finančné operácie**

##### **4.6.1 Príjmové operácie**

Príjmové finančné operácie zobrazujú príjem finančných prostriedkov v celkovej sume 626 955,59 € na nasledovnom účte:

- účet finančného mechanizmu EHP - finančné prostriedky určené na realizáciu projektu Pro Monumenta II. Celková suma prijatá v roku 2019 je 626 955,59 €.

##### **4.6.2 Výdavkové operácie**

Výdavkové finančné operácie zobrazujú výdavky finančných prostriedkov v celkovej sume 456 049,49 € na nasledovných účtoch:

- účet finančného mechanizmu EHP – celková suma čerpaná na projekt Pro Monumenta II. je 456 049,49 €. Tieto výdavky súviseli predovšetkým s refundáciou cestovných výdavkov

zamestnancov, nákupom kancelárskych potrieb, preškolením, nákupom pracovných odevov a nákupom špeciálneho náradia pre potreby realizovania projektu.

## **4.7 Udržateľnosť projektov**

### **4.7.1 Digitálny pamiatkový fond**

Digitalizácia pamiatkového fondu SR v roku 2020 v Pamiatkovom úrade SR pokračovala podľa merateľných ukazovateľov, ktoré boli nastavené v projekte Digitálny pamiatkový fond aj na obdobie udržateľnosti. Merateľné ukazovatele: 1 špecializované pracovisko, 6 pracovných miest, 100 zdigitalizovaných pamiatkových objektov za rok.

Techniky projektu: digitálna fotografia, gigapixelová fotografia, elevačná fotografia, panoráma, terestrické laserové skenovanie, optické skenovanie, digitálna fotogrametria, priestorová polárna metóda a GNSS. Každý pamiatkový objekt je digitalizovaný minimálne dvoma digitalizačnými technikami. Výstupné digitálne objekty: digitálna fotodokumentácia, mračná bodov, 3D polygonálne modely, videá, 2D merateľná výkresová dokumentácia, technické správy.

V roku 2020 bol proces terénnych digitalizačných prác ovplyvnený pandemickou situáciou s ochorením COVID-19. Výber objektov z indikatívneho zoznamu pamiatkových objektov na digitalizáciu sme prispôbovali podľa aktuálnych protipandemických možností. Napriek tejto situácii sa nám podarilo splniť naše merateľné ukazovatele. K 31. 12. 2020 sme zdigitalizovali 104 pamiatkových objektov. Udržané bolo jedno digitalizačné pracovisko a aj 6 pracovných miest.

Priebežne sme plnili vkladanie našich dát do Centrálného dátového archívu: 110 SIP-balíkov, z toho 104 úspešne. Do Centrálnej aplikačnej infraštruktúry a registratúry sme vložili 117 pamiatkových objektov.

5. 4. 2020 bola odovzdaná plánovaná 4. následná monitorovacia správa (NMS) projektu Digitálny pamiatkový fond cez ITMS portál a elektronickou poštou. Podľa dohody s MKSR bola z dôvodu pandémie fyzická forma NMS odoslaná cez podateľňu PUSR dňa 13.5.2020.

Priebežne sme spolupracovali na projektoch v rámci PÚ SR, poskytovali sme digitálne výstupy odborným pracoviskám aj odborným pracovníkom. Spolupráca na projektoch v rámci PÚ SR: odbor NKP a PU - priestorová identifikácia NKP - vytváranie a vkladanie situačných pôdorysov do systému PAMIS; odbor archeológie - prezentácia 3D modelov z LIDAR dát na Sketchfab stránke PÚ SR; spolupráca s ORA Bratislava, CHTO, OOA, OPÚP - projekt Digitalizácia drevenej sakrálnej mikroarchitektúry a digitálne dokumentovanie medziodborového výskumu v rámci projektu. (Aplikovaný výskum na súbore 11 oltárov, reštaurovaných v rozmedzí rokov 2003–2019 špecializovaným pracoviskom PÚ SR – Oblastným reštaurátorským ateliérom v Bratislave). Poskytovali sme digitálne výstupy pamiatkových objektov na základe licenčnej zmluvy vlastníkom predmetných PO ako podkladový materiál pre ich pamiatkovú obnovu a propagáciu pamiatok.

V rámci plánovaných podujatí sme sa zúčastnili sna medzinárodnom veľtrhu Monumento Salzburg (marec 2020), kde zástupcovia PÚ SR pod vedením generálnej riaditeľky PÚ SR prezentovali ochranu pamiatkového fondu Slovenskej republiky s dôrazom na pamiatkové rezervácie SR.

## 4.7.2 Pro Monumenta

V priebehu roka 2020, aj napriek významných protipandemickými obmedzeniam bolo uskutočnených inšpekčnými tímami OPÚP PÚSR v rámci projektu Pro Monumenta II. a udržateľnosti projektu Pro Monumenta – prevencia údržbou spolu 96 inšpekcií NKP. Z nich ako podklad pre hodnotiacu komisiu Obnovme si svoj dom MK SR - podprogram 1.6 pre rok 2020 (vypracované špeciálne TSKP) 45 a 52 vlastníkom/správcom vyžiadanych inšpekcií (obhliadka a prípadne aj remeselný zásah). Spracovaných bolo ku 31. 12. 2020 spolu 80 Technických správ o kultúrnej pamiatke (TSKP). Zvyšných 16 správ bude dokončených v priebehu prvých mesiacov roka 2021.

Ešte v novembri 2019 začali aktivity spojené so získaním povolení na vykonávanie letových prác – zapojenie UAV (dronov) do inšpekcie: vždy jeden inšpektor z tímu absolvoval teoretické školenie a následne aj skúšky z teórie na Dopravnom úrade zo 6tich oblastí. V sledovanom období už predtým zakúpené UAV (drony) boli zaregistrované na Dopravnom úrade a osobitne poistené na škody spôsobené tretím osobám. Inšpektori absolvovali praktické školenia z ovládania UAV pod vedením skúseného inšpektora, no ich úradné preskúšanie naplánované na 13. 3. 2020 bolo zrušené pre vyhlásenie núdzového stavu v SR v súvislosti s ochorením COVID – 19. Všetky odložené skúšky však absolvovali v mesiaci máj a všetci traja inšpektori už získali pilotný preukaz na obsluhu UAV. Začiatkom septembra 2020 bol Dopravným úradom schválený "Letový poriadok PÚSR" ako základný predpis o používaní UAV v podmienkach PÚ SR a tiež vydané povolenia uskutočňovať letecké práce. Od tejto doby už nič nebránilo v zapojenie dronov do preventívnych inšpekcií NKP, čo sa vo výraznej väčšine inšpekcií aj zrelizovalo.

PÚSR sa snažilo prostredníctvom elektronického systému obstarávania získať 3 menšie pracovné vozidlá, no po troch neúspešných elektronických aukciách sa rozhodlo postupovať priamym oslovením predajcov s výzvou na predloženie cenovej ponuky. Vysúťažené vozidlá (Fiat Dobló s menšími úpravami) boli odovzdané do užívania inšpekčným koncom septembra 2020. V rámci udržateľnosti sa vykonali viaceré údržbové a servisné práce na 3 starších pojazdných dielňach (Fiat Ducato – prestavba na pojazdnú dielňu & pohon 4x4).

V sledovanom období naďalej prebiehali intenzívne práce na adaptácii objektov v Trnave, Banskej Štiavnici a Levoči, z ktorých v rámci PM II vzniknú regionálne centrá OPÚP ako aj tréningové centrá pre tradičné stavebné technológie. Keďže pripravené projektové dokumentácie predpokladali v rámci svojich rozpočtov vyššie náklady na adaptáciu ako sú zahrnuté v rozpočte projektu, svojpomocne sa realizovali mnohé práce pri ich adaptácii, hradené takmer v úplnosti z rozpočtu PÚSR (okrem objektu v TT). V tomto rámci sa uskutočnil aj workshop inšpekčných skupín v Trnave, kde si inšpektori odovzdávali skúsenosti s tradičnými vápennými omietkami. Svojpomocné práce na tomto objekte už v širšom meradle prebehli a naďalej prebiehajú a je predpoklad, že jeho adaptácia prostredníctvom svojpomocných prác by mohla byť dokončená v lete 2021. Významné svojpomocné zásahy prebiehali od jari aj na objektoch v Levoči a B. Štiavnici. Od 1. 12. (Levoča) resp. 10. 12. (B. Štiavnica) vstúpili do účinnosti zmluvy o dielo na adaptáciu s vysúťažnými dodávateľmi.

Po prípravách na realizáciu prvej z aktivít nazývaných ako „Deň odkvapov“ a to realizáciou plagátu, letáka, reklamných predmetov (lopatky na čistenie odkvapov) ako aj „kalendára údržby pamiatok“ - pomôcky pre vlastníkov/správcom pamiatok, pripomínajúcej ako a kedy sa majú starať o svoju nehnuteľnosť, sa uskutočnila prvá akcia. Prvý „Deň čistenia ríni v Skalici“ sa uskutočnil 5. 9. 2020 v pamiatkovej zóne tohto mesta, kde sa v priebehu dňa

vyčistili odkvapy na 8, zväčša objemovo rozsiahlych objektoch (škola, dom kultúry, kostol, kláštor...) a prebehli konzultácie o problematike údržby pamiatok s vlastníkmi pamiatok v Skalici. Akcia mala niekoľko mediálnych výstupov v tlači, rozhlase, na webe ako aj v TV. Zrealizovalo sa aj tradičné preškolenie inšpektorov v oblasti práce vo výškach a nad hĺbkami. Pracovný pomer ukončil jeden inšpektor (ku 1. 7. 2020) a na jeho miesto nastúpil nový (1. 10. 2020). Boli doplnené alebo vymenené vybrané pracovné náradie a oblečenie, zakúpené ochranné a dezinfekčné pomôcky v širšom meradle.

#### 4.8 Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie

- analýza výdavkov na prevádzku budov
- významné položky súvahy v oblasti majetku a záväzkov
- nepoužiteľný a nepotrebný dlhodobý nehmotný a hmotný majetok
- stav a vývoj pohľadávok celkom a v štruktúre podľa lehoty splatnosti
- stav a vývoj záväzkov celkom a v štruktúre podľa lehoty splatnosti
- dodržiavanie platobnej disciplíny, spôsob vymáhania nedobytných pohľadávok
- agregované údaje o iných aktívach a pasívach (napríklad existujúce a hroziace súdne spory, záväzky, ktorých hodnotu organizácia nevie určiť a pod.).

#### 4.8.1 Aktíva

##### 4.8.1.1 Neobežný majetok

Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok:

Druh majetku	Počiatočný stav k 1.1.2020	Prírastky	Úbytky	Stav k 31.12.2020
<b><i>Dlhodobý nehmotný majetok</i></b>				
Softvér	2 941 800,22	0,00	170 453,86	2 766 346,36
Licencie	0,00	0,00	0,00	0,00
Obstaranie DlhNM	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu:	2 941 800,22	0,00	170 453,86	2 766 346,36
<b><i>Dlhodobý hmotný majetok</i></b>				
Stavby	202 778,96	0,00	0,00	202 778,96
Ostatný DlhHM a Tech. zhodnotenie	9 575 723,19	12 000,00	0,00	9 587 723,19
Sam. hnut. veci a súbory	2 659 715,58	19 999,20	22 707,47	2 657 007,31
Dopravné prostriedky	750 779,21	84 909,99	0,00	835 689,20
Pozemky	579 255,09	0,00	0,00	579 255,09
Umelecké diela	657,24	0,00	0,00	657,24
Obstaranie DlhHM	12 000,00	104 909,19	116 909,19	0,00
Spolu:	13 780 909,27	221 818,38	139 616,66	13 863 110,99

Pamiatkový úrad SR je správcom vyššie uvedeného majetku štátu.

V roku 2020 bol najvýraznejší nárast v rámci prírastkov zaevidovaný v účtovej triede 023 - bolo zakúpených päť nových dopravných prostriedkov.

Z evidencie dlhodobého majetku bol morálne a fyzicky opotrebovaný majetok vyradený a ekologicky zlikvidovaný.

#### 4.8.1.2 Obežný majetok

##### Zásoby

K 31.12.2020 vykazuje účtovná jednotka zásoby v sume 27 345,41 EUR, čo predstavuje zostatky reštaurátorského materiálu na skladoch ORA Bratislava v sume 9 225,39 EUR, ORA Levoča v sume 14 894,24 EUR a zostatok PHM v služobných vozidlách v sume 3 225,78 EUR.

Názov	Počiatkový stav k 1.1.2020	Prírastky	Úbytky	Stav k 31.12.2020
ORA Bratislava	4 572,99	21 154,25	16 501,85	9 225,39
ORA Levoča	16 100,66	9 561,54	10 767,96	14 894,24
Zostatok PHM k 31.12.	0,00	3 225,78	0,00	3 225,78

#### 4.8.1.3 Finančný majetok

Názov	Počiatkový stav k 1.1.2020	Prírastky	Úbytky	Stav k 31.12.2020
Ceniny	1 200,00	276 772,00	277 972,00	0,00
Sociálny fond – účet	29 768,23	81 702,13	92 165,38	19 304,98
Depozit	473 475,67	437 169,28	473 475,67	437 169,28
Bežné granty	84 125,14	10 000,00	52 477,30	41 647,84
BÚ ProMonumenta	176 955,59	459 375,66	456 049,59	180 281,66
BÚ Červený Kláštor	0,00	150 000,00	2 810,00	147 190,00

Náklady budúcich období k 31.12.2020 v sume 28 864,34 EUR tvoria najmä predplatené za časopisy, poisťné za služobné vozidlá PÚ SR a iné náklady, ktoré súvisia predovšetkým s rokom 2021, niektoré sa týkajú rokov 2022-2023. Najväčšia časť nákladov budúcich období bude v roku 2021 rozpustená do príslušných nákladov.

#### 4.8.1.4 Pohľadávky

Poskytnuté prevádzkové preddavky k 31.12.2020 nevykazovali žiadny zostatok.

Suma pohľadávok z nedaňových rozpočtových príjmov k 31.12.2020 je 413 853,48 EUR.

K pohľadávkam z nedaňových rozpočtových príjmov, prevažne z poskytnutých reštaurátorských služieb, prenájmu nebytových priestorov a pokút, ktoré presiahli dobu splatnosti, boli podľa internej smernice zrušené, vytvorené alebo upravené opravné položky, ktoré k 31.12.2020 predstavujú celkovú sumu 238 053,77 EUR.

Názov	Stav k 1.1.2020	Stav k 31.12.2020
Pohľadávky z nedaň. rozp.príjmov – opravné položky	106 377,73	175 799,71

#### 4.8.2. Pasíva



#### 4.8.2.1 Vlastné imanie

Nevysporiadaný výsledok hospodárenia k 31.12.2019	313 358,23 EUR
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia k 31.12.2020	472 062,98 EUR
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie k 2019	- 120 496,95 EUR
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie k 2020	- 282 086,20 EUR

#### 4.8.2.2 Závazky

Názov	Stav k 31.12.2020
Dodávatelia a ostatné záväzky voči dodávateľom	116 706,61
Krátkodobé rezervy	0,00
Nevyfakturované dodávky	86 823,91
Zamestnanci	360 095,15
Sociálne a zdravotné zabezpečenie	236 672,47
Daňové záväzky	58 666,60
Iné záväzky	987,81
DPH podľa §7 a §7a Zákona č. 222/2004 Z. z.	304,67

Záväzky voči dodávateľom k 31.12.2020 sú v celkovej sume 203 530,52 EUR. Tieto záväzky tvoria dodávateľské faktúry, ostatné záväzky voči dodávateľom a nevyfakturované dodávky, ktorých splatnosť je december 2020 a január 2021.

Nebola predložená potreba vytvorenia krátkodobých rezerv.

Záväzky voči zamestnancom, Sociálnej poisťovni, zdravotným poisťovniam, Daňovému úradu a iné záväzky voči zamestnancom sa týkajú miezd zamestnancov za december 2020, ktoré budú vyplatené v januári 2021.

DPH bude odvedená na príslušný Daňový úrad v termíne najneskôr do 25. januára 2021.

#### 5. Zhodnotenie zamestnanosti

Pamiatkový úrad SR (ďalej len „úrad“) v sledovanom období roka 2020 zabezpečoval vzdelávanie zamestnancov v štátnej službe a aj zamestnancov vykonávajúcich práce vo verejnom záujme najmä prostredníctvom webinárov ale aj prezenčnou formou na školeniach.

Veľký význam vo vzdelávaní má účasť zamestnancov na domácich a medzinárodných konferenciách, workshopoch, sympóziách, seminároch, kolokviách s aktívnou prezentáciou našich poznatkov a výskumov, ako aj na odborných prednáškach organizovaných rôznymi vzdelávacími inštitúciami.

Pamiatkový úrad SR realizoval v sledovanom období nasledovné výberové konania (úspešné):

- VK 2020/355 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v stálej štátnej službe, vo funkcii hlavný radca – vedúci pracoviska Spišská Nová Ves so sídlom v Levoči.
- VK 2020/485 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v stálej štátnej službe vo funkcii – Odborný radca, pracovisko Spišská Nová Ves so sídlom v Levoči

- VK 2020/703 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta, v stálej štátnej službe vo funkcii – Odborný radca, Odbor štátneho informačného systému
- VK/2020/1171 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta, v stálej štátnej službe vo funkcii štátny radca – vedúci pracoviska Banská Štiavnica
- VK/2020/1310 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta, v stálej štátnej službe, vo funkcii – Odborný radca, Krajský pamiatkový úrad Bratislava
- VK/2020/1 na obsadenie voľného pracovného miesta pri výkone práce vo verejnom záujme vo funkcii – Vedúci technicko-prevádzkového oddelenia v Pamiatkovom úrade SR
- VK/2020/1625 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta, v stálej štátnej službe, vo funkcii – štátny radca, Krajský pamiatkový úrad Košice, pracovisko Rožňava

#### **Stav zamestnancov:**

Limit zamestnancov na rok 2020 bol stanovený na 333 /určený rozpočtovým opatrením/. Členenie na štátnych zamestnancov a zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme je internou záležitosťou úradu a je nasledovné:

- 183 štátnych zamestnancov
- 150 zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme.

V sledovanom období zo 183 funkčných miest štátnych zamestnancov bolo 25 zamestnancov mimo evidenčného stavu

- z dôvodu materskej dovolenky (9)
- z dôvodu rodičovskej dovolenky (15)
- z dôvodu neplateného voľna (1)

V sledovanom období zo 150 funkčných miest pre výkon prác vo verejnom záujme bolo 20 zamestnancov mimo evidenčného stavu

- z dôvodu materskej dovolenky (9)
- z dôvodu rodičovskej dovolenky (11)

V období od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020 bol vývoj v stave zamestnancov Pamiatkového úradu SR nasledovný:

#### **Štátna služba:**

- zo 183 štátnych zamestnancov bolo v sledovanom období 25 zamestnancov mimo evidenčného stavu z dôvodu materskej dovolenky; rodičovskej dovolenky alebo neplateného voľna. Na ich zastupovanie počas čerpania materskej a rodičovskej dovolenky boli na dočasne uvoľnené miesta prijatí zamestnanci do dočasnej štátnej služby.

- štátnozamestnanecký pomer skončilo 18 zamestnancov; z dôvodu uplynutia dočasnej štátnej služby 5; ukončením dohodou 3 zamestnanci; odchodom do dôchodku 8 zamestnancov, 2 v skúšobnej dobe.
- štátnozamestnanecký pomer vznikol 19 zamestnancom, 10 z toho z dôvodu úspešného vykonania výberového konania na voľné štátnozamestnanecké miesta v stálej štátnej službe, 2 zamestnanci boli prijatí do dočasnej štátnej služby do vykonania výberového konania a 7 zamestnancov z dôvodu zastupovania materskej alebo rodičovskej dovolenky štátnych zamestnankýň.

Výkon práce vo verejnom záujme:

- zo 150 zamestnancov vykonávajúcich práce vo verejnom záujme bolo v sledovanom období 9 zamestnancov na materskej dovolenke, 11 zamestnancov na rodičovskej dovolenke.
- v priebehu sledovaného obdobia skončilo 16 zamestnancov pracovný pomer; 9 zamestnancov ukončilo pracovný pomer dohodou; 5 zamestnancov ukončilo pracovný pomer z dôvodu odchodu do starobného dôchodku, 2 zamestnanci uplynutím doby určitej.
- pracovný pomer vznikol 24 zamestnancom, z toho 2 zamestnanci boli prijatí na zástup počas materskej a rodičovskej dovolenky a 1 zamestnanec na zástup dlhodobej PN.

Prípadné nenaplnenie stavu zamestnancov v priemerných prepočítaných stavoch v oboch kategóriách ako vo verejnej, tak i v štátnej službe, vyplýva z nedostatočného objemu finančných prostriedkov určených na platy zamestnancov úradu alebo neúspešnosti pri výbere vhodných kandidátov pri vyhlásených výberových konaniach v aktuálnom roku 2020.

Napriek tomu boli úlohy úradu za hodnotené obdobie plnené zvýšeným úsilím zamestnancov (verejná služba aj štátna služba), čo bolo riešené finančným ohodnotením formou dočasných navýšení osobných príplatkov, prípadne uzatvorením dohôd o vykonaní práce, dohôd o pracovnej činnosti a dohôd o brigádnickej práci študentov.

Pamiatkový úrad SR uzatvoril v roku 2020 - 79 dohôd o pracovnej činnosti, 4 dohody o vykonaní práce a 10 dohôd o brigádnickej práci študenta. Formou dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru úrad zabezpečoval činnosti, ktoré by nebolo ekonomické vykonávať v riadnom pracovnom pomere, napr. upratovanie na pracoviskách v rámci jednotlivých krajských pamiatkových úradov, ďalej údržbárske a kuričské práce. Úrad riešil prostredníctvom dohôd aj problém nedostatku zamestnancov v oblasti reštaurovania a archeológie v nadväznosti na krátkosť času pri dodržiavaní jednotlivých termínov.

## Záver

V roku 2020 vykonával PÚ SR a jednotlivé KPÚ svoje základné úlohy v zmysle pamiatkového zákona a v zmysle Plánu hlavných úloh PÚ SR na rok 2020, ktorý bol zaslaný sekcii kultúrneho dedičstva MK SR. Následne bol PHÚ rozpracovaný pre jednotlivé úseky a odbory PÚ SR, ako aj pre krajské pamiatkové úrady a ich pracoviská.

Verejný odpočet činnosti PÚ SR za rok 2019 sa uskutočnil 23. júla 2020 v zasadačke úradu.

Rok 2020 poznamenali opatrenia prevencie proti šíreniu pandémie COVID-19. Po operatívnom zabezpečení možnosti pripájať sa všetkým zamestnancom na služobnú mailovú adresu sa na niekoľko týždňov rozběhla práca v režime „home office“. V tomto období bolo obmedzené vykonávanie služobných ciest na území Slovenska ako aj v zahraničí, no najmä priamy kontakt so stránkami. Aktivity úradu sa sústredili aj na prezentáciu pamiatkového fondu na webstránke úradu a Facebooku.

Prioritou v činnosti od začiatku roka bol výkon štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu v zmysle platných zákonov. Pokračovala realizácia dlhodobých úloh PÚ SR, najmä Revízia ÚZPF SR a príprava Súpisu NKP SR, ako aj revízia pamiatkových území. PÚ SR aktívne pracoval na realizácii dlhodobého projektu Digitálny pamiatkový fond. V priebehu sledovaného obdobia PÚ SR pokračoval v realizácii projektu Pro Monumenta - prevencia údržbou.

Projekt Pamiatkového informačného systému (PAMIS), pripravovaný v rámci možnosti čerpania prostriedkov z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra - OPII, na obdobie rokov 2014-2020, bol schválený vo februári 2019. Jeho realizácia začala 1. 6. 2019 a pokračoval aj v tomto roku.

Ťažisko prác v roku 2020 sa sústredilo predovšetkým na **zabezpečenie výkonu štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu** v zmysle pamiatkového zákona, vydávaním rozhodnutí, záväzných stanovísk a odborných vyjadrení a stanovísk k jednotlivým požiadavkám oprávnených osôb. **V sledovanom období vydal PÚ SR vrátane KPÚ celkovo 4657 rozhodnutí v 1. a 2. stupni výkonu štátnej správy, 11 987 záväzných stanovísk, 9022 vyjadrení a stanovísk.**

V rámci plnenia PHÚ na rok 2020 naďalej zostáva ťažiskovou úlohou **revízia ÚZPF SR. V roku 2020 bola spracovaná revízia 242 nehnuteľných NKP a 171 hnutel'ných NKP.** V roku 2020 autorské kolektívy pokračovali na príprave ďalších dielov súpisu - okresy Trenčín, Hlohovec. Miera rozpracovania jednotlivých dielov je rôzna. Súpis NKP okr. Hlohovec je vo vysokej miere rozpracovanosti, podstatná časť textov hesiel a kapitol je spracovaných. Všeobecným problémom, na ktorý sme sa aj v roku 2020 sústredili, aj po skúsenosti s prípravou predchádzajúcich dielov je ukončenie Revízie ÚZPF v zmysle spracovania podnetov a podkladov na vyhlásenie, zrušenie, prípadne zmenu vyhlásenia vecí za NKP a najmä začatie a ukončenie správnych konaní (Trenčín, Hlohovec). Pokračovali sme v spracovaní textov hesiel jednotlivých pamiatok, ako aj textov stavebného vývoja, urbanizmu a histórie obcí (Hlohovec). Z externými spolupracovníkmi uzavrel PÚ SR licenčné zmluvy na spracovanie častí textov a hesiel, na ktoré nemá interné kapacity.

Dôležitou úlohou PÚ SR v roku 2020 je revízia pamiatkových území, zameraná v tejto etape najmä na realizáciu výsledkov revízie pamiatkových zón, vypracovanie návrhov a začatie konaní o vyhlásení ochranných pásiem nehnuteľných NKP a vytypovaných pamiatkových území, ako aj spracovávanie zásad ochrany pamiatkových území.

### **Revízia pamiatkových území PZ:**

- spracovanie návrhu na vyhlásenie Pamiatkovej zóny (PZ) Pukanec

### **Spracovávanie zásad ochrany pamiatkových území:**

**KPÚ Bratislava** za uvedené obdobie spracoval *Zásady ochrany pamiatkového územia Pamiatková zóna Pezinok, 2020 – 2021*, (spolupráca Miroslav Hrdina, Eva Falbová, Marta Belohorcová a Alexandra Vávrová). Uvedené zásady sú v súčasnosti v štádiu dokončovania – grafické doplnenia a dokončovacie korektúrne práce.

### **KPÚ Nitra:**

- Zlaté Moravce, *Zásady ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt pamiatkového územia, aktualizácia*, Ulrychová, Gažiová, Jurišová, Pročka, Gróf.

### **KPÚ Žilina:**

- Manuál reklamy Mestskej pamiatkovej rezervácie Žilina – doplnok *Zásad pamiatkovej starostlivosti pre Mestskú pamiatkovú rezerváciu Žilina*. Pamiatkový úrad SR – Krajský pamiatkový úrad Žilina – Mesto Žilina, 2019 (L. Stred'anská a spolupráca M. Dudáš a M. Magová).
- Vypracovaná časť odborného-metodického dokumentu: Pamiatková zóna Ľubochňa – kúpele *Zásady ochrany pamiatkového územia – analytická časť*, body A. až G. a bod J. v zmysle platnej metodiky Pamiatkového úradu SR (P. Kulašík).
- M. Dudáš a P. Pleváková – spolupráca pri tvorbe Manuálu ochrany a prezentácie Pamiatkovej zóny Nižná Boca s externým prostredím. Doplnenie manuálu a príprava pre tlač; tlač je naplánovaná na 1. kvartál 2021.

### **KPÚ Prešov:**

- spracovanie Aktualizácie *Zásad ochrany pamiatkového územia PR Spišská Sobota – terénna časť* – spracovaný podklad pre výkres, fotodokumentácia a textová časť – rozpracovaná;
- aktualizácia *Zásad ochrany pamiatkového územia PR Prešov – terénna časť* – podklad pre výkres a fotodokumentácia – rozpracovaná na 80 %;
- spracovanie Aktualizácie *Zásad ochrany pamiatkového územia PZ Spišské Podhradie – terénna časť*, fotodokumentácia – pred ukončením

**PÚ SR - OŠIS pracoval na spracovaní návrhov na vyhlásenie vecí za NKP, viedol správne konania o vyhlásení vecí za NKP, o zmene a o zrušení vyhlásenia vecí za NKP (celkovo 106 správnych konaní).** Spracovával a vkladal výsledky revízie ÚZPF SR do databáz SQL, vypracovával štatistické údaje o NKP. Veľa času venovali zamestnanci odboru sprístupňovaniu informácií o NKP odbornej i laickej verejnosti prostredníctvom internetovej stránky [www.pamiatky.sk](http://www.pamiatky.sk), ale aj prostredníctvom elektronickej a klasickej korešpondencie a osobných konzultácií. PÚ SR - OGDG riešil digitalizačné a prezentačné projekty na národnej a medzinárodnej úrovni (najmä OPIS 2).

**V oblasti ochrany lokalít Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO**, konkrétne v oblasti prípravy nominačných projektov na ďalšie slovenské lokality, sa PÚ SR zamerával najmä na dokončenie nominačného projektu *Frontiers of the Roman Empire - The Danube Limes (Hranice Rímskej ríše – Dunajský Limes)* - nominačný projekt na zápis do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Po rozhodnutí Výboru svetového dedičstva o odložení nominácie o 1 – 3 roky, tzv. referral, v dôsledku rozhodnutia maďarskej vlády vyňať z nominácie archeologickú lokalitu Aquincum, sa v novembri 2019 uskutočnila Výborom predpísaná poradná misia ICOMOS v Budapešti. Na základe výsledkov misie a dodatočných odporúčaní ICOMOS štyri nominujúce krajiny spracovali revíziu nominácie a opravu faktických / formálnych nezrovnalostí v nominačnej dokumentácii. Vo vzťahu k slovenským častiam nominácie (rímske vojenské tábory v Iži a Rusovciach) boli upravené mapové podklady, doplnené identifikačné údaje a odôvodnenie hodnôt k rozšírenému nominovanému

územia. Rozšírenie sa dotýka objektu domu s hypocaustom a archeologizovaného areálu vicusu v Rusovciach, v ižianskej časti bola nominácia na odporúčanie ICOMOS rozšírená o doklady pochodových táborov v susedstve pevnosti Kelemantia. Doplnená a revidovaná nominácia bola k 29. 1. 2020 predložená Centru svetového dedičstva. Výbor svetového dedičstva by mal o jej zápise rozhodovať na svojom najbližšom zasadnutí, ktorého pôvodný termín (začiatok júla 2020) však musel byť zrušený v dôsledku opatrení proti šíreniu koróna vírusu.

#### **Pripravované odborné konferencie a podujatia:**

- 52. medzinárodná konferencia archeológie stredoveku na Zemplínskej Širave. Pamiatkový úrad SR v spolupráci s Katedrou archeológie a Katedrou muzeológie FF UKF v Nitre a NPÚ v dňoch 21. – 25. septembra 2020. Nosnou témou konferencie, preloženej na r. 2021, bude „ČLOVEK A JEHO ŽIVOTNÝ PRIESTOR“.
- PÚ SR v spolupráci s Národným pamiatkovým ústavom pripravuje spoločný metodický deň na tému „Konverzia pamiatkových objektov, areálov a krajiny“, ktorý sa mal uskutočniť 7.-9. 10. 2020 v Ostrave.
- Konferencia „Pálffyovci v Smoleniciach“. Bola nadviazaná spolupráca so spoluorganizátormi podujatia – Archívom Slovenskej akadémie vied (vedúca Jana Gubášová Baherníková) a občianskym združením Červenokamenské panstvo (Daniel Hupko). Bola spracovaná výzva pre prednášajúcich a zaslaná na adresu odborných a vedeckých pracovníkov a inštitúcií. Na konferenciu sa prihlásilo 12 prednášajúcich (Mgr. Branislav Geschwandtner, Mgr. Peter Buday, PhD., Mgr. Tomáš Kowalski, PhD. Klaudia Buganová, Mgr. Zuzana Ludiková, Mgr. Jozef Tihányi, doc. Mgr. Ingrid Halászová, PhD., doc. PhDr. Zuzana Lopatková, PhD., Mgr. Marek Gilányi, PhD. Daniel Hupko, PhD., Mgr. Jozef Hudec, PhD., PhDr. Martin Chmelík), z ktorých príspevkov bol zostavený program. Konferencia Pálffyovci v Smoleniciach sa mala konať dňa 25. júna 2020 na Smolenickom hrade. Z dôvodu bezpečnostných opatrení proti pandémie koronavírusu bolo konanie konferencie presunuté na budúci rok.
- Spoluorganizácia 5. ročníka Festivalu architektúry a dizajnu 2020 (FEAD) s ARCHIMA, s.r.o. a mestom Prešov:
  - účasť na pracovných stretnutiach – príprava programu a priebehu podujatia (Ing. E. Semanová, Ing. arch. J. Onufráková)
  - článok zverejnený v septembrovom čísle Prešovského magazínu „70. výročie vyhlásenia Pamiatkovej rezervácie Prešov“ a príhovor na slávnostnom otvorení FEAD-u 23. 09. 2020 (Ing. arch. J. Onufráková)
- Organizácia odbornej konferencie v rámci FEAD-u s témou „70. výročie vyhlásenia Pamiatkovej rezervácie Prešov“ konanej 25. 09. 2020 v sídle Krajského pamiatkového úradu Prešov, moderátorka: Ing. arch. L. Halčáková.
- Panelová diskusia „Vráťme život hradbám“ – moderátor: Mgr. P. Harčar.
- Spoluorganizácia XXVIII. ročníka konferencie Bardkontakt 2020 s témou „Ochrana pamiatok na križovatke perspektív – kontexty, perspektívy, limity ochrany pamiatok v zrkadle skúseností lokalít Svetového dedičstva UNESCO“ (odborný garant KPÚ Prešov, člen vedeckého výboru konferencie Ing. E. Semanová) – konaná 13. 11. 2020 formou videokonferencie (aktívna účasť)
- Seminár „Pamiatky Trnavy a Trnavského kraja“:  
Seminár, ktorého termín býva v decembri príslušného roka, sa pre pandemickú situáciu na území Slovenskej republiky nekonal.
- Seminár „Monitoring a manažment svetového dedičstva“:  
Podujatie plánované na november 2020 bolo v aktuálnom ročníku zrušené a v závislosti na uvoľnení opatrení proti šíreniu ochorenia Covid-19 sa uskutoční v najbližšom možnom náhradnom termíne v roku 2021.

- Príprava konferencie „Najnovšie poznatky z výskumov stredovekých pamiatok na Gotickej ceste, IV.“ IV. ročník. Spolupráca PÚ SR s OZ Gotická Cesta. Dátum: 27. – 28. 8. 2020, miesto: Rožňava Konferencia bola pripravovaná v odbornej spolupráci Pamiatkového úradu SR s Občianskym združením Gotická cesta. Dvojdnňové podujatie sa konalo v rámci pravidelnej dvojročnej periodicity v Rožňave. Zameriava sa predovšetkým na stredoveké sakrálne pamiatky Gemera, Spiša a Malohontu, ktoré prepája najstaršia novodobá kultúrna trasa Slovenska. Cieľom podujatia bola snaha priblížiť odbornej i širokej verejnosti aktuálne výsledky rôznych pamiatkových výskumov národných kultúrnych pamiatok – archeologických, architektonicko-historických, archívno-historických, umelecko-historických, reštaurátorských a pod., s dôrazom na interdisciplinárne prepájanie nových poznatkov. Súčasťou podujatia bola aj exkurzia po stredovekých kostoloch s reštaurátorským výkladom.

Podiel: Konferencia bola realizovaná v plánovanom termíne a rozsahu. Organizačne sme sa podieľali na zostavení programu, tvoreného 17 príspevkami, ktoré boli všetky aj prednesené. Konferencie sa aktívne zúčastnila M. Kalinová a to moderovaním jej priebehu počas prednáškového dňa a prednesením príspevku spracovaného v spolupráci s K. Ďurianom, J. Pieckovou a V. Majtanom. Následne bola spoluorganizovaná aj exkurzia konferencie a nadväzujúce podujatie Gotická cesta otvorená. Počas exkurzie boli navštívené kostoly v Šiveticiach, Kameňanoch, Rákoši a v Chyžnom, s výkladom reštaurátorov o histórii objektov ako aj o priebehu reštaurovania tunajších nástenných malieb.

Vyhodnotenie: Konferencia bola podrobne vyhodnotená v príspevku publikovanom 25. 9. 2020 na internetovej stránke PÚ SR: KALINOVÁ, Michaela. Správa z podujatia: IV. ročník konferencie Najnovšie poznatky z výskumov stredovekých pamiatok na Gotickej ceste, Rožňava 2020.

O programe konferencie bolo podané aj malé informačné interview v rámci televízneho spravodajského vysielania. Konferencia mala pomerne slušný ohlas, prítomných bolo okolo 150 účastníkov.

Počas priebehu konferencie sa uskutočnilo aj podpísanie memoranda o spoločnom postupe pri nominácii „Stredovekých nástenných malieb v Gemeri a Malohonte na značku Európske dedičstvo“, ktorého signatármi boli zástupcovia dotknutých žúp, predseda Banskobystrického samosprávneho kraja Ján Lunter, predseda Košického samosprávneho kraja Rastislav Trnka, ďalej predseda OZ Gotická cesta Miroslav Boldiš, zborová farárka Janka Miháliková a zborová dozorkyňa Eva Pačmárová z cirkevného zboru Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku v Rimavskom Brezove, ako zástupkyne vlastníkov dotknutých pamiatok a predseda predstavenstva Oblastnej organizácie cestovného ruchu Gemer a zároveň primátor mesta Rožňava Michal Dominik.

- Plánovaný Odborno-metodický deň OPVŠS sa napriek spracovanej príprave neuskutočnil z dôvodu COVID-ovej situácii na Slovensku.

**V rámci edičnej, vydavateľskej a propagačnej činnosti úrad pripravoval niekoľko publikácií, zborníkov, najmä:**

- zborníky „ Monumentorum tutela - ochrana pamiatok č. 30 - č. 33“
- zborník: Najnovšie poznatky z výskumov stredovekých pamiatok na Gotickej ceste III., Zborník Gotická cesta 2020, zost.: Michaela Kalinová, Občianske združenie Gotická cesta - Pamiatkový úrad Slovenskej republiky.
- publikáciu „Pramene archívu PÚ SR“
- publikáciu Václav Mencl: „ Dejiny európskej architektúry II.“
- publikáciu SPIRITZA, Juraj. „Pôvodcovia zvonov na Slovensku“.

- publikáciu „Svetové kultúrne dedičstvo na Slovensku“.
- zborník „Pamiatky Trnavy a Trnavského kraja“.

PÚ SR zabezpečil plnenie všetkých úloh z PHÚ na rok 2020. Plánované podujatia, ktoré sa nemohli uskutočniť z dôvodu bezpečnostných opatrení proti šíreniu Covid-19, boli presunuté na r. 2021.



**Štatistický prehľad výkonu štátnej správy PÚ SR a KPÚ a revízie ÚZPF v rokoch 2002 – 2020 v porovnaní s činnosťou Pamiatkového ústavu v rokoch 2000 – 2002:**

Rok	Počet rozhodnutí a záväzných stanovísk	Počet stanovísk a vyjadrení	Spolu	Revízia ÚZPF		
				NhNKP	HNKP	Spolu
2000	-	6078	6078	1376	867	2243
2001	-	6476	6476	1136	1050	2186
2002	4426	4270	8696	591	656	1247
2003	6757	5384	12141	905	1119	2024
2004	8015	11685	19700	790	992	1782
2005	6817	12199	19016	687	875	1562
2006	3021 rozhodnutí 4520 záv. stanovísk	9245	16786	830	1292	2122
2007	3234 rozhodnutí 4828 záv. stanovísk	10681	18743	605	1113	1718
2008	3628 rozhodnutí 5325 záv. stanovísk	12118	21071	376	559	935
2009	3780 rozhodnutí 6311 záv. stanovísk	8581	18672	365	566	931
2010	4038 rozhodnutí 6576 záv. stanovísk	6615	17229	286	451	737
2011	4599 rozhodnutí 7195 záv. stanovísk	4849	16643	270	299	569
2012	3983 rozhodnutí 7673 záv. stanovísk	2080	13736	259	407	666
2013	4694 rozhodnutí 8311 záv. stanovísk	871	13876	139 + 148 opráv	330 + 2 opravy	469 + 150 opráv
2014	4155 rozhodnutí 7047 záv. stanovísk	4779	15981	243	338	581
2015	4376 rozhodnutí 9631 záv. stanovísk	13159	27166	268	431	699
2016	4919 rozhodnutí 11470 záv. stanovísk	10703	27092	232	321	553
2017	4 884 rozhodnutí 10 889 záv. stanovísk	10671	26 444	215	256	471
2018	4 927 rozhodnutí 11 212 záv. stanovísk	12 205	28 344	138	156	294
2019	4 969 rozhodnutí 10 881 záv. stanovísk	12 248	28 098	128	123	251
2020	4 657 rozhodnutí 11 987 záv. stanovísk	9 022	25 666	242	171	413

## Zoznam skratiek použitých v správe za rok 2020

AIS OP SQL	automatizovaný informačný systém ochrany pamiatok
AL	aktualizačný list
AR	automatizovaný register
DEKD	dni európskeho kultúrneho dedičstva
GIS	geografický informačný systém
HNKP	hnutel'ná národná kultúrna pamiatka
CHTO	chemicko-technologické oddelenie
KN	kataster nehnuteľností
KPÚ	krajský pamiatkový úrad
MK SR	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
MPR	mestská pamiatková rezervácia
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
NGR	námestník generálnej riaditeľky
NhNKP	nehnuteľná národná kultúrna pamiatka
NKP, KP	národná kultúrna pamiatka
NPÚ	Národní památkový ústav
ODGD	Odbor digitalizácie a grafickej dokumentácie
ONKPaPÚ	Odbor národných kultúrnych pamiatok a pamiatkových území
OMK PÚ SR	Odborno-metodická komisia Pamiatkového úradu SR
OOA	odbor osobitného archívu
OP	ochranné pásmo
OPÚ	odbor pamiatkových území, archeológie a svetového dedičstva
OPÚP	odbor preventívnej údržby pamiatok
OPVŠS	odbor preskúmania výkonu štátnej správy
ORA	oblastný reštaurátorský ateliér
OŠIS	odbor štátneho informačného systému
PO	pamiatkový objekt
PP	pamiatkový predmet
PR	pamiatková rezervácia
PRLA	pamiatková rezervácia ľudovej architektúry
PÚ SR	Pamiatkový úrad Slovenskej republiky
PZ	pamiatková zóna
S	spolupráca
SKD	svetové kultúrne dedičstvo
SQL	search query language (vyhľadávací dopytovací program)
SÚPS	Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti
SÚPSOP	Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody
ŠÚPS	Štátny ústav pamiatkovej starostlivosti
T	termín
ÚGR	úsek generálneho riaditeľa
ÚEP	úsek ekonomicko-prevádzkový
ÚVŠS	úsek výkonu štátnej správy a odborných činností
ÚZPF	ústredný zoznam pamiatkového fondu
Z	zodpovednosť
ZS	záväzné stanovisko
ZŠ	základná škola